П'ятниця, 29 серпня 2003 року. № 161 (3161)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ФОТОФАКТ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У Києві відбулася презентація нового українського автомата «Вепр». Розробка «Наукового центру точного машинобудування» ні в чому не поступається кращим світовим аналогам, а з деяких характеристик і перевершує їх.

На знімку: директор центру Олександр Селюков демонструє новинку.

ОФІЦІЙНО

Відносини не задовольняють, але потенціал для розвитку є

Голова Верховної Ради Володимир Литвин надає великого значення ролі української діаспори в розвитку українсько-канадських відносин. Про це він сказав на зустрічі з віце-президентом Канадського товариства приятелів України Маргаретою Шпір. Як повідомив прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, під час зустрічі Володимиру Литвину було передано офіційне запрошення зустрітися з українською діаспорою Канади в ході майбутнього візиту парламентської делегації України до цієї країни.

Під час розмови В. Литвин також висловив упевненість, що відносини між Україною та Канадою повинні бути стратегічними і взаємовигідними. Сьогоднішній їх рівень він вважає недостатньо ефективним, але бачить потенціал для розвитку.

Допоможемо Іраку

Президент України Леонід Кучма підписав указ про надання гуманітарної допомоги Іраку. Цей крок продиктований ситуацією, що склалася в Іраку в результаті ведення бойових дій і відповідно до статті 10 Закону про гуманітарну допомогу, повідомила прес-секретар Президента Олена Громницька. Українська гуманітарна допомога буде спрямована в район дислокації українського миротворчого контингенту. Раніше Кабінет Міністрів схвалив проект указу Президента. Йшлося про те, що Україна може надати гуманітарну допомогу у вигляді будівельних і ремонтних послуг, шкільного устаткування, медичної апаратури і ліків.

Українські миротворці 1 вересня розпочнуть виконання завдань у довіреній їм зоні. Наша бригада забезпечуватиме безпеку в польському секторі відповідальності в іракській провінції Васит.

Я ВАМ ПИШУ...

Один про тисячі звітує, а другий копійки рахує

Побачила в газеті податкові декларації народних депутатів і була більш ніж обурена. Не можу зрозуміти, чому деякі депутати, зарплата яких за рік сягає декількох сотень тисяч гривень, при цьому ще й матеріальну допомогу отримують у декілька тисяч гривень. На якій підставі?

Чому тоді у Рік інваліда з нагоди Дня інваліда моєму чоловікові — учаснику війни та інваліду — не дали мізерних 20 грн.? Сказали, що через те, що він інвалід III групи, а не I чи II. Сором! Чого можна чекати від таких державних мужів?

Мої батьки загинули на фронті. Я виховувалася в дитячому будинку для дітей загиблих воїнів. За законом нам мають додавати до пенсії 150 відсотків мінімальної зарплати, але її й досі виплачують, виходячи із 16 гривень!..

Ми з чоловіком будували столицю, разом маємо 100 років стажу. А пенсії отримуємо по 150 грн. Натомість у чиновників вона постійно зростає.

Ніна УЩЕНКО.

Київ.

НЕ ВІРТЕ БАБУСЯМ З ПУЧЕЧКАМИ КРОПУ

Столичного мешканця не здивуєш розмовами про те, що місць стихійної торгівлі незабаром не буде. І хоча державні мужі серйозно налаштовані дати відсіч людям, які незаконно промишляють, поки що особливих змін кияни не відчувають.

(Закінчення на 6-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ВРОЖАЙ-2003

Зерно для Донбасу — за світовими цінами

На кінець серпня в Донецькій області заготовлено близько 80 тисяч тонн продовольчого зерна, із них чверть — імпортоване. Втім, потреба області становить 450 тисяч тонн на рік, тобто 112,5 тисячі тонн на квартал. Однак через погодні умови цього року програму «Зерно Донеччини-2003» не виконано.

Фахівці нагадують, що із посіяних восени 408 тисяч гектарів озимини для збирання залишилася третина. Що стосується ярих культур, то їх врожайність виявилася нижча за очікувану. А терміни збирання порушили через дощові дні: в середньому селяни області збирали хліб на 10—12 тисячах гектарів, тоді як робочим планом передбачалося понад 40 тисяч.

Тож, як і раніше, Донеччина купуватиме продовольче зерно за межами області. Вже укладені угоди на придбання 141 тисячі тонн. Найбільшими покупцями є асоціація «Донбасхліб», Оленівський комбінат хлібопродуктів і ТОВ «Бета-Агро-Інвест».

(Закінчення на 4-й стор.).

У НОМЕР

Підтримаймо вчителя, а він відпрацює

Школи столиці до нового навчального року готові. Більш як 22 тисячі першокласників отримають у подарунок набір необхідного шкільного приладдя, всі діти-сироти і малозабезпечені — безплатну форму, а молоді фахівці-педагоги — проїзні квитки, науково-методичну літературу тощо.

Про це повідомив на прес-конференції начальник головного управління освіти і науки міськдержадміністрації Борис Жебровський. Крім того, завдяки шефам школи столиці отримали майже два мільйони гривень допомоги, за сприяння міськради —по телевізору; як і торік, на охорону загальноосвітніх закладів виділено сім мільйонів гривень.

(Закінчення на 4-й стор.).

УБОЗ як засіб?

Запорізькі бізнесмени Андрій Маринов, директор ТОВ «МПМ», і Сергій Макарович, директор Царекостянтинівського МТС, провели прес-конференцію в УНІАНі. Вони розповіли журналістам про неправомірні, на їхню думку, дії працівників УБОЗу стосовно згаданого МТС і ТОВ «Агропромінвест», співзасновником якого є «МПМ».

За твердженням Сергія Макаровича, певні особи намагаються змінити керівництво «Агропромінвесту». З цією метою вони використовують працівників міліції, які наприкінці липня намагалися незаконно вилучити документи ТОВ.

(Закінчення на 4-й стор.).

У Судакському районі Криму під час пожежі в пансіонаті «Алмаз» 4 людей загинули, 16 потерпіли, троє пропали безвісти

ПОЛІТИКА

Закони захищатимуть свободу громадян

У КОМІТЕТАХ ВР

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин завершує підготовку 16 законопроектів.

Серед них — про державну міграційну службу в Україні (для повторного розгляду в першому читанні); про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні (до другого читання); про порядок організації і проведення мирних масових заходів та акцій в Україні (для повторного другого читання).

Крім того, готуються законопроекти про внесення змін до чинних законодавчих актів: «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про національні меншини в Україні» та ін.

Внесення змін і доповнень до чинних законів спричинені необхідністю приведення їх у відповідність з Конституцією та іншими законами України. Передусім це питання, пов'язані із правовим статусом реабілітованих громадян, що потерпіли внаслідок політичних репресій, їхнім соціальним захистом, врегулюванням процедури тимчасового утримання іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, захистом прав національних меншин тощо.

Комітет також розробляє зміни до Основного Закону і адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу та ін. Плановано виїзні засідання для розгляду нормативно-правового забезпечення облаштування та суспільної інтеграції осіб, депортованих за національною ознакою, що повернулися в Автономну Республіку Крим.

У порядку контролю за виконанням законів, постанов та власних рішень комітет простежить, як враховано в проекті державного бюджету України на 2004 рік необхідні видатки на фінансування потреб етнокультурного розвитку національних меншин, облаштування депортованих, реалізації міграційної політики та зв'язків з українською діаспорою, а також виконання Постанови Верховної Ради України «Про рекомендації парламентських слухань «П'ята річниця прийняття Конституції України. Права і свободи громадян України — сподівання і реальність».

Інформуправління Верховної Ради України.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення Ю. Смирнова з посади Міністра внутрішніх справ України

Звільнити СМИРНОВА Юрія Олександровича з посади Міністра внутрішніх справ України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 серпня 2003 року.
№ 909/2003.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення М. Білоконя Міністром внутрішніх справ України

Призначити БІЛОКОНЯ Миколу Васильовича Міністром внутрішніх справ України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 серпня 2003 року.
№ 910/2003.

РЕПЛІКА

Заспинні технології

Кіровоградське районне відділення Пенсійного фонду в рамках реформування системи запровадило унікальну технологію з виплати пенсії в селі Соколовка. Отримувачі державних коштів належно оцінили ноу-хау, про що свідчать численні усні та письмові звернення селян.

Спеціалісти ще не дали офіційної назви нововведенню, тому, не претендуючи на винагороду, пропоную назвати його заспинною технологією примусового (свавільного) надання послуг.

А суть її в тому, що одного дня працівники районного відділення фонду, вочевидь, з метою поліпшення обслуговування, усіх пенсіонерів села перевели на пенсійні картки приватного банку. Він і видавав гроші селянам у серпні. Ті, хто не одержав їх, змушені були їхати в місто. Ця революція відбулася без згоди пенсіонерів, які тепер вимагають повернути їх в лоно Ощадбанку і пошти, яка розносила пенсії по домівках.

— Якщо цього не трапиться, ми змушені будемо закрити поштове відділення, — зазначає директор Кіровоградської дирекції «Укрпошти» Олександр Зазимко. — Дивує, що представники районного відділення Пенсійного фонду, порушивши угоду з нами, навіть не поінформували про своє нововведення.

Про це саме повідомила і начальник обласного правління Ощадбанку Людмила Маркіна.

— Дії районного відділення Пенсійного фонду, м'яко кажучи, некоректні і неправомірні, — зазначила Людмила Володимирівна.

Залишається сподіватися, що заспинні технології не запроваджуватимуть зазначеним методом.

Іван ІЛЛЯШ.

Негативно до «інсинуацій»

Багато хто з членів фракції «Наша Україна» негативно ставиться до пропозиції про обрання президента парламентом, — **повідомляє прес-служба «Нашої України».**

«Нашоукраїнець» народний депутат Петро Олійник розцінює як «інсинуації» обвинувачення на адресу Віктора Ющенка в блокуванні політреформи та прагненні зберегти собі «як імовірному президенту нинішні необмежені повноваження, що їх уже 10 років має Леонід Кучма». Петро Олійник нагадав, що «Наша Україна» ще в травні 2002 року запропонувала політичну реформу, а саме: обрання парламенту на пропорційній основі, прийняття законів про Кабінет Міністрів, про Президента.

Розкол в обласному блоці «Нашої України»

Голова Дніпропетровського обласного об'єднання блоку партій «Наша Україна» Іван Шулик повідомив про розкол у блоці на місцевому рівні.

Обласні організації Народного руху України, Молодіжної партії, Ліберальної партії та Конгресу українських націоналістів створили в Дніпропетровську свій окремий регіональний блок «Наша Україна».

Як відомо, у середині серпня в Дніпропетровську було створено єдиний обласний блок «Нашої України», до якого входили відділення восьми політичних партій і двадцяти громадських організацій.

Дії партій — засновників блоку з одноіменною назвою Іван Шулик охарактеризував як «зрадницькі, організовані адмінресурсом і правоохоронними органами», **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».**

Переговори з опозицією триватимуть

Президент України Леонід Кучма сподівається на продовження переговорів між своєю адміністрацією і низкою опозиційних політичних сил для остаточного узгодження нового законопроекту про внесення змін до Конституції.

За його словами, «була довга розмова» про переговорний процес з лідером «Нашої України» Віктором Ющенком, з яким Л. Кучма зустрівся на свій день народження 9 серпня.

Як передає «Інтерфакс-Україна», Президент не став прогнозувати, чи підтримає «Наша Україна» новий законопроект. Разом з тим він нагадав, що під час обрання керівних органів парламенту «нашоукраїнці» пропонували чітко розписану модель парламентсько-президентської республіки. «Думаю, ні для кого нема чогось нового, що викликало б здивування. Просто має бути чорнова робота, щоб остаточно погодити цей проект», — додав Л. Кучма.

Роз'яснення дасть Мін'юст

Президент України Леонід Кучма має намір звернутися до Міністерства юстиції по роз'яснення законодавства, яке передбачає неможливість перебувати на державних посадах службовцям, що досягли 65 років.

Як він повідомив журналістам, цей крок потрібен для того, щоб його рішення не вважали «прийнятим під килимом, а зрозумілим для всіх». За словами Л. Кучми, він уже одержав подання на звільнення з посад держслужбовців, що досягли граничного віку.

Глава держави знову наголосив, що в цьому питанні він має діяти відповідно до закону. При цьому Президент послався на слова київського міського голови, глави Київської міськдержадміністрації Олександра Омельченка, який заявляв, що поважає закон, — **сповіщає «Інтерфакс-Україна».**

Боротися зі СНІДом спільними зусиллями

Уряд України пропонує парламентові ратифікувати договір між Кабінетом Міністрів України та урядом Росії про співробітництво у сфері попередження поширення ВІЛ-інфекції.

Відповідне рішення прийняли у середу на засіданні Кабінету Міністрів України, яким затверджено проект закону «Про ратифікацію договору між Кабінетом Міністрів України та урядом Російської Федерації про співробітництво у сфері попередження поширення хвороби, спричинюваної вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ-інфекції)».

Дана угода дасть змогу приймати погоджені дії щодо забезпечення захисту прав та інтересів населення, об'єднати зусилля держав у боротьбі з епідемією ВІЛ/СНІД, координувати профілактичну діяльність і медичну допомогу ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД громадянам України й Російської Федерації, а також здійснювати регулярні контакти, консультації і розвивати прямі зв'язки між організаціями, реалізовувати спільні програми, проекти й розробки щодо боротьби з ВІЛ/СНІДом, — **повідомляє прес-служба уряду.**

Створено робочі групи

Київський міський голова Олександр Омельченко підписав розпорядження про створення робочих груп для розв'язання житлових проблем представників деяких будинків, які вже протягом кількох днів пікетують будинок мерії.

Як повідомив прес-секретар міського голови Василь Метерчук, створено дві робочі групи — для вивчення проблем мешканців будинків, розташованих на вулицях Козачій, Стальського і Куренівській, а також скарг мешканців деяких будинків по вулицях Горького і Саксаганського з приводу будівництва висотного будинку ЗАТ «Познякижилбуд» на розі цих двох вулиць.

Представники робочих груп мають намір виїхати на місце і провести зустрічі з мешканцями. Крім того, О. Омельченко збирається сам зустрітися з мешканцями цих будинків.

В. Метерчук також повідомив, що за розпорядженням міського голови ЗАТ «Познякижилбуд» від сьогодні припинило всі будівельні роботи до розв'язання конфлікту з мешканцями розташованих поблизу будинків.

Проте мешканці низки будинків продовжують пікетувати будинок мерії. Дехто з них голодує. Вони розташувалися на принесених із собою ковдрах і розкладачках на сходах мерії.

Водночас близько 500 представників деяких громадських організацій столиці біля будинку мерії провели акції на підтримку міського голови Києва Олександра Омельченка.

У зверненнях учасників мітингів зазначається, що система місцевого самоврядування, а також громадянські права киян опинилися під загрозою.

«Олігархічні сили відкрито і відверто налаштовують столичну територіальну громаду проти законної і всенародно обраної влади, використовуючи брудні методи шантажу і підкупу», — йдеться у зверненнях.

Анатолій КАРАСЬ.
Київ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На знімку: учасники мітингу на підтримку міського голови Олександра Омельченка, виступає голова правління благодійного товариства «Джерело» Раїса Кравченко.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Президент України Леонід Кучма ознайомився з ходом реконструкції будинку, збудованого за проектом архітектора Городецького, відомого в столиці як «будинок з химерами». Він зазначив, що після ремонту цей шедевр буде деякий час відчинено для відвідувачів. «Нехай усі побачать красу цієї споруди не тільки ззовні, а й усередині», — заявив Президент.

Причини кризи зрозумілі, на часі підбити підсумки

Версія про масовий та системний характер антиконкурентних зловживань на продовольчих ринках не знайшла свого підтвердження.

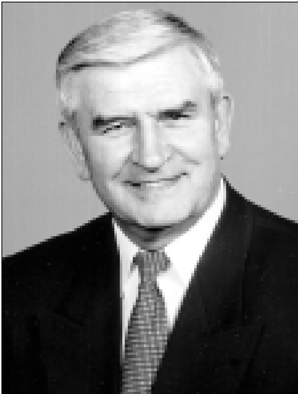
Такого висновку дійшов Антимонопольний комітет України. За словами його голови Олексія Костусєва, причина цінової кризи на цьому ринку комплексна — це сукупність економічних, соціальних і політичних чинників. Головною рушійною силою цінового стрибка було очікування поганого урожаю, підсилене дефіцитом зерна. Каталізаторами кризи стали брак чіткої інформації про наявні зернові запаси і песимістичні настрої суспільства, яке ще пам'ятає тотальний дефіцит. Свою негативну роль зіграло й об'єктивне зростання цін на зерно на світовому ринку.

Олег ЗУБЧИК.

Гроші — у кредитну спілку

САМОВРЯДУВАННЯ

Місцеві ради Вінниччини взяли на себе шефство над створенням кредитних спілок у селах області. Про те, як депутати реалізуть задумане, розповідає голова обласної ради Юрій ІВАНОВ.

Селяни бояться бути ошуканими

— Не секрет, що у селах люди надто обачні, — каже Юрій Іванов, — сім разів обдумають, чи не обдеруть їх знову, як уже було не раз. На мою думку, це найбільша перепона в організації спілок. Та й ініціаторів мало. Так само, як і досвідчених менеджерів та бухгалтерів, які могли б започаткувати і, як то кажуть, розкрутити її. Не можна також скидати з рахунку відсутність вичерпної інформації про те, що воно таке — кредитна спілка...

Від діяльності такої фінансово-кредитної установи, переконаний голова облради, матимуть зиск не тільки окремі особи, які стануть її членами. Територіальні громади, де працюватимуть спілки, також почуватимуться упевненіше. Адже якщо вміло розпорядитися заощадженнями фізичних осіб, вони можуть стати надійним доповненням до наявних джерел фінансування громади — надходжень від місцевих податкових зборів і субвенцій з держбюджету. Справа, як мовиться, вигідна з усіх боків. Щоб зрушити її з місця, Вінницька обласна рада прийняла окрему програму розвитку кредитного руху у сільській місцевості. Депутати затвердили її на сесії у січні цього року.

Лінивим не дають

— Та навіть після цього, — продовжує голова облради, — тільки у восьми районах передбачили в бюджетах відповідні кошти для створення кредитних спілок. Керівники на місцях, на жаль, ніяк не можуть усвідомити важливості таких фінансових інституцій. Саме через їх відсутність область торік втратила можливість отримати допомогу від Кабінету Міністрів: 50 мільйонів доларів, що надійшли з Великої Британії як фінансова підтримка для створення сільських кредитних спілок, уряд розподілив між регіонами. Вінничанам з тієї суми дісталася, даруйте за порівняння, дірка від бублика. Нема спілки — нема грошей.

ДЛЯ ДОВІДКИ. В області зареєстровано лише 19 кредитних спілок, з яких успішно працюють 11. Їхній сумарний капітал становить 1,5 мільйона гривень. Майже всі вони створені в обласному центрі. У селах поки що нема жодної небанківської фінансово-кредитної установи. Тим часом мешканці області мають на рахунках у банках 321 мільйон гривень власних заощаджень. Протягом минулого і нинішнього року сума вкладів збільшилася у 1,8 разу.

Ситуація може знову повторитися, каже Ю. Іванов. У нинішньому році очікується аналогічна допомога з Німеччини. На прохання керівництва області Вінниччину включили до списку претендентів на отримання грошей. Але ж, уточнює співрозмовник, остаточний вибір робитимуть експерти. Кому вони віддадуть перевагу, можна безпомилково сказати вже тепер. Звичайно, тим, хто уже створив спілки. До уваги братимуться й інші чинники — стабільність їхньої роботи, достовірність фінансової звітності, наявність підготовленого персоналу фахівців тощо. Ми, хоч як прикро, поки що не можемо похвалитися жодним із наведених аргументів.

Тому депутати взялися власним прикладом агітувати за нову справу.

Сільські голови стануть першопроходцями

— Розпочали ми зі створення ініціативних груп, — веде далі Ю. Іванов. — Їх керівників разом із головами районних рад запросили на семінар-нараду, де у найменших деталях фахівці роз'яснили суть нової справи. Безперечно, організаторами кредитних спілок мають стати авторитетні на селі люди. Тоді й довіра до них буде відповідна. Такі люди — сільські, селищні голови, депутати. Вони й повинні подати приклад. А патронатне шефство над створенням системи спілок водночас на всій сільській території області беруть на себе місцеві ради.

ДЛЯ ДОВІДКИ. Кредитна спілка — громадська фінансово-кредитна установа. Створюється на добровільних засадах. За рахунок залучених особистих коштів члени спілки отримують кредити і позичку за низькими процентними ставками. Створення таких організацій підтримується фінансово урядом. Організація неприбуткова, тому надбаний капітал не оподатковується. Її головна мета — надання допомоги своїм членам у вирішенні власних фінансових проблем із найменшими втратами. Умови отримання грошей у кредитній спілці набагато вигідніші, ніж у банку. Зокрема, відсотки, сплачені за користування кредитом, порівну розподіляються між усіма членами. Та й кредитні ставки «плаваючі»: все залежить від доходів особи, яка позичає гроші, і їх подальшого спрямування...

У прийнятій депутатами програмі передбачено два шляхи створення спілок: одно- та двоступеневий. Прийнятніший за нинішніх умов, на думку співрозмовника, другий шлях. Це коли у кожному з районів створюється по одній спілці, що матиме філії при сільських та селищних радах. У подальшому, коли кредитний рух, як кажуть, міцно стане на ноги, такі філії зможуть відокремитися від районних спілок і стати самостійними.

Інша методика — одноступеневого шляху, тобто створення спілок у кожному населеному пункті, на думку голови облради, передчасна. Саме тому її впровадження передбачено до кінця 2005 року. Хоча в окремих селах, де мешкає значна кількість людей, вона може діяти вже сьогодні. Зрештою, який із запропонованих варіантів обрати, вирішуватимуть організатори спілок. Попередньо оцінивши при цьому всі «за» і «проти»: платоспроможність населення, бажання людей і т. п. У найближчих планах — створити протягом двох місяців перші 40 кредитних спілок.

Щоб грамотно вести справу, облрада організувала короткотермінові курси підготовки бухгалтерів і менеджерів для роботи у кредитних спілках. Заразом вирішується питання про якнайшвидше залучення привабливих інвестиційних проектів. Кошти, які планово використати через об'єднану кредитну спілку, не тільки стануть для неї фінансовим підгрунтям. У період становлення значно більше важить авторитет. Адже кредитні спілки, і це очевидно, альтернатива банківським установам. З часом вони складуть їм належну конкуренцію, пропонуючи вигідніші умови кредитування. Банкірам, що не кажи, доведеться бути поступливішими...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

АКТУАЛЬНО

Українська гімназія в Криму не буде бездомною

На позачерговій сесії Верховної Ради АРК депутати внесли зміни до бюджету автономії. Він поповнився 89,5 млн. грн. компенсації від прибутків «Союзу-Віктану», який переїхав у Київ. Крім того, автономія отримала понад 3 млн. грн. на забезпечення норм закону про мінімальну зарплату та ще 15,5 млн. гривень, планованих раніше.

Оскільки у кримському бюджеті виявилися «вільні» гроші, депутати надали в розпорядження Сімферополя один мільйон, решту — в інші регіони півострова.

Відомий кримський санаторій «Ай-Даніль», що нині підпорядкований кримському главку міліції, вирішено продати Маріупольському металургійному комбінату з огляду на запропоновану ним суму викупу — не менше 27,5 млн. грн. і направити виручені кошти на будівництво української гімназії в Сімферополі.

Відповідаючи на запитання про суму продажу, вибір покупця і витрату отриманих коштів, кримський прем`єр Сергій Куніцин запевнив, що вартість об`єкта, збудованого 20 років тому, нижче названої, а Крим уперше має можливість продати свою власність, а не передати її безплатно якомусь держвідомству, як це було досі.

До того ж півострову давно час мати українську школу, яка не тіснилася б у прилаштованому дитсадку, а мала своє сучасне приміщення. Директор гімназії Наталя Руденко подякувала Голові ВР АРК Борису Дейчу, який півроку тому взявся вирішити питання «бездомності» гімназії, а також депутатам за увагу до проблем українства на півострові.

Голові кримського парламенту Борисові Дейчу, днями нагородженого перед своїм 65-літтям орденом Ярослава Мудрого п`ятого ступеня, депутати присвоїли звання «Почесний кримчанин», **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Роздержавлювати ЗМІ безглуздо...

Одеська обласна організація НСЖУ зажадала проведення позачергового з'їзду Національної спілки журналістів України та відставки усього складу її центрального керівництва. З цього приводу оприлюднено спеціальну заяву, адресовану всім журналістам України, голові Держтелерадіо та інформаційної політики України І. Чижу, голові Комітету ВР з питань свободи слова та інформації М. Томенку і керівникові головного управління інформаційної політики АП С. Васильєву. Її поява прямо пов'язана із запропонованим керівництвом НСЖУ проектом концепції роздержавлювання засобів масової інформації країни, що активно обговорювали в регіоні на зборах редакторів різних видань та представників журналістських організацій, де одностайно зроблено висновок: «Позбавлення ЗМІ в Україні державної підтримки за сьогоднішніх економічних умов — безглузде...».

Чому така категоричність? Чому заклик до крайніх, як то кажуть, заходів? Облорганізація НСЖУ вважає, що запропонований проект «... є шкідливим з точки зору національної безпеки країни як такий, що переслідує мету усунути державу з медіапростору і надати можливість олігархічним кланам, іноземним замовникам та фінансовим групам захопити повний контроль над медіа-простором України». Проект не відображає, вважають автори заяви, реальної картини діяльності вітчизняних ЗМІ, а проблемні питання спрощує та виводить на примітивний рівень заміни співзасновників (органів державної влади чи місцевого самоврядування) на міфічних спонсорів. Проект документа «... є передчасним, надуманим і згубним, — ідеться в заяві, — і для всієї української журналістики, і для регіональних видань та телерадіокомпаній зокрема».

В Україні вже діє низка законів та нормативно-правових актів щодо регулювання діяльності ЗМІ. І ця база, вважають журналісти Одещини, цілком достатня. Є лише необхідність її систематизувати, взаємоузгодити та доповнити положеннями про відповідальність засновників та співзасновників ЗМІ за фінансове та матеріальне забезпечення діяльності редакцій. До заяви додано відповідні пропозиції облорганізації НСЖУ щодо цього.

У заяві спростовуються посилання авторів законопроекту на те, що в Європі держави не здійснюють підтримки ЗМІ, наведено деякі конкретні приклади про наявність такої підтримки.

Ось і дійшли висновку, що представлений законопроект слід відхилити повністю як такий, що, в разі прийняття, може завдати серйозної шкоди інтересам суспільства, національній безпеці та призвести до колапсу українських регіональних і місцевих ЗМІ. Пропоновано провести в Одесі всеукраїнську нараду представників регіональних та місцевих ЗМІ з приводу «...останніх подій, нав'язаних центральним керівництвом НСЖУ». Ну а там і з'їзд журналістів України, щоб вирішити долю отого «неправильного» керівництва. Важко сказати, чи підтримають позицію своїх одеських колег журналісти інших регіонів країни. Але що привернуть їхню увагу до справді актуальної проблеми діяльності «журналістського цеху», — то це безперечно, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

▼

НОВИНИ

НАМІРИ

Місто робітника готується до ювілею

Луганська область починає підготовку до 70-річчя стахановського руху. Очікують, святкування вийде за рамки регіонального. Керівники області мають намір звернутися до уряду, запропонувавши відсвяткувати трудовий ювілей на державному рівні. Сама Луганщина намітила розв'язати низку соціальних проблем міста Стаханова: у першу чергу впорядкувати міський музей, щоб туди ходила молодь. На жаль, мало юних жителів Луганщини знають про те, що в ніч з 31 серпня на 1 вересня 1935 року 30-річний вибійник шахти «Центральна-Ірміно» міста Кадіївки Олексій Стаханов нарубав за зміну 102 тонни вугілля, перевищивши норму виробітку в 14 разів.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

Продукція державного підприємства «Луцький спирто-горілчаний комбінат» на виставці в польському місті Рейовіц отримала диплом Люблінського воєводського консультаційного центру з питань сільського господарства. Волинська горілка має попит у споживачів і високо оцінена на міжнародних конкурсах завдяки використанню високоякісної сировини, вдосконаленню технології та реконструкції заводу.

***На знімку*: розливний цех.**

Фото Миколи КОМАРОВСЬКОГО (Укрінформ).

ВРОЖАЙ-2003

Зерно для Донбасу за світовими цінами

(Початок на 1-й стор.).

До області вже надходить зерно із Росії та Казахстану вартістю 940—960 гривень за тонну. Переговори про придбання ще 270 тисяч тонн зерна тривають. Його ціну буде визначено на момент укладання контракту.

Підсумки збирання зернових у сусідніх державах вплинуть на рівень цін на хліб восени, вважає голова Донецької обласної держадміністрації Анатолій Близнюк. За його словами, вже зараз імпортери пропонують зерно за цінами 140—150 доларів за тонну, тоді як на світовому ринку ціна становить 135 доларів, однак спостерігається тенденція до зростання. «Ми розглянули кожну позицію із мукомелами, пекарями, вони на жодну копійку ціну на хліб не збільшували і робитимуть усе для того, щоб на масові сорти хліба ціни не підвищувалі», — запевнив на прес-конференції голова обласної держадміністрації.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

***

Держкомрезерв за результатами тендеру визначив компанії, які здійснюватимуть закладку 1,050 млн. тонн пшениці 3-го класу врожаю нинішнього року за цінами від 820 до 950 грн. за тонну. Також буде закуплено 73,6 тис. тонн пшениці 4-го класу (ціна покупки коливається від 750 до 900 грн./т), 26,7 тис. тонн жита групи «А» (від 498 до 550 грн./т), 6 тис. тонн ячменю (650—660 грн./т), 10 тис. тонн рису 1-го класу (900 грн./т), 1 тис. тонн соняшнику (800 грн. тонна).

На попередньому тендері Держкомрезерв закупив 292,5 тис. тонн пшениці 3-го класу врожаю нинішнього року за середньозваженою ціною 747,7 грн./т. Наступний тендер заплановано провести 2 вересня. Уряд України доручив Держкомрезерву закупити не менш як 1 млн. тонн продовольчого зерна врожаю 2003 року, **повідомляє Інтерфакс-Україна.**

ОСВІТА

Підтримаймо учителя, а він відпрацює

(Початок на 1-й стор.).

Борис Михайлович казав і про наболіле. Зокрема, про нестачу кадрів, якість освіти, матеріально-технічну базу.

Учитель уже не є основним носієм знань, у багатьох випадках він, на жаль, не приклад для дітей. Тому коли йдеться про реформу в освіті, слід передусім зосереджувати увагу на реформуванні фінансової системи і системи підготовки кадрів, переконаний Жебровський. Нині в школі змушені часом миритися з педагогами, яких раніше на поріг не пустили б. Але цьому буде покладено край, щойно держава виконуватиме свої зобов'язання перед учительством.

Борис Жебровський наголосив, що негативні тенденції в школі («те, що ви називаєте поборами, я назвав би жебрацтвом») викорінюватимуться й надалі, і боротьба за справжнього вчителя триватиме. Він повідомив, що в головному управлінні створено галузеве КРУ, яке контролюватиме фінансово-господарську діяльність навчальних закладів. Зокрема, найближчим часом буде перевірено ті школи, які звітували про відсутність позабюджетних коштів.

Григорій НАВРОЦЬКИЙ.

УБОЗ як засіб?

(Початок на 1-й стор.).

На початку серпня приїхали з відповідною постановою суду і за відсутності керівництва фірми й без опису вивезли документи. Підприємці побоюються, що вони можуть бути сфальсифіковані, щоб скомпрометувати і змінити адміністрацію агрофірми та її власників. Перед цим її директорові В. Падалці пропонували добровільно передати майно іншій структурі. До речі, нещодавно на нього в приміщенні одного із запорізьких банків, за цілковитої бездіяльності охорони, вчинили напад представники конкурента і відібрали печатку. Крім того, вони, погрожуючи фізичною розправою, змушували відмовитися від керівництва фірмою «Агропромінвест». На ній побували і податківці, котрі вилучили решту фінансово-господарської документації.

«Наїхали», за словами Макаровича, і на Царекостянтинівський МТС (він свого часу був співзасновником агрофірми). Територію підприємства і майно намагалися захопити, чому перешкодили працівники держохорони. Невдовзі договір про охорону об'єкта було розірвано...

За всім цим, на думку підприємців, стоїть один із впливових народних депутатів України.

Іван ІЛЛЯШ.

СПОРТ

«Максимир» узято з четвертої спроби

Футбол. Третій кваліфікаційний раунд Ліги чемпіонів. Повторні матчі. «Челсі» — «Жиліна». 3:0 (перший матч — 2:0). «Вісла» — «Андерлехт». 0:1 (1:3). «Депортиво» — «Русенборг». 1:0 (0:0). «Спарта» Пр — «Вардар». 2:2 (3:2). «Славія» Пр — «Сельта». 2:0 (0:3). «Аякс» — «Грац». 2:1 (1:1). «Селтик» — МТК. 1:0 (4:0). «Копенгаген» — «Рейнджерс». 1:2 (1:1). «Марсель» — «Аустрія». 0:0 (1:0). «Боруссія» Д — «Брюгге». 2:1 (1:2, пенальті — 2:4). «Бенфіка» — «Лаціо». 0:1 (1:3). АЕК — «Грассхоппер». 3:1 (0:1). «Ньюкасл» — «Партизан» Бл. 0:1 (1:0, пенальті — 3:4). ЦСКА Сф — «Галатасарай». 0:3 (0:3).

«Динамо» (Хорватія, Загреб) — «Динамо» (Україна, Київ). 0:2. Голи: Шацьких, 46, Ринкон, 70.

«Динамо» З: Йозич, Седлоскі, Миятович, Агич, Муйчин, Мікич, Кранчар, Томич (Полдругач, 58), Бартоловик (Штрок, 72), Да Сільва (Захора, 83), Дрпич.

«Динамо» К: Шовковський, Федоров, Дмитрулін, Белькевич, Ринкон (Хацкевич, 72), Гіоане, Гусєв, Несмачний, Гавранчич (Онищенко, 83), Леко (Саблич, 87), Шацьких.

Попереджено: Агича, 6, Гавранчича, 40.

Арбітр — Клаус Бо Ларсен (Данія).

27 серпня. Загреб. Стадіон «Максимир». 29 градусів. 28 000 глядачів.

Три рази на головному стадіоні столиці Хорватії національна збірна України зазнавала поразок: 26.06. 1993 року в товариському матчі — 1:3; 25.03. 1995 року у відбірковому поєдинку чемпіонату Європи — 0:4; 29.10. 1997 року в зустрічі плей-оф за путівку на чемпіонат світу — 0:2. І от, лише з четвертої спроби, цей бастіон попередніх невдач підкорено. Зробили це впевнено і переконливо київські динамівці. І всьоме вийшли до групового турніру Ліги чемпіонів. Безперечно, це — один із небагатьох приємних моментів у житті українського футболу протягом останнього часу.

До Загреба ми прибули з домашньою перемогою (3:1). І там показали, хто є хто. Ніколя Юрчевич так і сказав після зустрічі, що його команда мала справу з суперником набагато сильнішим і класнішим. І матчі з ним неодмінно сприятимуть підвищенню рівня гри його команди. А цінний досвід, здобутий у змаганні з киянами, прислужиться клубу вже незабом у турнірі Кубка УЄФА.

Сказати, що останніми днями Загреб жив лише матчем свого «Динамо», так це неправда. Було спокійно і на вулицях, і в пресі та на каналах телебачення. Однак за кілька годин перед поєдинком місто розбурхалося, мов осине гніздо. На автомобілях, трамваях і пішки загребські вболівальники прямували до «Максимира» підтримувати своє «Динамо».

Перед самим початком матчу в центрі поля з'явилася чотириразова олімпійська чемпіонка Солт-Лейк-Сіті, гірськолижниця, національна героїня Хорватії Яніца Костелич. Вона закликала свій люд стати дванадцятим гравцем «голубих левів» і не шкодувати горлянок та енергії заради перемоги...

І щоб завершити розмову про шанувальників загребського «Динамо», скажу: клубу можна лише позаздрити, що в нього такі вірні та щирі друзі. Не перебільшу, що за рахунку 0:2 у Києві на трибунах залишилася хоча б половина глядачів. На «Максимирі» всі сиділи до кінця і, не замовкаючи, вигукували гасла: «Динамо», Загреб, чемпіон!» А коли після фінального свистка підопічні пана Юрчевича, взявшися за руки, побігли до трибун, їх вітали, наче вони виграли, а не кияни. Адже, справді, загребські динамівці, не жаліючи себе, билися до останньої секунди, забувши про рахунок.

До речі, вони залучили до своєї компанії ще й свого земляка, а нині тимчасового киянина Єрка Лека. Ви почули б, як його вітали, просто сльози на очі наверталися в ті хвилини. А він, вдячний і схвильований, надсилав своїм обожнювачам, які скандували лише одне слово «Леко!», повітряні поцілунки.

Єрко не зганьбив своє місто, рідний клуб, котрий його виховав, бо зіграв майстерно і надійно. Це його зусиллями було нейтралізовано головну ударну силу загребців Ніколу Кранчара.

Ще в першій половині матчу гості могли забезпечити собі потрібний результат. Спочатку Олег Гусєв бив із кількох метрів, але неточно та несильно. В іншому епізоді після пасу Гусєва Максим Шацьких обіграв захисника і метрів з десяти пробивав, але повз ворота. На це хорвати відповіли двома ударами Едуардо Да Сільви: один раз м'яч пролетів поруч зі штангою, а от на другий підступний удар бразильця зреагував Олександр Шовковський.

Одне слово, кияни ще до перерви подбали про міцні підвалини успіху.

— Можливо, комусь здалося, що господарі володіли територіальною перевагою в першому таймі, — сказав наставник чемпіона України Олексій Михайличенко. — Але ігрова перевага була за нами. Її ми втілили в забиті м'ячі дещо пізніше...

Минуло якихось сорок секунд другого акту загребського спектаклю — і динамівці Києва відкрили рахунок. Олег Гусєв, перебуваючи в карному майданчику господарів, завдав удару низом. Маріо Йозич відбив м'яча, але перед собою. І тут майстерно на добивання зіграв Шацьких, охоче скориставшися таким щедрим подарунком.

Кияни створили ще чимало гострих моментів. А потім усі крапки над «і» розставив Діого Ринкон. Утім, причетним до цього епізоду був і капітан киян Валентин Белькевич, котрий чітко виконав свій фірмовий штрафний. І лише після цього бразилець чудовим ударом головою у падінні спрямував м'яч у кут воріт суперника. Гості почали діяти розкутіше, довго тримали м'яча, упевнено регулювали темп.

— Звичайно, я щасливий, — сказав на прес-конференції Олексій Михайличенко. — Моя команда виконала нелегке завдання і знову вийшла до головної частини найпрестижнішого континентального клубного турніру. Хочеться щиро подякувати футболістам за високу концентрацію та самовіддачу, за чітке дотримання тактичного плану на гру. Ми діяли набагато гостріше в атаці і надійніше в обороні. Цей результат, як на мене, абсолютно закономірний. А тепер доведеться ще більше працювати і ретельно підготуватися до групового турніру.

До слів тренера хотілося б додати таке: чудово, а головне корисно зіграли київські легіонери, котрі брали участь у зустрічі. Але українські гравці — Андрій Несмачний, Олег Гусєв, Олександр Шовковський, Сергій Федоров, Юрій Дмитрулін — задавали тон у поєдинку. І це радує найбільше.

І наостанок кілька слів про суддівство матчу. Нечасто в гостях ми зустрічаємося з таким об'єктивним і професіональним арбітражем. І річ не у приємному для нас переможному рахунку. Справді, пан Бо Ларсен — майстер високої кваліфікації, а ще й людина совісна та справедлива, котра не піддається на жодні емоції.

Про результати жеребкування груп Ліги чемпіонів і суперників київського «Динамо» ми розповімо в наступному числі «Голосу України».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Загреб—Київ.

Наша редакція вдячна керівництву ФК «Динамо» (Київ) за допомогу в організації цього матеріалу.

Тепер — за Кубок УЄФА

«Локомотив» (Росія, Москва) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 3:1. Голи: Ашветія, 20, 45, Левандовський, 71, Ігнашевич, 86, з пенальті.

«Локомотив»: Овчинников, Нижегородов, Лекхето, Ігнашевич, Ізмайлов (Сенников, 88), Маминов, Лоськов, Бузникін (Леандро, 65), Євсєєв, Хохлов, Ашветія.

«Шахтар»: Плетикоса, Тимощук, Попов, Бахарев, Вукич (Срна, 77), Воробей, Левандовський, Гай, Пажин (Бєлік, 90), Брандау (Агахова, 69), Рац.

Арбітр — Ален Гамер (Люксембург).

27 вересня. Москва. Стадіон «Локомотив». 17 градусів. 29 000 глядачів.

І цього разу гірники не здолали бар'єр кваліфікації до групового турніру Ліги чемпіонів. Гості хоча і не поступалися суперникові, але прикро помилялися, що й призвело до поразки. Невпевнено зіграли Пажин і Тимощук, а Гай дія проти Хохлова так, що арбітр призначив пенальті. І це за чотири хвилини до закінчення матчу, коли рахунок був 2:1 на користь залізничників, але цілком влаштовував команду Шустера. Яка доля чекатиме на Бернда Шустера в «Шахтарі», дізнаємося вже незабаром. Перше завдання Ахметова, напевне найголовніше, він не виконав.

Журналісти запитали самого пана Шустера, чи не збирається він подати у відставку після вильоту «Шахтаря» з розіграшу Ліги чемпіонів? На що німецький фахівець емоційно відреагував, мовляв, на дурні запитання не відповідає. Надалі німець був дипломатичний і коректний: «Обидві команди були гідні виходу до групового раунду. Результат визначив другий гол, забитий незадово до перерви, коли «Локомотив» скористався помилками нашої оборони. Я незадоволений поганим завершенням атак у нашому виконанні, однак вдячний Плетикосі за його впевнену гру. Третій гол нам забили з пенальті, другий зі стандартного положення. На жаль, можу констатувати, що результат двобою вирішив пенальті в наші ворота, а також не призначений одинадцятиметровий у ворота Овчинникова. Позначилася відверта неповага до «Шахтаря», але я не буду заперечувати рішень арбітра. Не можу сказати, що «Локомотив» здивував. Я чекав, що він буде діяти агресивно в нападі. По гарячих слідах влаштовувати команді розбір польотів не буду. Нехай пройде ніч, після чого проаналізуємо, що сталося. Сезон триває...»

Якось то воно буде?

27—28 серпня у Федеральному суді Канади (Оттава) відбулися слухання у справі про арешт українського літака Ан-124 «Руслан». З огляду на різницю в часі слухання завершилися, коли в Україні була ніч. Тож якого висновку дійшли судді, «ГУ» повідомить у наступних номерах. Проте є велика вірогідність, що слухання буде продовжено. Аж надто заплутаною є справа.

Нагадаємо, що Ан-124, що належить АНТК ім. Антонова, було затримано 26 червня в аеропорту Гуз Бей за рішенням Федерального суду Канади. Суд Канади, у свою чергу, керувався рішенням Стокгольмського арбітражного суду про задоволення позову кіпрської компанії «TMR Energy Limited» до Фонду державного майна України. Не вдаватимемося в подробиці справи, що стосується вищезгаданої компанії та ФДМУ. Варто лише нагадати, що відтоді як стокгольмський арбітраж ухвалив своє рішення і до моменту арешту «Руслана» минуло більше року. А про те, що канадська сторона візьме до виконання рішення Стокгольма, офіційний Київ попередили ще до подій у Гуз Беї. Проте, поки грім не вдарить, мужик, як відомо, не перехреститься. Нині ФДМУ називає позов кіпрської компанії безпідставним. І можна тільки дивуватися, чому його не було опротестовано в судовому порядку? Адже час був. «Якось то воно буде» і «аби ж знаття»... Схоже, постулати чухраїнця, виписані Остапом Вишнею, не втрачають актуальності.

Та мова про інше. Жертвами зволікань стали АНТК ім. Антонова та імідж України. Знайдено і «крайнього». Однією з причин арешту літака називають так звану «некоректну інформацію», яку надав канадській стороні український експерт. «ГУ» зв'язався з цим експертом. Анатолій Довгерт, професор, член-кореспондент Академії правових наук, член Палати незалежних експертів при Президенті України (і це аж ніяк не весь перелік його регалій) заявив, що був неприємно вражений, коли дізнався з новин, що арешт «Руслана» намагаються пов'язати з його експертною оцінкою. «Мене запитали, чи є майно державних підприємств державною власністю, — розповів Анатолій Довгерт. — І я відповів, що так. Мова не йде про відповідальність АНТК ім. Антонова за борги держави. Держава — юридична особа публічного права. І якщо її майном користується державне підприємство, майно все одно належить державі. І відповідальність покладається не на підприємство, а на державу». До речі, в цій справі експертні оцінки давали більш як десять осіб. Канадські юристи, що захищають інтереси кіпрської компанії, в серпні знову побували в Україні і повторно зустрілися з більшістю експертів. Канадську сторону цікавили окремі нюанси українського правового поля. Річ у тім, що, як повідомив Анатолій Довгерт, під час слухань на 50 відсотків братиметься до уваги українське законодавство, і на 50 — канадське процесуальне право (про це згодом). Якщо буде доведено, що держава є тільки номінальним власником майна АНТК ім. Антонова, то літак буде звільнено з-під арешту. Якщо адвокати кіпрської компанії доведуть, що вона є ефективним власником (наприклад, дає в особі своїх органів дозвіл на відчуження певного майна підприємства тощо), то тоді адвокатам підприємства буде нелегко переконати Федеральний суд, що майно АНТК не є майном держави.

І, нарешті, про процесуальне право Канади. Ця країна відстоює цінності ліберальної демократії. Судова гілка влади є цілком незалежною. Будь-яка спроба тиску з боку офіційної Оттави на суд може потім фігурувати у справі як «юридичний нюанс». Численна урядова делегація України, що перебуває нині в Оттаві, насправді може тільки спостерігати за слуханнями. Щодо нот МЗС, яких протягом останніх місяців було чимало, то вони аж ніяк не можуть вплинути на рішення Федерального суду. А ще на нього не вплинуть і дружні міждержавні відносини. І очевидно, що розв'язувати цю проблему слід не МЗС чи Мін'юсту. І тим паче не тоді, коли припис стокгольмського арбітражу вже взято до виконання. А раніше... Поки грім ще не вдарив.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Хтось має наважитися на перший крок

Сьогодні в Пекіні завершуються переговори з урегулювання «ядерної корейської проблеми». Учасники саміту визначать, де й коли вони зустрінуться знову, щоб продовжити розпочатий діалог. А успіх його залежатиме від того, чи погодиться бодай одна із сторін зробити перший крок і чи почнуть вони довіряти один одному.

США знову відкинули можливість підписання договору про ненапад, на якому КНДР наполягає як на попередній умові ведення подальших переговорів. Вашингтон вимагає від Пхеньяна спочатку заморозити ядерну програму. Посередниками в більш ніж непростому діалозі виступають Китай, Південна Корея, Японія та Росія. І, як визнає багато хто із спостерігачів, якби не були задіяні в процесі такі серйозні країни, діалог між Пхеньяном і Вашингтоном, найпевніше, знову зупинився б на точці взаємних вимог, виконувати які ось уже 10 місяців не поспішає жодна із сторін. Поки що переговори проходять без результатів, але й без грюкання дверима. До речі, ці двері в державній резиденції Дяоюйтай щільно зачинено для майже 500 журналістів, які висвітлюють події. Отож їм доводиться задовольнятися скупими коментарями глав національних делегацій та власними припущеннями.

Фото АП.

Ольга ТАНАСІЙЧУК, власкор Укрінформу в Пекіні, спеціально для «ГУ».

Нагорода для посла

Надзвичайного і Повноважного Посла України в Угорщині Василя Дурдинця нагороджено орденом Угорської Республіки «Середній Хрест». Це вперше в історії наших двосторонніх відносин такою високою нагородою вшановано посла України. В рангу державних нагород «Середній Хрест» стоїть другим. До відома: «Великим Хрестом» нагороджують королів, президентів і прем'єрів. Як повідомили «ГУ» в нашому посольстві в Угорщині, нагороду Василю Дурдинцю вручив Президент країни Ференц Мадл. Пан Мадл передав через посла вітання Леоніду Кучмі. А під час бесіди підтвердив незмінність підтримки Угорщиною європейських та євроатлантичних прагнень України та закликав поглиблювати двосторонні відносини в усіх напрямах.

Асоційованого статусу не нададуть

Єврокомісія не очікує в найближчому майбутньому підписання з Україною угоди про асоційоване членство. Про це повідомив «Німецькій хвилі» один з прес-секретарів ЄК Дієго де Охеда. Коментуючи заяви керівництва українського МЗС про те, що Київ просить Євросоюз надати асоційоване членство, речник Брюселя наголосив: відносини ЄС з Україною залишаються на тому самому рівні. «Ми не очікуємо жодних змін», — сказав Дієго де Охеда. За його словами, Україна має нині дуже багатообіцяючі перспективи євроінтеграції завдяки ініціативі Євросоюзу щодо нових сусідів під назвою «Ширша Європа».

Дієго де Охеда зазначив, що ця ініціатива вже є великим кроком вперед, а розраховувати на інші перспективи Україна зможе, ймовірно, років через десять. Дипломатичні джерела в європейських інституціях кажуть, що Київ не може очікувати на асоційоване членство, доки не виконає всі вимоги Угоди про партнерство й співробітництво між ЄС та Україною, **зазначає «Німецька хвиля».**

Виявилося, що винні всі

Жертвами спеки у Європі, ймовірно, стали 20 тисяч осіб, повідомляє CNN

В іспанських ЗМІ йдеться про 2 тисячі загиблих у країні (офіційна цифра — 101). У Португалії, повідомляє Рейтер, погода вбила 1 300 людей. В Італії у спекотний період смертність збільшилася на 20 відсотків. Голландські посадовці заявили, що від 500 до 1 000 осіб у липні-серпні померли від високої температури. У Великій Британії зафіксовано 907 смертних випадків, причиною яких став перегрів. Але найбільших втрат зазнала Франція. Точні цифри загиблих уряд обіцяв оприлюднити на початку вересня. Однак місцеві ЗМІ вже повідомили, що від спеки померли більш як 13 тисяч осіб. Нині шокована Франція намагається зрозуміти причини такої масштабної трагедії. До того ж якщо раніше в усіх гріхах звинувачували уряд і конкретно міністерство охорони здоров'я, то тепер дедалі більше кажуть про хворобу всього суспільства. Французи несподівано довідалися, що величезна кількість людей на схилі життя опинилися геть на самоті і навіть в ізоляції. «Куди зникли сімейні цінності?» — запитують французи. Адже в той час, коли працездатні діти, скориставшись відпусткою, рятувалися від спеки в інших країнах, їх старенькі батьки задихалися в душних квартирах. 450 незатребуваних трупів людей похилого віку, що й донині зберігаються в рефрижераторах, — німий докір суспільству, котре, як з'ясувалося, забуло про своїх літніх співгромадян. «Винний кожен» — так назвала газета «Парижанин» цього тижня центральну статтю на титульній сторінці. «Наші сусіди в Німеччині, Бельгії і Люксембурзі зазнали такого само випробування, що й ми, — цитує газета президента Національних зборів Жана Луї Дебре, — але наслідки в цих країнах не такі серйозні. Ми маємо дізнатися чому».

Наталя ОНИЩУК.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ ***Київ***

Відкрито генконсульство

У Ростові-на-Дону урочисто відкрили Генеральне консульство України у Південному федеральному окрузі Росії. З української сторони, повідомив глава прес-служби МЗС Маркіян Лубківський, у церемонії відкриття генконсульства взяли участь, зокрема, наш посол Микола Білоблоцький, заступник Міністра закордонних справ України Олександр Моцик, з російської — керівники федеральних округів.

■ ***Тбілісі***

Грузія знову в темряві

Американська компанія «Пі-Ей Колсантинг», яка керує Об'єднаною енергодистрибуційною компанією Грузії, від'єднала від електрики 22 райони країни. Каральні заходи спричинені низьким рівнем платежів з боку населення. Відновлення подання електроенергії залежить від того, чи зможе адміністрація районів наблизитися до 20-відсоткового рівня збирання платежів.

■ ***Москва***

ЄЕП не обмежиться вільною торгівлею

Прем'єр-міністр РФ Михайло Касьянов висловився з приводу обговорюваного на засіданні уряду проекту угоди про створення Єдиного економічного простору (ЄЕП) Росії, Білорусі, Казахстану та України. «Важливо те, що країни, погоджуючися підписати цей документ, погоджуються проводити в майбутньому єдину зовнішньоекономічну політику, єдину міграційну політику, а це означає, що, підписуючи угоду, вони погоджуються передати частину своїх повноважень до наднаціонального органу», — підкреслив російський прем'єр. Нагадаємо, що Україна обстоює іншу позицію. Так, Перший віце-прем'єр, Міністр фінансів України Микола Азаров днями заявив, що ЄЕП «замислюється, передусім, як організація економічної і регіонального співробітництва». «Ніхто не ставить перед собою глобальних політичних цілей, завдання ЄЕП — зняти перепони і тим самим прискорити розвиток економік», — зазначив він.

■ ***Срінагар***

Терористів ліквідовано

В індійському штаті Джамму і Кашмір учора було ліквідовано двох терористів, котрі захопили напередодні ввечері готель «Гринвей» у Срінагарі. Кашмірська поліція вважає, що бойовики належать до ісламського екстремістського угруповання «Лашкар-є-таїба».

■ ***Кіто***

В Еквадорі чекають виверження

У Еквадорі активізувався один з найбільших вулканів країни Тунгурауа. Над кратером повисла трикілометрова хмара попелу. У прилеглих до вулкана районах оголошено надзвичайний стан. Якщо найближчими днями активність Тунгурауа не спаде, може початися евакуація людей.

■ ***Мадрид***

Хіт сезону — томатні бої

Учора на вулицях Іспанії розгорнулися справжні воєнні дії. Хоча зброя, яку використовували учасники, була не смертельна, а скоріше, навпаки, смішна — усі битви вели тут томатами! Десятки тисяч людей по всій країні були забризкані та вимазані томатним соком.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Не вірте бабусям з пучечками кропу

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

(Початок на 1-й стор.).

Хто наведе порядок серед вуличних продавців? З цим запитанням я звернулася до начальника Головного управління побутового обслуговування та ринків Київської міської державної адміністрації Василя ЩЕРБЕНКА.

— Місця стихійної торгівлі кваліфікуються як порушення громадського порядку, тому ними мають займатися правоохоронці, — каже співрозмовник.— Лише вони можуть конфіскувати товар, передати справу до суду тощо. Наполягаю: такого поняття, як стихійний ринок, не існує. Ринок — це легальна організація, що зареєстрована і діє згідно з правилами торгівлі.

— Яка реальна картина стихійної торгівлі в столиці?

— За нашими підрахунками, в Києві близько 80 місць незаконної торгівлі, що постійно діють. Кількість продавців на кожному коливається від декількох до двох сотень осіб. Загалом у столиці у такий спосіб заробляють на життя майже 2,5 тисячі людей. Найбільше місце стихійної торгівлі нині в районі Дарницького вокзалу.

Водночас у Києві облаштовано 55 тисяч торгових місць. Близько 20 відсотків з них пустують навіть у базарні дні, тож маємо десять тисяч вільних прилавків.

— Постає просте запитання: чому 50 тисяч осіб торгують, дотримуючись букви закону, а дві з половиною — ідуть на конфлікт з державою?

— Гадаю, перелічувати переваги роботи на базарі, а не в переході не варто. На ринку день торгівлі фруктами та овочами або молочною продукцією коштує продавцеві 85 копійок, м'ясна лавка стане в 1,7 гривні. Не забуваймо, що продавці, згідно з правилами торгівлі, треба мати ваги, які надає ринок, нарукавники, він сплачує також за прибирання території тощо. Підсумувавши всі витрати, маємо: молочниця викладає за день 5—7 гривень, м'ясник — 15—17. Зазначу, сюди входить і вартість лабораторного аналізу продукції. Наше головне завдання — не допустити на ринок неякісну продукцію.

Припустімо, людина привезла продукти, а лабораторія їх завернула — товар неналежної якості. Як ви думаєте, власник викине його? Звісно, ні — примоститься біля базару й торгуватиме там. Директор ринку зробити не зможе нічого, адже його повноваження за межі ринку не поширюються. Дивуюся покупцям, які купують, приміром, м'ясо з землі. Але кожен сам собі господар. А от якщо «лівий» продукт оптом закуповують представники закладів харчування (особисто був свідком такого випадку)! Уявляєте, люди йдуть у ресторан, викладають чималі гроші, сподіваючись за них отримати їжу відповідної якості, а їм подають невідомо що...

Не завжди варто вірити й старенькім, які начебто принесли пучечок кропу чи торбинку яблук, щоб заробити на хліб. Упевнений, серед тих, що торгують у переходах, таких і чверті немає. За більшістю з них —ділки, які прикриваються літніми людьми. Їм і покупець швидше повірить, і правоохоронці пожаліють — не проженуть. А тим часом така бабуся може цілий день продавати свої «три кілограми» — весь час товар доносять.

— Чи допоможуть, на вашу думку, заходи, за допомогою яких міська влада намагається знищити місця стихійної торгівлі?

— Найголовніші «соратники» стихійної торгівлі — покупці. Адже, якби лотки з неякісним товаром нехтували, то й торгувати з них було б нерентабельно. Тоді не довелося б шукати крайніх — такі місця зникли б самі по собі. Ми робимо все, що можна. Приміром, вважалося, що створення на місцях стихійної торгівлі ринків допоможе змінити ситуацію. Неправда. Біля стін нових сучасних торговельних майданчиків усе одно процвітає беззаконня.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

— А якщо товар куплено на ринку — це гарантія, що він якісний?

— Майже на сто відсотків. Порушення, які знаходять перевіряючі, здебільшого такого характеру — не зазначено ціну або гатунок товару, не все гаразд із документами... Ці недоліки важко повністю ліквідувати, адже життя змусило торгувати людей, які ще вчора були теслярами чи мулярами. Звісно, їм бракує досвіду.

Найкращими ринками в Києві я би назвав Бессарабський, Володимирський, Житній. Стосовно цін, то в столиці вони на деякі продукти нижчі, ніж у Дніпропетровську, Харкові, чи, скажімо, Донецьку. Нині ми створюємо максимальні умови для продавців і покупців. На багатьох ринках уже відкрито ощадкаси, перукарні, майстерні з ремонту одягу та взуття тощо. Незабаром плануємо ввести нову послугу — можна буде домовитися, щоб продукти з ринку за окрему платню покупцеві привозили додому. Можливо, хоч тоді населення перестане ризикувати здоров'ям, купуючи продукти в місцях стихійної торгівлі.

***P. S.** Одна моя знайома працює в ресторані. Я поцікавилася, чи справді можливо таке, що заклади харчування купують м'ясо з землі? Вона запевнила — так і робиться. До того ж упійматися на цьому практично неможливо: зазвичай для безпеки купують кілограмів десять м'яса на ринку. Таким чином 40 кіло неперевіреного продукту забезпечують необхідними документами. Тож якщо ви вимагатимете сертифікат — будьте впевнені, вам його покажуть... якщо не пошлють кудись подалі.*

Надія ГОРБАТЮК.

Київ.

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Чому ви торгуєте в заборонених місцях?

З цим запитанням зверталася до продавців на вулицях столиці. Відповісти погоджувалися аж ніяк не всі. Однак почутого мені вистачило, щоб зрозуміти — не швидко стихійні ринки зникнуть з наших вулиць. Судіть самі...

Ольга Миколаївна, 55 років, прибиральниця:

— Живу в приватному секторі. Цього року добре вродили яблука, то чого не заробити копійчину? Іти на базар —гроші витрачати, а не заробляти. Можливо, комусь, хто має багато товару і торгує ціле літо, й вигідно оформляти потрібні документи, але не мені.

Василь, 34 роки, будівельник:

— Я з-під Києва. Коли колемо кабанчика, частину залишаємо собі, решту — на продаж. Знаємо: щоб торгувати на базарі, треба привезти в лабораторію нутрощі. Нема часу цим займатися. А так за день все розпродамо та й повертаємося додому з грошима.

Оксана Пилипівна, 63 роки, пенсіонерка:

— Точно знаю, що молоко, яким торгую, якісне. Його п'є вся родина. Я спеціально виходжу сюди (територія, що прилягає до Лук'янівського ринку) вдосвіта — поки немає спеки. Люди мене вже знають, маю постійних клієнтів, які купують лише в мене. На базар з трьома літрами молока так просто не потрапиш. Я й не намагалася.

Від себе для чистоти експерименту додам — це навіть не третина людей, до яких підходила із запитанням. Мабуть, їм справді нема чого приховувати. Зрештою, ніхто не примушує купувати в них нехитрий товар. От хіба в переході через хвостаті черги буває тіснувато...

ОТАКОЇ!

Пиріжок або життя

Ця бабуся може бути взірцем для підприємців. Нечесних... Заблокувавши один із входів на станцію метро «Петрівка», вона досить жваво торгувала перепічками. Не стали на перешкоді ні спека, ні велелюдність. У когось це викликало роздратування, в інших — відразу, але були й охочі перехопити нашвидкуруч. І їх було чимало, про що яскраво свідчила хвостата черга. Куди в цей час дивилися правоохоронці? Невідомо. Але бабуся почувалася досить комфортно, на відміну від пасажирів, які, поспішаючи, змушені були юрмитися біля входу в метро.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Фальшивий димок

ПІДРОБКИ

У тому, що куріння шкідливе, не варто переконувати нікого. А якщо курцеві потрапляє до рук фальсифікована продукція, то ризик зростає у кілька разів. Саме на таку небезпеку наражалися тисячі хмельничан і вінничан, котрим пропонували продукцію трьох підпільних цехів, що випускали «Приму», «Димок» та «Робітничу приму». Плани підпільників були такими далекосяжними, що на їхніх складах знайшли навіть майже півтори тисячі пачок російського «Сибіру», на яких було наклеєно марки сусідньої держави. Очевидно, цю продукцію планували на експорт.

Вийшли на слід шахрайського бізнесу співробітники спецпідрозділу з боротьби з корупцією та організованою злочинністю СБУ в Хмельницькій області. Від дрібних торговців на ринку, що збували цигарки на кілька копійок дешевше, ніж у магазинах, стежка привела до двох виробничих цехів, котрі працювали в селі Нігині на Хмельниччині та в Борщеві Тернопільської області. Ще один цех цього тіньового виробництва діяв у Кам'янці-Подільському. Тут проводили первинну обробку сировини, різали, сушили, ферментували тютюн.

Зрозуміло, жодних санітарних норм і стандартів на такому виробництві не дотримувалися. Тютюновий сурогат, запропонований злочинним бізнесом, став неабиякою загрозою для здоров'я курців.

У тому, що виробництво діяло з розмахом, можна не сумніватись. Окрім тисяч пачок уже готових виробів, тут було виявлено шість тонн тютюну, 117 тисяч порожніх пачок, 32 кілометри цигаркового паперу... Щоб не викликати підозру в покупця, тіньовики підробляли свій товар під продукцію Кам'янець-Подільської, Феодосійської та Київської тютюнових фабрик. Чуже ім'я і торгова марка слугували найкращою торговою рекламою.

Захист у вигляді акцизних марок, котрий мав би вберегти покупця від фальсифікату, в цьому випадку, до речі, як і в багатьох інших, не спрацював. До того ж зовні відрізнити фабричну пачку цигарок від підробки практично неможливо. Єдина порада, яку можна дати споживачеві, щоб не клюнув на цей сумнівний тютюновий гачок, — не спокушайтесь на дешевшу ціну. Зазвичай те, що пропонується з рук і коштує трохи менше, виробляється у підпільних цехах.

На жаль, статистики, котра фіксує кількість потерпілих від неякісного тютюну, як це підраховується у випадках із сурогатним алкоголем, немає. Але лікарі переконані, чим гірша якість цигарок, тим більший ризик важких захворювань. Отож найперша порада покупцю — не спокушайтеся на дешевизну. А ще краще — кидайте палити.

Ірина ХМЕЛЬНИЦЬКА.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Стаття 1. Мета і завдання кримінально-виконавчого законодавства України

1. Кримінально-виконавче законодавство України регламентує порядок і умови виконання та відбування кримінальних покарань з метою захисту інтересів особи, суспільства і держави шляхом створення умов для виправлення і ресоціалізації засуджених, запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами, а також запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню із засудженими.

2. Завданнями кримінально-виконавчого законодавства України є визначення принципів виконання кримінальних покарань, правового статусу засуджених, гарантій захисту їхніх прав, законних інтересів та обов'язків; порядку застосування до них заходів впливу з метою виправлення і профілактики асоціальної поведінки; системи органів і установ виконання покарань, їх функцій та порядку діяльності; нагляду і контролю за виконанням кримінальних покарань, участі громадськості в цьому процесі; а також регламентація порядку і умов виконання та відбування кримінальних покарань; звільнення від відбування покарання, допомоги особам, звільненим від покарання, контролю і нагляду за ними.

Стаття 2. Кримінально-виконавче законодавство України

Кримінально-виконавче законодавство України складається з цього Кодексу, інших актів законодавства, а також чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 3. Дія кримінально-виконавчого законодавства у просторі й часі

1. До засуджених, які відбувають покарання на території України, застосовується кримінально-виконавче законодавство України.

2. Порядок і умови виконання та відбування покарань визначаються та забезпечуються відповідно до законодавства, яке діє на час виконання та відбування кримінального покарання.

Стаття 4. Підстава виконання і відбування покарання

Підставою виконання і відбування покарання є вирок суду, який набрав законної сили, інші рішення суду, а також закон України про амністію та акт помилування.

Стаття 5. Принципи кримінально-виконавчого законодавства, виконання і відбування покарань

Кримінально-виконавче законодавство, виконання і відбування покарань грунтуються на принципах невідворотності виконання і відбування покарань, законності, справедливості, гуманізму, демократизму, рівності засуджених перед законом, взаємної відповідальності держави і засудженого, диференціації та індивідуалізації виконання покарань, раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки, поєднання покарання з виправним впливом, участі громадськості в передбачених законом випадках у діяльності органів і установ виконання покарань.

Стаття 6. Виправлення і ресоціалізація засуджених та їх основні засоби

1. Виправлення засудженого — процес позитивних змін, які відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки.

2. Ресоціалізація — свідоме відновлення засудженого в соціальному статусі повноправного члена суспільства; повернення його до самостійного загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві.

Необхідною умовою ресоціалізації є виправлення засудженого.

3. Основними засобами виправлення і ресоціалізації засуджених є встановлений порядок виконання та відбування покарання (режим), суспільно корисна праця, соціально-виховна робота, загальноосвітнє і професійно-технічне навчання, громадський вплив.

4. Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених застосовуються з урахуванням виду покарання, особистості засудженого, характеру, ступеня суспільної небезпеки і мотивів вчиненого злочину та поведінки засудженого під час відбування покарання.

Глава 2. ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗАСУДЖЕНИХ

Стаття 7. Основи правового статусу засуджених

1. Держава поважає і охороняє права, свободи і законні інтереси засуджених, забезпечує необхідні умови для їх виправлення і ресоціалізації, соціальну і правову захищеність та їх особисту безпеку.

2. Засуджені користуються всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, визначених законами України та цим Кодексом і встановлених вироком суду.

3. Правовий статус засуджених іноземців і осіб без громадянства визначається законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

4. Правовий статус засуджених визначається законами України, а також цим Кодексом, виходячи із порядку і умов виконання та відбування конкретного виду покарання.

Стаття 8. Основні права засуджених

1. Засуджені мають право:

на отримання інформації про свої права і обов'язки, порядок і умови виконання та відбування призначеного судом покарання;

на гуманне ставлення до себе і на повагу гідності, властивої людській особистості;

звертатися відповідно до законодавства з пропозиціями, заявами і скаргами до адміністрації органів і установ виконання покарань, їх вищестоящих органів, а також до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, суду, органів прокуратури, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян;

давати пояснення і вести листування, а також звертатися із пропозиціями, заявами і скаргами рідною мовою. Відповіді засудженим даються мовою звернення. У разі відсутності можливості дати відповідь мовою звернення вона дається українською мовою з перекладом відповіді на мову звернення, який забезпечується органом або установою виконання покарань;

на охорону здоров'я. Охорона здоров'я забезпечується системою медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних заходів, а також поєднанням безоплатних і платних форм медичної допомоги. Засуджені, які мають розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи інших одурманюючих засобів, можуть за їх письмовою згодою пройти курс лікування від вказаних захворювань;

на соціальне забезпечення, у тому числі й на отримання пенсій, відповідно до законів України.

2. Засудженому гарантується право на правову допомогу. Для одержання правової допомоги засуджені можуть користуватися послугами адвокатів або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

3. Засуджені іноземці мають право підтримувати зв'язок з дипломатичними представництвами і консульськими установами своїх держав, особи без громадянства, а також громадяни держав, що не мають дипломатичних представництв або консульських установ в Україні, — з дипломатичними представництвами держави, яка взяла на себе охорону їхніх інтересів, або міжнародними органами чи організаціями, які здійснюють їх захист.

Стаття 9. Основні обов'язки засуджених

1. Засуджені зобов'язані:

виконувати встановлені законодавством обов'язки громадян України, неухильно додержуватися правил поведінки, які передбачені для засуджених, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших осіб;

виконувати законні вимоги адміністрації органів і установ виконання покарань;

ввічливо ставитися до персоналу, інших осіб, які відвідують установи виконання покарань, а також до інших засуджених;

з'являтися за викликом адміністрації органів і установ виконання покарань.

2. Невиконання засудженими своїх обов'язків і законних вимог адміністрації органів і установ виконання покарань тягне за собою встановлену законом відповідальність.

Стаття 10. Право засуджених на особисту безпеку

1. Засуджені мають право на особисту безпеку.

2. У разі виникнення небезпеки життю і здоров'ю засуджених, які відбувають покарання у виді арешту, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або позбавлення волі, вони мають право звернутися із заявою до будь-якої посадової особи органу чи установи виконання покарань з проханням про забезпечення особистої безпеки. У цьому разі посадова особа зобов'язана вжити невідкладних заходів щодо забезпечення особистої безпеки засудженого.

3. Адміністрація установи виконання покарань вживає заходів до переведення засудженого в безпечне місце, а також інших заходів до усунення небезпеки, вирішує питання про місце подальшого відбування ним покарання.

4. У разі наявності небезпеки для життя і здоров'я засуджених, до яких згідно із законом у зв'язку з їх участю у кримінальному судочинстві прийнято рішення про застосування заходів безпеки, адміністрація установи виконання покарань вживає заходів щодо забезпечення безпеки цих осіб. Крім того, до зазначених осіб можуть бути застосовані такі заходи:

ізольоване тримання;

переведення в іншу установу виконання покарань.

5. Зміна умов тримання осіб, щодо яких застосовані заходи безпеки, здійснюється з додержанням вимог, передбачених цим Кодексом та законодавством України.

Глава 3. ОРГАНИ І УСТАНОВИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Стаття 11. Види органів і установ виконання покарань

1. Органами виконання покарань є: Державний департамент України з питань виконання покарань, його територіальні органи управління, кримінально-виконавча інспекція.

2. Установами виконання покарань є: арештні доми, кримінально-виконавчі установи, спеціальні виховні установи (далі — виховні колонії).

3. Кримінально-виконавчі установи поділяються на кримінально-виконавчі установи відкритого типу (далі — виправні центри) і кримінально-виконавчі установи закритого типу (далі — виправні колонії).

4. Виправні колонії поділяються на колонії мінімального, середнього і максимального рівнів безпеки.

5. Виправні колонії мінімального рівня безпеки поділяються на колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання і колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання.

6. У межах, визначених цим Кодексом та законами України, виконання кримінальних покарань також здійснюють Державна виконавча служба, військові частини, гауптвахти і дисциплінарний батальйон.

7. Територіальні органи управління, кримінально-виконавча інспекція, арештні доми, виправні центри, виправні та виховні колонії організовуються і ліквідуються Державним департаментом України з питань виконання покарань, а військові частини, гауптвахти і дисциплінарний батальйон — Міністерством оборони України.

Стаття 12. Державна виконавча служба

Державна виконавча служба виконує покарання у виді штрафу і конфіскації майна у випадках та в порядку, передбачених цим Кодексом та законами України.

Стаття 13. Кримінально-виконавча інспекція

1. Кримінально-виконавча інспекція виконує покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт.

2. Кримінально-виконавча інспекція здійснює контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, а також звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

3. Кримінально-виконавча інспекція встановлює періодичність та дні проведення реєстрації засуджених до покарань у виді громадських і виправних робіт, а також осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.

Стаття 14. Військові частини, гауптвахти

Військові частини, гауптвахти виконують покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу, службового обмеження для військовослужбовців, засуджених за злочини невеликої тяжкості, арешту з утриманням засуджених на гауптвахтах, а також здійснюють контроль за поведінкою засуджених військовослужбовців, звільнених від відбування покарання з випробуванням.

Стаття 15. Арештні доми

1. Арештні доми виконують покарання у виді арешту.

2. В арештних домах тримаються повнолітні особи, а також неповнолітні, яким на момент постановлення вироку виповнилося шістнадцять років і які засуджені за злочини невеликої тяжкості.

Стаття 16. Виправні центри

Виправні центри виконують покарання у виді обмеження волі стосовно осіб, засуджених за злочини невеликої та середньої тяжкості, а також засуджених, яким даний вид покарання призначено відповідно до статей 82, 389 Кримінального кодексу України.

Стаття 17. Дисциплінарний батальйон

Дисциплінарний батальйон виконує покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні засуджених військовослужбовців строкової служби.

Стаття 18. Виправні колонії

1. Виправні колонії виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк, довічного позбавлення волі.

2. Засуджені до позбавлення волі відбувають покарання у виправних колоніях:

мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання — засуджені вперше до позбавлення волі за злочини, вчинені з необережності, злочини невеликої та середньої тяжкості, а також особи, переведені з колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і колоній середнього рівня безпеки в порядку, передбаченому цим Кодексом;

мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання — чоловіки, вперше засуджені до позбавлення волі за злочини невеликої та середньої тяжкості; жінки, засуджені за злочини невеликої та середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі злочини. У виправній колонії цього виду можуть відбувати покарання також засуджені, переведені з виховних колоній у порядку, встановленому статтею 147 цього Кодексу;

середнього рівня безпеки — жінки, засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі; жінки, яким покарання у виді смертної кари або довічного позбавлення волі замінено позбавленням волі на певний строк в порядку помилування або амністії; чоловіки, вперше засуджені до позбавлення волі за тяжкі та особливо тяжкі злочини; чоловіки, які раніше відбували покарання у виді позбавлення волі; чоловіки, засуджені за вчинення умисного злочину середньої тяжкості в період відбування покарання у виді позбавлення волі; засуджені, переведені з колоній максимального рівня безпеки в порядку, передбаченому цим Кодексом;

максимального рівня безпеки — чоловіки, засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі; чоловіки, яким покарання у виді смертної кари замінено довічним позбавленням волі; чоловіки, яким покарання у виді смертної кари або довічного позбавлення волі замінено позбавленням волі на певний строк у порядку помилування або амністії; чоловіки, засуджені за умисні особливо тяжкі злочини; чоловіки, засуджені за вчинення умисного тяжкого або особливо тяжкого злочину в період відбування покарання у виді позбавлення волі; чоловіки, переведені з колоній середнього рівня безпеки в порядку, передбаченому цим Кодексом.

3. Слідчі ізолятори виконують функції виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і виправних колоній середнього рівня безпеки стосовно засуджених, які залишені для роботи з господарського обслуговування.

Стаття 19. Виховні колонії

Виховні колонії виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк стосовно засуджених неповнолітніх.

Стаття 20. Повідомлення про місце відбування покарання

1. Про прибуття засудженого до місця відбування покарання адміністрація органу чи установи виконання покарань, командування дисциплінарного батальйону, військової частини чи начальник гар-

(Продовження на 8–18-й стор.).

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

нізону зобов'язані протягом трьох діб повідомити одного із членів сім'ї або близьких родичів за вибором засудженого.

2. Про місце відбування покарання засудженого повідомляється суд, який постановив вирок.

Стаття 21. Застосування до засуджених заходів медичного характеру

1. Стосовно засуджених, які мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та не пройшли повного курсу лікування, органами і установами виконання покарань здійснюється лікування.

2. Якщо під час відбування покарання буде встановлено, що засуджений захворів зазначеними в частині першій цієї статті захворюваннями та відмовляється від лікування, орган або установа виконання покарань вносить до суду подання про застосування до такої особи відповідного примусового лікування.

Глава 4. НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ. УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ВИПРАВЛЕННІ І РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ

Стаття 22. Прокурорський нагляд за виконанням кримінальних покарань

1. Прокурорський нагляд за додержанням законів при виконанні кримінальних покарань в органах і установах виконання покарань здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами відповідно до Закону України «Про прокуратуру».

2. Органи і установи виконання покарань зобов'язані виконувати постанови і вказівки прокурора щодо додержання порядку виконання покарання, встановленого кримінально-виконавчим законодавством.

Стаття 23. Відомчий контроль

За діяльністю органів і установ виконання покарань здійснюється відомчий контроль вищестоящими органами управління і посадовими особами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 24. Відвідування установ виконання покарань

1. Без спеціального дозволу відвідувати установи виконання покарань для здійснення контролю мають право:

Президент України;

Прем'єр-міністр України;

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;

Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови місцевих державних адміністрацій, на території яких вони розташовані;

народні депутати України, а також депутати, уповноважені на те Верховною Радою Автономної Республіки Крим, місцевими радами;

Генеральний прокурор України, а також уповноважені ним прокурори і прокурори, які здійснюють нагляд за виконанням покарань на відповідній території;

сільський, селищний, міський голова — на території відповідної місцевої ради.

2. Представники засобів масової інформації та інші особи можуть відвідувати установи виконання покарань за спеціальним дозволом адміністрації цих установ або органів управління зазначеними установами.

Стаття 25. Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених. Громадський контроль за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань

1. Об'єднання громадян, релігійні і благодійні організації та окремі особи можуть брати участь у виправленні і ресоціалізації засуджених та проведенні соціально-виховної роботи з ними, надавати допомогу органам і установам виконання покарань у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законами України.

2. Для забезпечення громадського контролю за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань створюються спостережні комісії, які діють на підставі цього Кодексу та Положення про спостережні комісії, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ II. ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ, НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ З ПОЗБАВЛЕННЯМ ВОЛІ

Глава 5. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ШТРАФУ

Стаття 26. Порядок виконання покарання у виді штрафу

1. Засуджений зобов'язаний сплатити штраф у місячний строк після набрання вироком суду законної сили і повідомити про це відповідний суд шляхом представлення документа про сплату штрафу.

2. У разі несплати засудженим штрафу у строк, передбачений частиною першою цієї статті, його стягнення провадиться примусово Державною виконавчою службою на підставі виконавчого листа, виданого судом, який постановив вирок, з такими особливостями: в постанові про відкриття виконавчого провадження державний виконавець не встановлює строк для добровільного виконання вироку суду; засуджений звільняється від сплати виконавчого збору.

3. У разі неможливості сплатити повний розмір штрафу суд може замінити несплачену суму штрафу покаранням у виді громадських або виправних робіт відповідно до закону.

Стаття 27. Наслідки ухилення від сплати штрафу

Якщо засуджений ухиляється від сплати штрафу, він притягується до кримінальної відповідальності відповідно до статті 389 Кримінального кодексу України.

Стаття 28. Закінчення виконавчих дій

Після стягнення штрафу виконавчий лист із відміткою про виконання вироку повертається суду, який постановив вирок.

Глава 6. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО, СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВАННЯ, РАНГУ, ЧИНУ АБО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО КЛАСУ

Стаття 29. Порядок виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу

1. Суд, який постановив вирок про позбавлення засудженого військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу, після набрання ним законної сили направляє копію вироку органові чи посадовій особі, які присвоїли це звання, ранг, чин або кваліфікаційний клас.

2. Після одержання копії вироку, яким засудженого позбавлено військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу, орган чи посадова особа, які присвоїли це звання, ранг, чин або кваліфікаційний клас, вносить до відповідних документів запис про позбавлення засудженого цього звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу і вживає заходів до позбавлення його всіх прав і пільг, пов'язаних з цим званням, рангом, чином або кваліфікаційним класом.

3. Стосовно військовослужбовця запасу копія вироку надсилається до військового комісаріату за місцем його проживання.

4. Орган або посадова особа протягом місяця з дня одержання копії вироку сповіщає суд, який постановив вирок, про його виконання.

Глава 7. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Стаття 30. Порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

1. Виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, призначеного як основне покарання, а також як додаткове до основних покарань, покладається на кримінально-виконавчу інспекцію, а проведення індивідуально-профілактичної роботи за місцем проживання засудженого — на органи внутрішніх справ.

2. Виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, призначеного як додаткове покарання до арешту, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або позбавлення волі на певний строк, під час відбування основного покарання покладається на адміністрацію арештного дому, кримінально-виконавчої установи, командування дисциплінарного батальйону, військової частини чи начальника гарнізону.

3. Адміністрація арештного дому, кримінально-виконавчої установи, командування дисциплінарного батальйону, військової частини чи начальник гарнізону, де відбуває покарання особа, засуджена до додаткового покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, не може використовувати засудженого на роботах, виконання яких йому заборонено згідно з вироком.

4. Адміністрація арештного дому, кримінально-виконавчої установи, командування дисциплінарного батальйону, військової частини чи начальник гарнізону після відбуття засудженим основного покарання або в разі умовно-дострокового звільнення чи заміни покарання більш м'яким надсилає копію вироку суду до кримінально-виконавчої інспекції за місцем проживання засудженого або до військової частини за місцем служби засудженого.

Стаття 31. Обов'язки кримінально-виконавчої інспекції щодо виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

1. Кримінально-виконавча інспекція веде облік засуджених до позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю; контролює додержання вимог вироку суду засудженим, власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом за місцем роботи засудженого, а також органом, що має право анулювати дозвіл на заняття відповідним видом діяльності, яка заборонена засудженому, вживає заходів до припинення порушень вимог вироку; вносить подання органу внутрішніх справ щодо здійснення приводу засуджених, які не з'явилися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції без поважних причин, організовує початковий розшук засуджених, місцезнаходження яких невідоме, та надсилає матеріали до органів внутрішніх справ для оголошення розшуку таких засуджених.

2. У разі невиконання власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом вироку суду щодо особи, позбавленої права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, кримінально-виконавча інспекція надсилає матеріали прокуророві для вирішення питання про притягнення винних осіб до відповідальності згідно із законом.

Стаття 32. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засудженого до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган за місцем роботи засудженого зобов'язаний:

не пізніше трьох днів після одержання копії вироку суду звільнити засудженого з посади, яку він займає, або від того виду професійної діяльності, права на яку він позбавлений, внести до трудової книжки засудженого запис про те, на якій підставі, на який строк і які посади він позбавлений права обіймати або яким видом професійної діяльності він позбавлений права займатися, та повідомити кримінально-виконавчу інспекцію про виконання вимог вироку;

за вимогою кримінально-виконавчої інспекції надавати їй документи, пов'язані з виконанням покарання.

Стаття 33. Обов'язки органів, які мають право анулювати дозвіл на заняття певними видами діяльності

Органи, які мають право анулювати дозвіл на заняття певними видами діяльності, зобов'язані не пізніше трьох днів після одержання копії вироку суду анулювати дозвіл на заняття тим видом діяльності, яка заборонена засудженому, вилучити відповідний документ, який надає даній особі право займатися певним видом діяльності, і повідомити про виконання вимог вироку суду кримінально-виконавчу інспекцію.

Стаття 34. Обов'язки засуджених до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

1. Засуджений до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю зобов'язаний виконувати вимоги вироку суду, надавати за вимогою кримінально-виконавчої інспекції документи, які пов'язані з виконанням даного покарання, повідомляти інспекцію про місце роботи і проживання чи їх зміну, з'являтися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції. У разі неприбуття засудженого без поважних причин він за поданням кримінально-виконавчої інспекції може бути підданий приводу органом внутрішніх справ. Поважними причинами неявки засудженого до кримінально-виконавчої інспекції у призначений строк визнаються: несвоєчасне одержання виклику, хвороба та інші обставини, що фактично позбавляють його можливості своєчасно прибути за викликом і які документально підтверджені.

2. Засудженому забороняється без дозволу кримінально-виконавчої інспекції виїжджати за межі України.

Стаття 35. Наслідки ухилення від відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

1. У разі ухилення засудженого від відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю він притягується до кримінальної відповідальності відповідно до статті 389 Кримінального кодексу України.

2. Засуджений до позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, розшук якого оголошено у зв'язку з ухиленням від покарання, затримується і конвоюється органом внутрішніх справ у порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством.

Глава 8. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ГРОМАДСЬКИХ РОБІТ

Стаття 36. Порядок виконання покарання у виді громадських робіт

1. Покарання у виді громадських робіт відбувається за місцем проживання засудженого. Громадські роботи полягають у виконанні засудженим у вільний від основної роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування.

2. Виконання покарання у виді громадських робіт здійснюється на основі участі засуджених у суспільно корисній праці і контролю за їхньою поведінкою відповідно до вимог цього Кодексу.

3. Контроль за виконанням покарання у виді громадських робіт покладається на кримінально-виконавчу інспекцію, а проведення індивідуально-профілактичної роботи за місцем проживання засудженого — на органи внутрішніх справ.

4. Вирок суду приводиться до виконання не пізніше десятиденного строку з дня набрання вироком законної сили або звернення його до виконання.

5. Кримінально-виконавча інспекція веде облік засуджених, роз'яснює порядок і умови відбування покарання, погоджує з органами місцевого самоврядування перелік об'єктів, на яких засуджені відбувають громадські роботи, здійснює контроль за додержанням умов відбування покарання засудженими і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом за місцем відбування засудженим громадських робіт, веде сумарний облік відпрацьованого засудженим часу.

Стаття 37. Умови відбування покарання у виді громадських робіт

1. Засуджені до покарання у виді громадських робіт зобов'язані додержуватися встановлених відповідно до законодавства порядку і умов відбування покарання, сумлінно ставитися до праці, працювати на визначених для них об'єктах і відпрацьовувати встановлений судом строк громадських робіт, з'являтися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції, повідомляти інспекцію про зміну місця проживання, періодично з'являтися на реєстрацію до кримінально-виконавчої інспекції. Поважними причинами неявки засудженого до кримінально-виконавчої інспекції в призначений строк визнаються: несвоєчасне одержання виклику, хвороба та інші обставини, що фактично позбавляють його можливості своєчасно прибути за викликом і які документально підтверджені.

2. Надання засудженому щорічної відпустки за основним місцем роботи не зупиняє виконання покарання у виді громадських робіт.

3. Стосовно особи, яка після постановлення вироку визнана інвалідом першої або другої групи або досяг-

ла пенсійного віку, а також жінки, яка стала вагітною, кримінально-виконавча інспекція направляє до суду подання про звільнення її від подальшого відбування покарання.

4. Засудженому забороняється без дозволу кримінально-виконавчої інспекції виїжджати за межі України.

Стаття 38. Обчислення строку покарання у виді громадських робіт

1. Строк покарання у виді громадських робіт обчислюється в годинах, протягом яких засуджений працював за визначеним місцем роботи.

2. Громадські роботи виконуються не більш як чотири години на день, а неповнолітніми — дві години на день, але не менше двадцяти п'яти годин на місяць.

Стаття 39. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді громадських робіт

1. На власника підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган за місцем відбування засудженим покарання у виді громадських робіт покладається:

погодження з кримінально-виконавчою інспекцією переліку об'єктів, на яких засуджені відбувають громадські роботи, та видів цих робіт;

контроль за виконанням засудженими визначених для них робіт та дотриманням правил техніки безпеки;

своєчасне повідомлення кримінально-виконавчої інспекції про ухилення засудженого від відбування покарання та переведення його на інше місце роботи, появу на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння, порушення громадського порядку;

ведення обліку та щомісячне інформування кримінально-виконавчої інспекції про кількість відпрацьованих засудженим годин і його ставлення до праці.

2. У разі систематичного несвоєчасного подання інформації про виконання громадських робіт або нездійснення контролю відповідальною особою за роботою та поведінкою засудженого, а також невиконання інших вимог цієї статті кримінально-виконавча інспекція надсилає матеріали прокуророві для вирішення питання про притягнення винних осіб до відповідальності згідно із законом.

3. У разі ушкодження здоров'я під час виконання громадських робіт відшкодування шкоди засудженому здійснюється відповідно до законодавства про страхування від нещасного випадку.

Стаття 40. Відповідальність засуджених до покарання у виді громадських робіт

1. За порушення порядку та умов відбування покарання у виді громадських робіт, а також порушення громадського порядку, за яке засуджене було притягнуто до адміністративної відповідальності, до нього кримінально-виконавчою інспекцією може бути застосоване застереження у виді письмового попередження про притягнення до кримінальної відповідальності.

2. Стосовно особи, яка ухиляється від відбування покарання у виді громадських робіт, кримінально-виконавча інспекція надсилає матеріали прокуророві для вирішення питання про притягнення до кримінальної відповідальності відповідно до статті 389 Кримінального кодексу України.

3. Ухиленням від відбування покарання у виді громадських робіт є:

невиконання встановлених обов'язків, порушення порядку та умов відбування покарання, а також притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, які були вчинені після письмового попередження;

невихід більше двох разів протягом місяця на громадські роботи без поважних причин, а також допущення більше двох порушень трудової дисципліни протягом місяця, поява на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння.

4. Засуджений до громадських робіт, розшук якого оголошено у зв'язку з ухиленням від покарання, затримується і конвоюється органом внутрішніх справ у порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством.

Глава 9. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ВИПРАВНИХ РОБІТ

Стаття 41. Порядок виконання покарання у виді виправних робіт

1. Покарання у виді виправних робіт відбувається на підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності за місцем роботи засудженого.

2. Виконання покарання у виді виправних робіт здійснюється на основі участі засуджених у суспільно корисній праці і контролю за їхньою поведінкою відповідно до вимог цього Кодексу.

3. Контроль за виконанням покарання у виді виправних робіт покладається на кримінально-виконавчу інспекцію, а проведення індивідуально-профілактичної роботи за місцем проживання засудженого — на органи внутрішніх справ.

4. Вирок суду приводиться до виконання не пізніше десятиденного строку з дня набрання вироком законної сили або звернення його до виконання.

5. Кримінально-виконавча інспекція веде облік засуджених; роз'яснює порядок та умови відбування покарання; здійснює контроль за додержанням порядку та умов відбування покарання засудженими і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом за місцем роботи засудженого; бере участь у виховній роботі із засудженим; контролює поведінку засуджених; вносить подання органу внутрішніх справ щодо здійснення приводу засуджених, які не з'явилися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції без поважних причин; організовує початковий розшук засуджених, місцезнаходження яких невідоме, та надсилає матеріали до органу внутрішніх справ для оголошення розшуку таких засуджених; застосовує заходи заохочення і стягнення; дає дозвіл на звільнення з роботи засуджених за власним бажанням протягом строку відбування ними покарання.

6. Засуджені зобов'язані: додержуватися встановлених порядку та умов відбування покарання; сумлінно ставитися до праці; з'являтися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції; повідомляти кримінально-виконавчу інспекцію про зміну місця проживання; періодично з'являтися на реєстрацію до кримінально-виконавчої інспекції. Поважними причинами неявки засудженого до кримінально-виконавчої інспекції в призначений строк визнаються: несвоєчасне одержання виклику, хвороба та інші обставини, що фактично позбавляють його можливості своєчасно прибути за викликом і які документально підтверджені.

Стаття 42. Умови відбування покарання у виді виправних робіт

1. Протягом строку відбування покарання засудженим забороняється звільнятися з роботи за власним бажанням без дозволу кримінально-виконавчої інспекції. Дозвіл на звільнення може бути наданий після перевірки обґрунтованості заяви засудженого та наявності довідки з нового місця роботи про можливість його працевлаштування.

2. Особам, засудженим до покарання у виді виправних робіт, надається щорічна відпустка, час якої не зараховується до строку відбування покарання.

3. Час відбування засудженим покарання у виді виправних робіт зараховується в загальний стаж роботи.

4. Засудженим забороняється без дозволу кримінально-виконавчої інспекції виїжджати за межі України.

5. Стосовно особи, яка стала непрацездатною після постановлення вироку суду, кримінально-виконавча інспекція вносить подання до суду про заміну виправних робіт штрафом.

6. Стосовно особи, яка після постановлення вироку суду досягла пенсійного віку, а також жінки, яка стала вагітною, кримінально-виконавча інспекція вносить подання до суду про звільнення такої особи від відбування покарання.

Стаття 43. Обчислення строку покарання у виді виправних робіт

1. Строк покарання у виді виправних робіт обчислюється роками, місяцями і днями, протягом яких засуджений працював і з його заробітку провадилося відрахування. Число днів, відпрацьованих засудженим, має бути не менше числа робочих днів, які припадають на кожний місяць встановленого судом строку покарання. Якщо засуджений не відпрацював зазначену кількість днів і відсутні підстави, встановлені цим Кодексом для заліку невідпрацьованих днів у строк покарання, відбування покарання триває до повного відпрацювання засудженим призначеної кількості робочих днів. Початком строку відбування покарання вважається день, з якого фактично розпочато відрахування із заробітку засудженого.

2. У строк відбування покарання зараховується час, протягом якого засуджений не працював з поважних причин і за ним відповідно до закону зберігалася заробітна плата, а також час, коли засудженому не надавалася робота на підприємстві, в установі, організації, та час, протягом якого засуджений перебував на обліку в державній службі зайнятості і йому було надано статус безробітного.

3. У строк відбування покарання не зараховується час хвороби, викликаної алкогольним, наркотичним або токсичним сп'янінням або діями, пов'язаними з ним, грубим порушенням правил техніки безпеки, умисним заподіянням собі тілесних ушкоджень; час відбування адміністративного стягнення у виді адміністративного арешту або виправних робіт, а також тримання під вартою як запобіжного заходу з іншої кримінальної справи у період відбування покарання у випадках, коли вина у вчиненні злочину доведена у встановленому законом порядку.

Стаття 44. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді виправних робіт

1. На власника підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган за місцем відбування засудженим покарання у виді виправних робіт покладається:

щомісячне відрахування визначеної вироком суду частини заробітної плати і перерахування утриманої суми в доход держави;

додержання порядку та умов відбування покарання, передбачених цим Кодексом;

своєчасне інформування кримінально-виконавчої інспекції про ухилення засудженого від відбування покарання, переведення засудженого на іншу роботу чи посаду, а також його звільнення;

щомісячне інформування кримінально-виконавчої інспекції про кількість робочих днів за графіком на підприємстві, в установі, організації, кількість фактично відпрацьованих засудженим робочих днів, розмір заробітної плати і утримань з неї за вироком суду, кількість прогулів, кількість днів тимчасової непрацездатності за листком непрацездатності та з інших причин.

2. У разі систематичного неправильного або несвоєчасного відрахування сум із заробітку засудженого, а також невиконання інших вимог цієї статті кримінально-виконавча інспекція надсилає матеріали прокуророві для вирішення питання про притягнення винних осіб до відповідальності згідно із законом.

Стаття 45. Порядок провадження відрахувань із заробітку засуджених до виправних робіт

1. Кримінально-виконавча інспекція здійснює контроль за правильністю і своєчасністю відрахувань із заробітку засуджених до виправних робіт і перерахуванням відрахованих сум у доход держави.

2. Відрахування провадяться з усієї суми заробітку, без виключення з цієї суми податків та інших платежів і незалежно від наявності претензій до засудженого за виконавчими документами, за кожний відпрацьований місяць при виплаті заробітної плати. В осіб, які працюють за сумісництвом, відрахування провадяться із заробітку за кожним місцем роботи. Відрахування відповідно до вироку суду починаються з наступного дня після надходження вироку та повідомлення на підприємство, в установу чи організацію, але не раніше ніж вирок набрав чинності.

3. Відрахування не провадяться з грошових допомог, які одержуються в порядку загальнообов'язкового державного соціального страхування і соціального забезпечення, виплат одноразового характеру, не передбачених системою оплати праці, сум, які виплачуються як компенсація за витрати, пов'язані з відрядженням, та інших компенсаційних виплат.

Стаття 46. Заходи заохочення і стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до виправних робіт

1. Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган щодо засуджених до покарання у виді виправних робіт може застосовувати заходи заохочення і стягнення, передбачені законодавством про працю.

2. Кримінально-виконавча інспекція за зразкову поведінку і сумлінне ставлення до праці щодо засуджених може застосовувати такі заходи заохочення:

подання до суду матеріалів на засудженого щодо умовно-дострокового звільнення або заміни невідбутої частини покарання штрафом;

зарахування часу щорічної відпустки у строк відбування покарання.

3. Подання про умовно-дострокове звільнення засудженого від покарання або заміну невідбутої частини покарання штрафом надсилається до суду кримінально-виконавчою інспекцією з урахуванням характеристики на нього власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засудженого.

4. За порушення порядку та умов відбування покарання у виді виправних робіт до засудженого може застосовуватися застереження у виді письмового попередження про притягнення до кримінальної відповідальності.

5. Стосовно особи, яка ухиляється від відбування покарання у виді виправних робіт, кримінально-виконавча інспекція надсилає прокуророві матеріали для вирішення питання про притягнення до кримінальної відповідальності відповідно до статті 389 Кримінального кодексу України.

6. Ухиленням засудженого від відбування покарання у виді виправних робіт є:

невиконання встановлених обов'язків;

порушення порядку та умов відбування покарання;

вчинення проступку, за який його було притягнуто до адміністративної відповідальності;

допущення більше двох разів протягом місяця прогулів, а також більше двох порушень трудової дисципліни протягом місяця або поява на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння.

7. Засуджений до виправних робіт, розшук якого оголошено у зв'язку з ухиленням від покарання, затримується і конвоюється органом внутрішніх справ у порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством.

Глава 10. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ СЛУЖБОВИХ ОБМЕЖЕНЬ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Стаття 47. Порядок виконання покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців

1. Суд, який постановив вирок про службове обмеження для військовослужбовця, після набрання ним законної сили направляє копію вироку командиру військової частини, де проходить службу засуджений військовослужбовець.

2. Після одержання копії вироку командир військової частини видає відповідний наказ, у якому зазначається розмір відрахувань в доход держави з грошового утримання засудженого військовослужбовця, строк, протягом якого він не може бути підвищений за посадою, у військовому званні, а також який строк не зараховується йому в строк вислуги років для присвоєння чергового військового звання. Наказ оголошується по військовій частині і доводиться до відома засудженого військовослужбовця.

3. Про прийняття вироку до виконання командир військової частини протягом трьох днів сповіщає суд, який постановив вирок.

4. За три дні до закінчення встановленого вироком суду строку службового обмеження для військовослужбовця командир військової частини видає наказ про припинення його виконання із зазначенням дати припинення.

5. Засуджені, які відбувають покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців і визнані військово-лікарською комісією непридатними за станом здоров'я до військової служби із зняттям з військового обліку або непридатними до військової служби у мирний час, звільняються судом від покарання за поданням командира військової частини і висновком військово-лікарської комісії.

Глава 11. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ КОНФІСКАЦІЇ МАЙНА

Стаття 48. Порядок виконання покарання у виді конфіскації майна

1. Суд, який постановив вирок, що передбачає як додаткове покарання конфіскацію майна, після набрання ним законної сили надсилає виконавчий лист, копію опису майна і копію вироку для виконання Державній виконавчій службі, про що сповіщає відповідну фінансову установу. У разі відсутності у справі опису майна засудженого надсилається довідка про те, що опису майна не проводилося.

2. Виконання покарання у виді конфіскації майна здійснюється Державною виконавчою службою за місцезнаходженням майна відповідно до Закону України «Про виконавче провадження».

Стаття 49. Майно, що підлягає конфіскації

1. Конфіскації підлягає майно, що є власністю засудженого, в тому числі його частка у спільній власності, статутному фонді суб'єктів господарської діяльності, гроші, цінні папери та інші цінності, включаючи ті, що знаходяться на рахунках і на вкладах чи на

(Продовження на 10—18-й стор.).

ДЕРЖАВА І ПРАВО

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

зберіганні у фінансових установах, а також майно, передане засудженим у довірче управління.

2. Не підлягає конфіскації майно, що належить засудженому на правах приватної власності чи є його часткою у спільній власності, необхідне для засудженого та осіб, які перебувають на його утриманні. Перелік такого майна визначається законом України.

3. Спори, пов'язані з конфіскацією майна, вирішуються в порядку, встановленому законом.

Глава 12. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ АРЕШТУ

Стаття 50. Місця відбування покарання у виді арешту

1. Особи, засуджені до арешту, відбувають покарання, як правило, за місцем засудження в арештних домах, а військовослужбовці — на гауптвахтах.

2. Засуджений відбуває весь строк покарання в одному арештному домі.

3. Переведення засудженого до арешту з одного арештного дому до іншого допускається в разі його хвороби або для забезпечення його безпеки, а також з інших поважних причин, що перешкоджають дальшому перебуванню засудженого в даному арештному домі.

Стаття 51. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту

1. Засуджені до покарання у виді арешту тримаються в умовах ізоляції з роздільним триманням чоловіків, жінок, неповнолітніх та засуджених, які раніше відбували покарання в місцях позбавлення волі.

2. На засуджених до арешту поширюються обмеження, встановлені кримінально-виконавчим законодавством для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі.

3. Засудженим до арешту забороняється:

побачення з родичами та іншими особами, за винятком адвокатів або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи;

одержання посилок (передач) і бандеролей, за винятком посилок (передач), що містять предмети одягу за сезоном.

4. Засуджені мають право витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші в сумі до сімдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати.

5. Засудженим до арешту надається прогулянка тривалістю до однієї години, а неповнолітнім — до двох годин.

6. За виняткових обставин засудженим до арешту може бути надано право на телефонну розмову з близькими родичами.

Стаття 52. Залучення осіб, засуджених до арешту, до праці

Засуджені можуть залучатися без оплати праці до робіт з благоустрою арештних домів, а також поліпшення житлово-побутових умов засуджених або до допоміжних робіт із забезпечення арештних домів продовольством.

До цих робіт засуджені залучаються, як правило, в порядку черговості і не більш як на дві години на день.

Стаття 53. Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування засуджених до арешту

1. Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування засуджених до арешту здійснюються відповідно до норм, встановлених для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі.

2. Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування в арештних домах здійснюються органами виконання покарань у порядку, передбаченому законодавством.

Стаття 54. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту

1. За сумлінну поведінку до осіб, засуджених до арешту, можуть застосовуватися заходи заохочення у виді подяки або дострокового зняття раніше накладеного стягнення.

2. За порушення порядку відбування покарання у виді арешту до осіб, засуджених до арешту, можуть застосовуватися заходи стягнення у виді догани або поміщення в карцер строком до десяти діб.

3. Порядок застосування заходів заохочення та стягнення щодо осіб, засуджених до арешту, регулюється цим Кодексом і здійснюється начальником арештного дому чи його заступником. Стягнення у виді поміщення в карцер застосовується за постановою начальника арештного дому.

Стаття 55. Особливості відбування арешту засудженими військовослужбовцями

1. Військовослужбовці, засуджені до арешту, відбувають покарання на гауптвахті.

2. На гауптвахті роздільно тримаються:

засуджені військовослужбовці з числа офіцерського складу окремо від інших категорій військовослужбовців;

засуджені військовослужбовці, які мають звання прапорщиків, мічманів, сержантів і старшин, окремо від військовослужбовців рядового складу;

засуджені військовослужбовці, які проходять службу за призовом, окремо від засуджених військовослужбовців, які проходять службу за контрактом.

3. Військовослужбовці, засуджені до арешту, направляються на гауптвахту для відбування арешту в десятиденний строк після одержання розпорядження суду про виконання вироку.

4. Порядок і умови відбування арешту засудженими військовослужбовцями визначаються цим Кодексом та нормативно-правовими актами Міністерства оборони України.

5. Час відбування арешту до загального строку військової служби і вислуги років для присвоєння чергового військового звання не зараховується, крім випадків, передбачених частиною восьмою цієї статті.

6. Під час відбування арешту засуджений військовослужбовець не може бути представлений до присвоєння чергового військового звання, призначений на вищу посаду, переведений на нове місце служби, звільнений з військової служби, за винятком випадків визнання його непридатним до військової служби за станом здоров'я.

7. Засудженим військовослужбовцям під час відбування арешту виплачується оклад за військове звання.

8. За сумлінну поведінку і ставлення до військової служби до засуджених військовослужбовців можуть застосовуватися заходи заохочення у виді подяки, дострокового зняття раніше накладеного стягнення чи зарахування часу відбування арешту в загальний строк військової служби повністю або частково.

9. За порушення порядку відбування покарання до засуджених військовослужбовців можуть застосовуватися заходи стягнення у виді догани чи переведення в одиночну камеру на строк до десяти діб.

10. Правом застосування заходу заохочення у виді зарахування часу відбування арешту до загального строку військової служби користується начальник органу управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. Правом застосування інших заходів заохочення і стягнення користуються начальник органу управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України і начальник гарнізону.

Глава 13. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ОБМЕЖЕННЯ ВОЛІ

Стаття 56. Місця відбування покарання у виді обмеження волі

1. Особи, засуджені до обмеження волі, відбувають покарання у виправних центрах, як правило, у межах адміністративно-територіальної одиниці відповідно до їх постійного місця проживання до засудження.

2. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти адміністрації виправних центрів у трудовому і побутовому влаштуванні засуджених.

3. Управління (відділи) Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим, областях, місті Києві та Київській області за погодженням з органами місцевого самоврядування визначають межі виправних центрів.

Стаття 57. Направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання

1. Особи, засуджені до обмеження волі, прямують за рахунок держави до місця відбування покарання самостійно. Кримінально-виконавча інспекція згідно з вироком суду вручає засудженому припис про виїзд до місця відбування покарання. Не пізніше трьох діб з дня одержання припису засуджений зобов'язаний виїхати до місця відбування покарання і прибути туди відповідно до вказаного в приписі строку.

2. З урахуванням особи та інших обставин справи суд може направити засудженого до обмеження волі до місця відбування покарання у порядку, встановленому для осіб, засуджених до позбавлення волі. У цьому випадку засуджений звільняється з-під варти при прибутті до місця відбування покарання.

3. Засуджені, яким обмеження волі призначено відповідно до статей 82 і 389 Кримінального кодексу України, направляються виправною колонією чи кримінально-виконавчою інспекцією до місця відбування покарання у порядку, передбаченому частинами першою і другою цієї статті.

4. Засуджений, який ухиляється від одержання припису про виїзд або не виїхав у встановлений строк до місця відбування покарання, за поданням кримінально-виконавчої інспекції затримується органом внутрішніх справ для встановлення причин порушення порядку слідування до місця відбування покарання.

У разі невиїзду без поважних причин суд за поданням кримінально-виконавчої інспекції направляє засудженого до місця відбування покарання в порядку, встановленому для засуджених до позбавлення волі.

5. У разі неприбуття засудженого до місця відбування покарання органом внутрішніх справ за поданням кримінально-виконавчої інспекції оголошується його розшук. Після затримання засуджений направляється до місця відбування покарання в порядку, встановленому для засуджених до позбавлення волі.

Стаття 58. Обчислення строку покарання у виді обмеження волі

1. Строк покарання обчислюється з дня прибуття і постановки засудженого на облік у виправному центрі.

2. У строк покарання за правилами, передбаченими у статті 72 Кримінального кодексу України, зараховується час попереднього ув'язнення під вартою, а також час слідування під вартою до виправного центру.

Стаття 59. Порядок і умови відбування покарання у виді обмеження волі

1. Засуджені до обмеження волі мають право:

носити цивільний одяг, мати при собі гроші та цінні речі, користуватися грішми без обмежень;

відправляти листи, отримувати посилки (передачі) і бандеролі, одержувати короткострокові побачення без обмежень, а тривалі побачення — до трьох діб один раз на місяць.

2. Засудженим може бути дозволено короткочасні виїзди за межі виправного центру за обставин, передбачених законом для осіб, засуджених до позбавлення волі, а також з інших поважних причин у таких випадках:

за необхідності звернутися в медичний заклад з приводу захворювання чи лікування за наявності відповідного медичного висновку;

для складання іспитів у навчальному закладі;

за викликом судових і слідчих органів — на період провадження слідства чи дізнання;

для попереднього вирішення питань трудового і побутового влаштування після звільнення — строком до семи діб, без урахування часу на дорогу;

у разі виникнення інших життєво необхідних обставин, які потребують присутності засудженого.

3. Особи, засуджені до обмеження волі, зобов'язані:

виконувати законні вимоги адміністрації виправного центру, які стосуються порядку відбування призначеного покарання;

сумлінно працювати у місці, визначеному адміністрацією виправного центру;

постійно знаходитися в межах виправного центру під наглядом, залишати його межі лише за спеціальним дозволом адміністрації цього центру, проживати за особистим посвідченням, яке видається взамін паспорта;

проживати, як правило, у спеціально призначених гуртожитках. Перебування засудженого у вільний від роботи час поза гуртожитком допускається з дозволу адміністрації виправного центру, яка з цього питання виносить вмотивовану постанову.

4. Засудженим до обмеження волі забороняється:

доставляти і зберігати на території, де вони проживають, предмети, вироби і речовини, перелік яких визначений нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань. У разі виявлення таких предметів, виробів і речовин у засудженого вони підлягають вилученню і зберіганню, речі, вилучені з обігу, знищуються, гроші, цінності та інші речі за рішенням суду можуть бути передані в доход держави. Про вилучення предметів, виробів і речовин посадовою особою виправного центру складається протокол;

вживати спиртні напої і пиво, наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги чи інші одурманюючі засоби.

5. Засуджені, які відбувають покарання у виді обмеження волі, а також приміщення, в яких вони проживають, можуть піддаватися обшуку, а їхні речі, посилки, передачі і бандеролі, що надійшли, — огляду. Огляди і обшуки приміщень, де проживають засуджені з сім'ями, провадяться за наявності встановлених законом підстав, за вмотивованим рішенням суду.

Жиле приміщення, де проживає засуджений, може відвідуватися, як правило, в денний час уповноваженими працівниками виправного центру.

6. Засудженим, які не допускають порушень встановленого порядку виконання покарання у виді обмеження волі і мають сім'ї, після відбуття шести місяців строку покарання можуть за постановою начальника виправного центру проживати за межами гуртожитку із своїми сім'ями.

Ці особи зобов'язані від одного до чотирьох разів на тиждень з'являтися у виправний центр для реєстрації.

7. Особи, зазначені в частині шостій цієї статті, можуть проживати із своїми сім'ями в орендованих квартирах або придбавати житло в межах території виправного центру.

8. Стосовно особи, яка після постановлення вироку визнана інвалідом першої або другої групи або досягла пенсійного віку, а також жінки, яка стала вагітною, кримінально-виконавча інспекція вносить до суду подання про звільнення такої особи від відбування покарання.

9. Порядок і умови виконання покарання у виді обмеження волі і нагляду за засудженими визначаються нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 60. Умови праці засуджених до обмеження волі

1. Засуджені до обмеження волі залучаються до праці, як правило, на виробництві виправних центрів, а також на договірній основі на підприємствах, в установах чи організаціях усіх форм власності за умови забезпечення належного нагляду за їхньою поведінкою.

2. Праця засуджених до обмеження волі регулюється законодавством про працю, за винятком правил прийняття на роботу, звільнення з роботи, переведення на іншу роботу.

3. Переведення засуджених на іншу роботу, в тому числі в іншу місцевість, може здійснюватися власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом за погодженням з адміністрацією виправного центру.

4. Засудженим незалежно від усіх відрахувань належить виплачувати не менш як сімдесят п'ять відсотків загальної суми заробітку.

Стаття 61. Обов'язки адміністрації виправного центру

1. Адміністрація виправного центру веде облік засуджених, роз'яснює порядок і умови відбування покарання, організовує трудове і побутове влаштування засуджених; забезпечує додержання умов праці засуджених, порядку та умов відбування покарання; здійснює нагляд і заходи попередження порушень порядку відбування покарання; проводить із засудженими соціально-виховну роботу; застосовує встановлені законом заходи заохочення і стягнення; здійснює роботу щодо підготовки засуджених до звільнення.

2. Порядок здійснення зазначених повноважень визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 62. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засуджених до обмеження волі

1. Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган за місцем роботи засуджених до обмеження волі зобов'язаний забезпечити їх залучення до суспільно корисної праці з урахуванням стану здоров'я та, за можливістю, спеціальності, організовувати первинну професійну підготовку і створити необхідні побутові умови.

2. Про запізнення засудженого на роботу та його відсутність на роботі з невідомих причин власник під-

приємства, установи, організації або уповноважений ним орган зобов'язаний негайно повідомити адміністрацію виправного центру.

3. Власнику підприємства, установи, організації або уповноваженому ним органу, де працюють засуджені, забороняється звільняти їх з роботи, крім таких випадків:

звільнення від відбування покарання на підставах, передбачених Кримінальним кодексом України;

переведення засудженого на роботу на інше підприємство, в установу чи організацію або для дальшого відбування покарання до іншого виправного центру;

набрання законної сили вироком суду, за яким особа, що відбуває покарання у виді обмеження волі, засуджена до позбавлення волі;

неможливість виконання даної роботи за станом здоров'я.

Стаття 63. Медичне обслуговування засуджених до обмеження волі

1. Лікувально-профілактична і протиепідемічна робота у виправних центрах організовується і проводиться на загальних підставах відповідно до законодавства про охорону здоров'я органами і закладами охорони здоров'я.

2. Направлення засуджених до лікувальних закладів визначається згідно з порядком обслуговування населення органами охорони здоров'я.

Стаття 64. Матеріально-побутове забезпечення засуджених до обмеження волі

1. Засуджені, які тримаються у виправних центрах, забезпечуються індивідуальним спальним місцем, інвентарем і постільними речами, а продукти харчування і речове майно придбавають за власні кошти. Норма жилої площі на одного засудженого не може бути меншою чотирьох квадратних метрів. Комунально-побутові та інші послуги оплачуються засудженими на загальних підставах.

2. Засудженим, які не працюють у зв'язку із захворюванням, а також з причин, від них не залежних, і не одержують за цей час заробітної плати або інших доходів, харчування та комунально-побутові послуги надаються за встановленими нормами за рахунок виправного центру.

3. Засуджені, які направлені на лікування до лікувальних закладів охорони здоров'я, забезпечуються цими лікувальними закладами всіма видами довольства на загальних підставах.

4. У необхідних випадках адміністрація виправного центру або підприємства, установи чи організації, де працевлаштований засуджений, може видавати йому аванс із наступним відшкодуванням.

5. Із засуджених, які тримаються в дисциплінарних ізоляторах, стягується повна вартість харчування, наданого їм за встановленими нормами.

Стаття 65. Соціально-виховна робота із засудженими до обмеження волі

1. З особами, які відбувають покарання у виді обмеження волі, адміністрацією виправного центру, а також власником підприємства, установи, організаці або уповноваженим ним органом, де працюють засуджені, і громадськими організаціями проводиться соціально—виховна робота.

2. Активна участь засуджених у виховних заходах заохочується і враховується при визначенні ступеня їхнього виправлення.

Стаття 66. Участь засуджених до обмеження волі в самодіяльних організаціях

1. Засуджені, які відбувають покарання у виді обмеження волі, можуть створювати самодіяльні організації засуджених і брати участь в їх роботі.

2. У виправних центрах забороняється діяльність політичних партій та профспілок.

Стаття 67. Заходи заохочення, що застосовуються до осіб, засуджених до обмеження волі

1. За сумлінну поведінку і ставлення до праці до засуджених можуть застосовуватися такі заходи заохочення:

подяка;

нагородження похвальною грамотою;

грошова премія;

нагородження подарунком;

дострокове зняття раніше накладеного стягнення;

дозвіл на виїзд до близьких родичів за межі виправного центру на святкові, неробочі та вихідні дні.

2. Засуджені, які стали на шлях виправлення або сумлінною поведінкою і ставленням до праці довели своє виправлення, можуть бути у встановленому законом порядку представлені до заміни невідбутої частини покарання більш м'яким або до умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

Стаття 68. Заходи стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до обмеження волі

1. До засуджених, які порушують трудову дисципліну і встановлений порядок відбування покарання, адміністрація виправного центру може застосовувати такі заходи стягнення:

попередження;

догана;

сувора догана;

призначення на позачергове чергування з прибирання гуртожитку і прилеглої до нього території;

заборона проживати поза гуртожитком строком до трьох місяців;

заборона виходу за межі гуртожитку у вільний від роботи час на строк до трьох місяців;

поміщення в дисциплінарний ізолятор строком до десяти діб.

2. Стосовно особи, яка самовільно залишила місце обмеження волі або злісно ухиляється від робіт, або систематично порушує громадський порядок чи встановлені правила проживання, адміністрація виправного центру надсилає прокуророві матеріали для вирішення питання про притягнення засудженого до кримінальної відповідальності відповідно до статті 390 Кримінального кодексу України.

Стаття 69. Порядок застосування заходів заохочення і стягнення до осіб, засуджених до обмеження волі

1. Заходи заохочення і стягнення накладаються письмово і усно та відображаються в особовій справі засудженого.

2. При заохоченні до засудженого застосовується один захід заохочення.

3. Дозвіл на виїзд до близьких родичів на святкові, неробочі та вихідні дні може бути наданий засудженому не більше одного разу на місяць.

4. При призначенні заходів стягнення враховуються мотиви і обставини вчинення порушення, кількість і характер раніше накладених стягнень, а також пояснення засудженого по суті проступку. Накладені стягнення мають відповідати тяжкості і характеру проступку засудженого.

5. Стягнення може бути накладене тільки на особу, яка вчинила проступок, не пізніше десяти діб з дня виявлення проступку, а якщо у зв'язку з проступком проводилася перевірка, то з дня її закінчення, але не пізніше шести місяців з дня вчинення проступку.

6. Накладене стягнення звертається до виконання, як правило, негайно, але не пізніше одного місяця з дня його накладення.

7. Якщо протягом шести місяців з дня відбуття стягнення засуджений не буде підданий новому стягненню, він визнається таким, що не має стягнення. Накладене в цей період нове стягнення на засудженого перериває перебіг зазначеного строку і його обчислення продовжується знову з дня відбуття останнього стягнення.

8. Засудженим, яким заборонений вихід за межі гуртожитку у вільний від роботи час, протягом строку дії заборони вихід із гуртожитку може бути дозволений у виняткових випадках і на встановлений час для:

одержання медичної допомоги;

придбання продуктів харчування і предметів першої потреби;

відвідання лазні, пральні або перукарні;

одержання поштових відправлень;

відвідання установ і організацій, навчальних закладів.

Стаття 70. Посадові особи, які застосовують заходи заохочення і стягнення, та обсяг їх повноважень

1. Правом застосування заходів заохочення і стягнення, передбачених статтями 67 і 68 цього Кодексу, користуються у повному обсязі начальник виправного центру, а також його прямі начальники. Заходи заохочення і стягнення можуть застосовувати також заступник начальника виправного центру і начальник відділення соціально-психологічної служби виправного центру в межах, передбачених частинами другою і третьою цієї статті.

2. Заступник начальника виправного центру має право застосовувати заходи заохочення у виді оголошення подяки, дострокового зняття раніше накладеного ним стягнення і дозволу на виїзд до близьких родичів за межі виправного центру на святкові, неробочі і вихідні дні, а також заходи стягнення у виді попередження, догани і суворої догани.

3. Начальник відділення соціально-психологічної служби виправного центру має право застосовувати в усній формі заходи заохочення у виді оголошення подяки і дострокового зняття раніше накладеного ним стягнення, а також заходи стягнення у виді попередження, догани і суворої догани.

Глава 14. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ТРИМАННЯ В ДИСЦИПЛІНАРНОМУ БАТАЛЬЙОНІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Стаття 71. Порядок виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців

1. Покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців виконується дисциплінарним батальйоном. Організаційну структуру і чисельність дисциплінарного батальйону визначає Міністерство оборони України.

2. Загальне керівництво дисциплінарним батальйоном здійснює Міністр оборони України.

3. Направлення і прийняття засуджених військовослужбовців у дисциплінарний батальйон здійснюється у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

4. Строк відбування покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців обчислюється з дня, визначеного вироком суду, з урахуванням відповідно до статті 72 Кримінального кодексу України часу тримання засудженого в місцях попереднього ув'язнення.

5. До засуджених військовослужбовців, які тримаються в дисциплінарному батальйоні, застосовуються основні засоби виправлення і ресоціалізації відповідно до положень цього Кодексу, а також із ними проводиться військове навчання.

6. Особи, які відбувають покарання в дисциплінарному батальйоні, виконують обов'язки і користуються правами, встановленими законодавством для військовослужбовців строкової служби Збройних Сил України, з обмеженнями, передбаченими цим Кодексом.

7. Відпустки, передбачені для військовослужбовців строкової служби, засудженим військовослужбовцям не надаються.

8. Пропозиції, заяви та скарги засуджених військовослужбовців розглядаються у порядку, визначеному законодавством.

Стаття 72. Режим у дисциплінарному батальйоні

1. Засуджені військовослужбовці зобов'язані додержуватися вимог режиму, встановлених цим Кодексом та нормативно-правовими актами Міністерства оборони України.

2. Під час відбування покарання в дисциплінарному батальйоні всі засуджені військовослужбовці незалежно від їхнього військового звання та характеру попередньої служби перебувають як рядові і носять єдині встановлені для даного дисциплінарного батальйону форму одягу та знаки розрізнення.

Стаття 73. Побачення і телефонні розмови засуджених військовослужбовців

1. Засуджені військовослужбовці мають право на короткострокові і тривалі побачення.

2. Короткострокові побачення з родичами чи іншими особами надаються один раз на місяць тривалістю до чотирьох годин у спеціально обладнаному приміщенні під контролем представника дисциплінарного батальйону у вільний від роботи та занять час у дні і години, встановлені командиром дисциплінарного батальйону.

3. Тривалі побачення надаються тільки з близькими родичами один раз на три місяці тривалістю до трьох діб з правом спільного проживання в спеціально обладнаних приміщеннях дисциплінарного батальйону. На час тривалого побачення засуджені військовослужбовці звільняються від роботи і занять.

4. У порядку, встановленому командиром дисциплінарного батальйону, засуджені військовослужбовці можуть вести телефонні розмови з близькими родичами. На прохання засудженого військовослужбовця короткострокове або тривале побачення може бути замінено телефонною розмовою.

5. Для одержання правової допомоги засудженим військовослужбовцям можуть надаватися побачення з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, наодинці. Таке побачення не може бути обмежене в часі.

Стаття 74. Листування засуджених військовослужбовців

Засудженим військовослужбовцям дозволяється відправляти і отримувати листи та телеграми без обмеження їх кількості. Вручення листів, що надходять, проводиться представником дисциплінарного батальйону, в присутності якого засуджений військовослужбовець зобов'язаний їх розпечатати. Зміст листів перевірці не підлягає. Виявлені при цьому заборонені вкладення вилучаються. Розпечатувати листи, які відправляють засуджені, заборонено.

Стаття 75. Короткочасні виїзди засуджених військовослужбовців за межі дисциплінарного батальйону

1. У зв'язку з винятковими обставинами (смерть або тяжка хвороба близького родича, яка загрожує життю хворого; стихійне лихо, яке завдало значної матеріальної шкоди майну засудженого військовослужбовця та його сім'ї) засудженому військовослужбовцю може бути дозволено короткочасний виїзд за межі дисциплінарного батальйону на строк до семи діб, не враховуючи часу, необхідного для проїзду в обидва кінці.

2. Дозвіл на короткочасний виїзд дає командир дисциплінарного батальйону з урахуванням особи і поведінки засудженого військовослужбовця. Час перебування засудженого військовослужбовця за межами дисциплінарного батальйону зараховується до строку відбування покарання. Оплату проїзду засудженому військовослужбовцю забезпечує дисциплінарний батальйон.

Стаття 76. Одержання засудженими військовослужбовцями посилок (передач) і бандеролей

1. Засуджені військовослужбовці мають право на одержання посилок (передач) і бандеролей без обмеження їх кількості.

2. Посилки (передачі) і бандеролі, що надходять на ім'я засуджених військовослужбовців, підлягають огляду. Порядок огляду та вручення їх засудженому військовослужбовцю встановлює командир дисциплінарного батальйону.

3. У разі виявлення в посилці (передачі) чи бандеролі речей або предметів, які засудженому військовослужбовцю мати заборонено, їх вилучають, заносять до опису особистих речей засудженого і зберігають разом з іншими його особистими речами до закінчення строку відбування покарання. При цьому вогнепальну і холодну зброю, боєприпаси, отруйні речовини, наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги або прекурсори, інші предмети, вилучені з цивільного обігу, вилучають і засудженому військовослужбовцю не повертають. У разі виявлення таких предметів складається акт, а про їх вилучення командир дисциплінарного батальйону негайно повідомляє прокуророві.

Стаття 77. Праця засуджених військовослужбовців

1. Засуджені військовослужбовці залучаються до праці на підприємствах, в установах та організаціях, які належать до сфери управління Міністерства оборони України, у майстернях дисциплінарного батальйону.

2. Праця засуджених військовослужбовців організовується з додержанням правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії, встановленими законодавством про працю.

3. Праця засуджених військовослужбовців оплачується відповідно до законодавства про працю. Нараховані суми заробітку засудженим військовослужбовцям зараховуються в установленому порядку на їх особові рахунки.

Стаття 78. Військове навчання засуджених військовослужбовців

Військове навчання засуджених військовослужбовців організовується і проводиться за спеціальною програмою, розробленою Міністерством оборони України. Для проведення занять створюється необхідна навчально-матеріальна база.

Стаття 79. Соціально-виховна робота із засудженими військовослужбовцями

1. Соціально-виховну роботу із засудженими військовослужбовцями організовує і проводить командування дисциплінарного батальйону. Вона ведеться відповідно до цього Кодексу та нормативно-правових актів Міністерства оборони України. Командири військових частин, з яких прибули засуджені військовослужбовці, зобов'язані підтримувати постійний зв'язок з командиром дисциплінарного батальйону, цікавитися поведінкою колишніх підлеглих і сприяти їхній ресоціалізації.

2. Місцеві органи виконавчої влади і громадські організації можуть надавати допомогу командуванню дисциплінарного батальйону в проведенні соціально-виховної роботи із засудженими військовослужбовцями.

Стаття 80. Ради громадськості засуджених військовослужбовців

1. З метою розвитку навичок самоорганізації засуджених військовослужбовців, заохочення корисної ініціативи та використання громадського впливу на їх виправлення і ресоціалізацію в ротах дисциплінар- ▼

(Продовження на 12—18-й стор.).

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ного батальйону створюються самодіяльні ради із числа засуджених військовослужбовців, які не порушують встановлені правила поведінки і сумлінно ставляться до праці та військової служби.

2. Самодіяльні ради обираються на зборах рот дисциплінарного батальйону. Склад ради затверджує командир дисциплінарного батальйону.

3. Самодіяльна рада надає командиру дисциплінарного батальйону допомогу в організації виховних заходів і дозвілля засуджених військовослужбовців, проводить роз'яснювальну роботу із засудженими військовослужбовцями, бере участь в обговоренні кандидатур осіб, які можуть бути зараховані до числа тих, хто виправляється, а також засуджених військовослужбовців, до яких може бути застосовано умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Стаття 81. Заходи заохочення, що застосовуються до засуджених військовослужбовців

1. За сумлінну поведінку і ставлення до праці та військової служби до засуджених військовослужбовців можуть бути застосовані такі заходи заохочення:

подяка;

зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення;

надання одного додаткового короткострокового побачення чи телефонної розмови на місяць;

нагородження цінним подарунком або премією в розмірі місячного грошового забезпечення;

зарахування до числа тих, хто виправляється.

2. Засуджені військовослужбовці, які сумлінною поведінкою і ставленням до праці та військової служби довели своє виправлення, можуть бути представлені командиром дисциплінарного батальйону в установленому законом порядку до умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

Стаття 82. Заходи стягнення, що застосовуються до засуджених військовослужбовців

1. За порушення встановленого порядку відбування покарання до засуджених військовослужбовців можуть бути застосовані такі дисциплінарні стягнення:

зауваження;

догана;

сувора догана;

призначення в наряд на роботу — до п'яти днів у вільний від роботи і навчання час;

арешт з триманням на гауптвахті — до десяти діб;

виключення з числа тих, хто виправляється.

2. Засуджені військовослужбовці, заарештовані в дисциплінарному порядку, відбувають арешт на гауптвахті в одиночних камерах дисциплінарного батальйону згідно з вимогами Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України.

Стаття 83. Порядок застосування заходів заохочення і стягнення до засуджених військовослужбовців

Права командира дисциплінарного батальйону щодо застосування заходів заохочення і стягнення, передбачених цим Кодексом, а також порядок їх застосування і обліку визначаються Міністерством оборони України.

Стаття 84. Матеріально-побутове та медичне забезпечення засуджених військовослужбовців

1. Створення житлово-побутових умов для засуджених військовослужбовців та їхнє медичне забезпечення здійснюються відповідно до вимог Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України.

2. Засуджені військовослужбовці забезпечуються речовим майном та продовольством за нормами, встановленими для військовослужбовців строкової служби.

3. Щомісячне грошове забезпечення засуджених військовослужбовців у розмірі окладу, встановленого за першим тарифним розрядом для солдатів, матросів першого року строкової служби, зараховують на їхні особові рахунки.

4. Хворих засуджених військовослужбовців у разі потреби направляють на лікування до госпіталю під вартою. Охорона засуджених військовослужбовців у межах госпіталю здійснюється начальником гарнізону за місцем дислокації госпіталю.

Стаття 85. Звільнення від покарання засуджених військовослужбовців за хворобою

Засуджені військовослужбовці, які відбувають покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні і визнані військово-лікарською комісією непридатними за станом здоров'я до військової служби зі зняттям з військового обліку або непридатними до військової служби у мирний час, звільняються судом від покарання за поданням командира дисциплінарного батальйону і висновком військово-лікарської комісії.

РОЗДІЛ III. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Глава 15. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Стаття 86. Визначення засудженому до позбавлення волі виду колонії

Вид колонії, в якій засуджені до позбавлення волі відбувають покарання, визначається Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Стаття 87. Направлення засуджених до позбавлення волі для відбування покарання

Особи, засуджені до позбавлення волі, направляються для відбування покарання не пізніше десятиденного строку з дня набрання вироком законної сили або з дня надходження із суду розпорядження про виконання вироку, який набрав законної сили. Протягом цього строку засуджений має право на короткострокове побачення з близькими родичами. Порядок направлення засуджених до виправних і виховних колоній визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 88. Переміщення засуджених до позбавлення волі

1. Засуджені направляються до місця відбування покарання і переміщуються в разі необхідності з одного місця відбування покарання в інше під вартою.

2. Переміщення засуджених під вартою здійснюється з додержанням правил тримання: чоловіки окремо від жінок; неповнолітні — від дорослих; підслідні, які притягуються до кримінальної відповідальності по одній справі, — окремо між собою; засуджені до довічного позбавлення волі — окремо від інших категорій. Хворі на активну форму туберкульозу легенів, психічно хворі — окремо між собою і окремо від здорових, у разі потреби за висновком лікаря — в супроводі медичного працівника.

3. При переміщенні засуджених під вартою їм забезпечуються необхідні побутові і санітарно-гігієнічні умови.

4. При переміщенні засуджених під вартою вони забезпечуються колонією (органом-відправником) одягом і взуттям за сезоном, а також харчуванням за встановленими нормами на весь період прямування.

5. Переміщення засуджених під вартою здійснюється за рахунок держави.

6. Порядок переміщення засуджених під вартою визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства внутрішніх справ України відповідно до цього Кодексу.

Стаття 89. Залишення в слідчому ізоляторі чи направлення у виправну колонію максимального рівня безпеки засуджених до позбавлення волі для роботи з господарського обслуговування

1. Осіб, вперше засуджених до позбавлення волі за злочини невеликої або середньої тяжкості чи тяжкі злочини, може бути за їхньою згодою залишено у слідчому ізоляторі чи направлено у виправну колонію максимального рівня безпеки для роботи з господарського обслуговування.

2. Залишення засуджених для виконання роботи з господарського обслуговування проводиться наказом начальника слідчого ізолятора, а направлення їх у виправну колонію максимального рівня безпеки — Державним департаментом України з питань виконання покарань за наявності письмової згоди засуджених.

3. Засуджені, які залишені в слідчому ізоляторі чи направлені у виправну колонію максимального рівня безпеки для роботи з господарського обслуговування, тримаються ізольовано від інших осіб на умовах, передбачених цим Кодексом для виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і виправних колоній середнього рівня безпеки.

Стаття 90. Тимчасове залишення засудженого в слідчому ізоляторі і переведення засудженого з арештного дому, виправного центру, дисциплінарного батальйону або колонії до слідчого ізолятора

У порядку, встановленому Кримінально-процесуальним кодексом України, засуджений при необхідності провадження слідчих дій у справі про злочин, вчинений іншою особою або цією ж особою, за який вона не була засуджена, чи у зв'язку з розглядом справи в суді може бути тимчасово залишений в слідчому ізоляторі або переведений з арештного дому, виправного центру, дисциплінарного батальйону або колонії до слідчого ізолятора.

Стаття 91. Порядок прийняття засуджених до позбавлення волі до виправних і виховних колоній

1. Прийняття засуджених до виправних і виховних колоній проводиться адміністрацією колонії у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

2. Адміністрація колонії протягом трьох діб повідомляє суд, який постановив вирок, про приведення його до виконання і про місце відбування покарання засудженим. Одночасно направляється повідомлення одному із членів сім'ї або близьких родичів за вибором засудженого, у якому вказується адреса колонії і роз'яснюються права засудженого.

3. На кожного засудженого до позбавлення волі ведеться особова справа, а також інформаційна картка, до якої заносяться відомості: стосовно його особи; про вчинений ним злочин і назву суду, який постановив вирок; про день і час його прибуття і звільнення з колонії.

Стаття 92. Роздільне тримання засуджених до позбавлення волі у виправних і виховних колоніях

1. У колоніях встановлюється роздільне тримання: чоловіків і жінок, неповнолітніх і дорослих.

2. Вперше засуджені до позбавлення волі тримаються окремо від тих, які раніше відбували покарання у виді позбавлення волі.

3. Ізольовано від інших засуджених, а також роздільно тримаються:

засуджені до довічного позбавлення волі;

засуджені, яким покарання у виді смертної кари замінено довічним позбавленням волі;

засуджені, яким покарання у виді смертної кари або довічного позбавлення волі замінено позбавленням волі на певний строк у порядку помилування або амністії.

4. Окремо тримаються чоловіки, вперше засуджені до позбавлення волі за злочини, вчинені з необережності.

5. Окремо тримаються засуджені, які раніше працювали в суді, органах прокуратури, юстиції та правоохоронних органах.

6. Установлені цією статтею вимоги роздільного тримання засуджених не поширюються на лікувальні заклади місць позбавлення волі і колонії, призначені для тримання і лікування інфекційних хворих засуджених. Порядок тримання засуджених у лікувальних закладах і цих колоніях визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 93. Відбування засудженими всього строку покарання в одній виправній чи виховній колонії

1. Засуджений до позбавлення волі відбуває весь строк покарання в одній виправній чи виховній колонії, як правило, у межах адміністративно-територіальної одиниці, відповідно до його постійного місця проживання до засудження.

2. Переведення засудженого для дальшого відбування покарання з однієї виправної чи виховної колонії до іншої допускається за виняткових обставин, які перешкоджають дальшому перебуванню засудженого в цій виправній чи виховній колонії. Порядок переведення засуджених визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 94. Структурні дільниці виправних і виховних колоній

1. У виховних колоніях створюються такі дільниці: карантину, діагностики і розподілу; ресоціалізації; соціальної адаптації.

У виправних колоніях мінімального і середнього рівня безпеки створюються такі дільниці: карантину, діагностики і розподілу; ресоціалізації; посиленого контролю; соціальної реабілітації.

У виправних колоніях максимального рівня безпеки створюються такі дільниці: карантину, діагностики і розподілу; ресоціалізації; посиленого контролю.

Вказані дільниці ізолюються одна від одної.

2. У дільниці карантину, діагностики і розподілу тримаються всі новоприбулі до колонії засуджені.

3. У дільниці ресоціалізації тримаються засуджені, які направлені з дільниці карантину, діагностики і розподілу, а також переведені з інших дільниць у порядку, встановленому цим Кодексом.

4. У дільниці посиленого контролю тримаються засуджені, які під час перебування в дільниці карантину, діагностики і розподілу виявили високий ступінь соціально-педагогічної занедбаності і потяг до продовження протиправної поведінки, а також засуджені, які не проявили готовності до самокерованої соціально-правомірної поведінки і переведені з інших дільниць у порядку, встановленому цим Кодексом.

5. У дільниці соціальної адаптації тримаються засуджені, які правомірно себе поводять і сумлінно ставляться до навчання та праці і яким до звільнення залишається не більше шести місяців.

6. У дільниці соціальної реабілітації тримаються засуджені, які направлені з дільниці карантину, діагностики і розподілу, а також переведені з дільниці ресоціалізації в порядку, встановленому цим Кодексом.

7. Організація роботи дільниць виправних і виховних колоній регламентується цим Кодексом і нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 95. Тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці карантину, діагностики і розподілу

1. Засуджені, поміщені в дільницю карантину, діагностики і розподілу, протягом чотирнадцяти діб піддаються повному медичному обстеженню для виявлення інфекційних, соматичних і психічних захворювань, а також первинному психолого-педагогічному та іншому вивченню.

2. За результатами медичного обстеження, первинної психодіагностики і психолого-педагогічного вивчення та на підставі кримінологічної, кримінально-правової характеристики на кожного засудженого складається індивідуальна програма соціально-виховної роботи, яка затверджується начальником колонії.

Стаття 96. Тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці ресоціалізації

Засуджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації, розподіляються по відділеннях соціально-психологічної служби і розміщуються в жилих приміщеннях з локальним сумісним проживанням членів відділення.

Стаття 97. Тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці посиленого контролю

1. У дільниці посиленого контролю виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і виправних колоній середнього рівня безпеки засудженим встановлюється режим, передбачений для тримання засуджених у виправній колонії максимального рівня безпеки.

2. У дільниці посиленого контролю виправних колоній максимального рівня безпеки засуджені тримаються в приміщеннях камерного типу.

3. На кожного засудженого розробляється спеціальна індивідуальна програма, яка передбачає заходи індивідуально-виховного, психотерапевтичного, психокорегуючого характеру.

4. Після реалізації цієї програми за клопотанням начальника відділення соціально-психологічної служби постановою начальника колонії засуджений переводиться до дільниці ресоціалізації.

Стаття 98. Тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної адаптації

1. У дільниці соціальної адаптації на кожного засудженого розробляється спеціальна індивідуальна програма підготовки його до звільнення.

2. Засуджені, які тримаються в дільниці соціальної адаптації, працевлаштовуються на окремих виробничих об'єктах колонії або за межами колонії на інших об'єктах з дотриманням вимог безпеки і постійного контролю.

3. Засуджені, які тримаються в дільниці соціальної адаптації, проживають в межах колонії у спеціально обладнаних приміщеннях окремо від інших засуджених.

Стаття 99. Тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної реабілітації

1. У дільниці соціальної реабілітації тримаються вперше засуджені до позбавлення волі за злочини, вчинені з необережності, злочини невеликої та середньої тяжкості, а також засуджені, переведені з дільниці ресоціалізації.

2. У дільниці соціальної реабілітації засуджені:

тримаються під наглядом, а на території житлової зони — під охороною;

у вільний від роботи час від підйому до відбою користуються правом вільного пересування в межах території дільниці;

з дозволу адміністрації колонії можуть пересуватися без нагляду поза територією дільниці, але в межах населеного пункту, якщо це необхідно за характером виконуваної ними роботи або у зв'язку з навчанням;

можуть носити цивільний одяг, мати при собі гроші та цінні речі, користуватися грішми без обмеження;

мають право відправляти листи, отримувати бандеролі, посилки, передачі, одержувати короткострокові побачення без обмеження, а тривалі побачення — до трьох діб один раз на місяць;

після відбуття шести місяців покарання в дільниці в разі відсутності порушень режиму відбування покарання, наявності житлових умов з дозволу адміністрації колонії можуть проживати в межах населеного пункту, де розташована колонія, із своїми сім'ями, придбавати відповідно до чинного законодавства жилий будинок і заводити особисте господарство на території дільниці.

Стаття 100. Зміна умов тримання засуджених до позбавлення волі

1. Залежно від поведінки засудженого і ставлення до праці та навчання умови відбування покарання можуть змінюватися в межах однієї колонії або шляхом переведення до колонії іншого виду.

2. Зміна умов тримання в межах однієї колонії здійснюється за клопотанням начальника відділення соціально-психологічної служби постановою начальника колонії, погодженою із спостережною комісією.

3. Зміна умов тримання засудженого шляхом переведення його до виправної колонії іншого рівня безпеки здійснюється Державним департаментом України з питань виконання покарань за поданням адміністрації виправної колонії, погодженим з начальником управління (відділу) Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві та Київській області та спостережною комісією.

Стаття 101. Переведення засуджених до позбавлення волі

1. Засуджені, які стають на шлях виправлення, можуть бути переведені:

з приміщень камерного типу в звичайні жилі приміщення колонії максимального рівня безпеки або колонію середнього рівня безпеки — після фактичного відбуття не менше однієї четвертої призначеного судом строку покарання;

із звичайних жилих приміщень колонії максимального рівня безпеки в колонію середнього рівня безпеки — після фактичного відбуття не менше половини призначеного судом строку покарання;

у колоніях мінімального і середнього рівня безпеки — до дільниці соціальної реабілітації після фактичного відбуття:

1) не менше однієї четвертої строку покарання, призначеного судом за злочин середньої тяжкості;

2) не менше третини строку покарання, призначеного судом за умисний тяжкий злочин, а також у разі, коли особа раніше відбувала покарання у виді позбавлення волі за умисний злочин і до погашення або зняття судимості знову вчинила умисний злочин, за який вона була засуджена до позбавлення волі;

3) не менше половини строку покарання, призначеного судом за особливо тяжкий злочин, а також покарання, призначеного особі, яка раніше звільнялася умовно-достроково і вчинила умисний злочин протягом невідбутої частини покарання.

2. Не підлягають переведенню до дільниці соціальної реабілітації:

1) особи, які злісно порушували вимоги режиму в місцях попереднього ув'язнення та в колоніях;

2) інваліди першої та другої груп та особи, які досягли пенсійного віку;

3) вагітні жінки та жінки, які мають при собі дітей віком до трьох років;

4) особи, які не пройшли повний курс лікування венеричного захворювання, активної форми туберкульозу, психічного розладу, алкоголізму та наркоманії;

5) особи, які засуджені за злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів;

6) особи, яких засуджено за вчинення умисного злочину в період відбування покарання у виді арешту або обмеження волі.

3. Засуджені, які злісно порушують режим відбування покарання, можуть бути переведені: з дільниці соціальної реабілітації до іншої дільниці; з колонії середнього рівня безпеки чи звичайного жилого приміщення колонії максимального рівня безпеки в приміщення камерного типу колонії максимального рівня безпеки.

Глава 16. РЕЖИМ У КОЛОНІЯХ ТА ЗАСОБИ ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 102. Режим у колоніях та його основні вимоги

1. Режим у виправних і виховних колоніях — це встановлений законом та іншими нормативно-правовими актами порядок виконання і відбування покарання, який забезпечує ізоляцію засуджених; постійний нагляд за ними; виконання покладених на них обов'язків; реалізацію їхніх прав і законних інтересів; безпеку засуджених і персоналу; роздільне тримання різних категорій засуджених; різні умови тримання засуджених залежно від виду колонії; зміну умов тримання засуджених.

2. Режим у колоніях має зводити до мінімуму різницю між умовами життя в колонії і на свободі, що повинно сприяти підвищенню відповідальності засуджених за свою поведінку і усвідомленню людської гідності.

3. Режим створює умови для застосування інших засобів виправлення і ресоціалізації засуджених.

4. У колоніях засуджені носять одяг єдиного зразка. Форма одягу визначається Державним департаментом України з питань виконання покарань.

5. Засуджені, їхні речі і одяг, а також приміщення та територія колоній підлягають обшуку і огляду. Особистий обшук проводиться особами однієї статі із засудженими. Порядок проведення обшуків і оглядів визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

6. Адміністрація колонії має право, за наявністю підстав, проводити огляд громадян, їх речей, транспортних засобів, які знаходяться на території колонії, а також вилучати заборонені речі і документи. Порядок проведення обшуків і оглядів визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

7. Перелік і кількість предметів і речей, які засуджені можуть мати при собі, визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Зберігання засудженими при собі грошей, цінних паперів і речей, а також предметів, які заборонено використовувати в колоніях, не допускається. Виявлені в засуджених гроші, цінні папери і речі вилучаються і реалізовуються в порядку, встановленому частиною четвертою статті 59 цього Кодексу.

Предмети, які заборонені для зберігання і використання в колоніях, вилучаються і здаються на зберігання до звільнення засудженого або знищуються, про що складається відповідний акт.

Зберігання цінних паперів, які засуджені придбали в установленому порядку, забезпечується адміністрацією колонії.

Стаття 103. Технічні засоби нагляду і контролю

1. Адміністрація колонії має право використовувати аудіовізуальні, електронні й інші технічні засоби для попередження втеч та інших злочинів, порушень встановленого законодавством порядку відбування покарання, отримання необхідної інформації про поведінку засуджених.

2. Адміністрація колонії зобов'язана повідомити засуджених про застосування технічних засобів нагляду і контролю.

3. Перелік технічних засобів нагляду і контролю та порядок їх використання визначаються нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 104. Оперативно-розшукова діяльність в колоніях

1. Відповідно до закону в колоніях здійснюється оперативно-розшукова діяльність, основним завданням якої є пошук і фіксація фактичних даних про протиправну діяльність окремих осіб та груп з метою:

забезпечення безпеки засуджених, персоналу колонії та інших осіб;

виявлення, попередження і розкриття злочинів, вчинених у колоніях, а також порушень встановленого порядку відбування покарання;

вивчення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів та інших правопорушень;

надання правоохоронним органам, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, допомоги в розкритті, припиненні та попередженні злочинів.

2. Оперативно-розшукова діяльність здійснюється оперативними підрозділами органів і установ виконання покарань.

Стаття 105. Режим особливих умов у колоніях

1. У випадках стихійного лиха, епідемій, аварій важливих для життєзабезпечення систем, масових заворушень, проявів групової непокори засуджених або в разі виникнення реальної загрози збройного нападу на колонію чи у зв'язку з введенням надзвичайного чи воєнного стану в районі розташування колонії посилюється охорона, нагляд за засудженими, здійснюються інші додаткові режимні заходи.

2. Для припинення групових протиправних дій засуджених та ліквідації їх наслідків за рішенням Голови Державного департаменту України з питань виконання покарань, начальника управління (відділу) Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві та Київській області використовуються сили і засоби колонії, органів і установ виконання покарань, а в разі потреби з дозволу Міністра внутрішніх справ України, начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, місті Києві, Київській області, начальника управління Міністерства внутрішніх справ України в області, місті Севастополі — органів та підрозділів Міністерства внутрішніх справ України.

Стаття 106. Підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї

1. До осіб, позбавлених волі, якщо вони чинять фізичний опір персоналу колонії, злісно не виконують його законні вимоги, проявляють буйство, беруть участь у масових заворушеннях, захваті заручників або чинять інші насильницькі дії, а також у разі втечі з-під варти з метою припинення вказаних протиправних дій, а також запобігання заподіянню цими особами шкоди оточенню або самим собі застосовуються фізична сила, спеціальні засоби, гамівна сорочка та зброя.

2. Застосуванню заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї має передувати попередження про намір використання вказаних заходів і засобів, якщо дозволяють обставини. Без попередження вказані заходи, засоби і зброя можуть застосовуватися, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю персоналу колонії чи інших осіб.

3. До засуджених неповнолітніх і жінок гамівна сорочка не застосовується. Забороняється застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і зброю до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та неповнолітніх, крім випадків вчинення ними групового або збройного нападу, який загрожує життю і здоров'ю персоналу колонії чи інших осіб, або збройного опору.

4. Якщо застосування заходів фізичного впливу уникнути неможливо, вони не повинні перевищувати міру, необхідну для виконання покладених на адміністрацію колонії обов'язків, і мають зводитися до завдання найменшої шкоди здоров'ю правопорушників. У разі необхідності адміністрація колонії зобов'язана негайно надати допомогу потерпілим.

5. Про застосування фізичної сили, спеціальних засобів та гамівної сорочки доповідається в рапорті начальникові колонії. Про кожний випадок застосування зброї складається рапорт і негайно повідомляється прокурор.

6. Використання фізичної сили, спеціальних засобів і зброї допускається також в інших випадках, передбачених законами України «Про міліцію» і «Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України».

Глава 17. УМОВИ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ В КОЛОНІЯХ

Стаття 107. Права і обов'язки засуджених до позбавлення волі

1. Засуджені, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, мають право в порядку, встановленому цим Кодексом і нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань:

одержувати інформацію і роз'яснення про умови відбування і порядок виконання покарання у виді позбавлення волі;

користуватися послугами, які надаються в місцях позбавлення волі, в тому числі додатковими, оплачуваними;

брати участь у трудовій діяльності;

отримувати медичну допомогу і лікування, в тому числі платні медичні послуги за рахунок особистих грошових коштів чи коштів рідних та близьких;

розпоряджатися грошовими коштами, придбавати, володіти і розпоряджатися предметами, речами, виробами;

здійснювати листування з особами, які знаходяться за межами колоній, вести з ними телефонні розмови;

одержувати і відправляти посилки, бандеролі, грошові перекази, одержувати передачі;

зустрічатися з родичами та іншими особами;

подавати пропозиції, заяви і скарги в усній чи письмовій формі від свого імені і з питань, що стосуються їх особисто;

брати участь у роботі самодіяльних організацій та гуртків соціально корисної спрямованості, займатися фізичною культурою і спортом;

придбавати, користуватися і зберігати предмети першої потреби, періодичні видання, літературу, продукти харчування;

розпоряджатися вільним часом, який відведений розпорядком дня, не порушуючи при цьому правил поведінки;

одержувати освіту відповідно до законодавства про освіту;

одержувати правову допомогу від адвокатів або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

2. Засудженим можуть надаватися й інші права, реалізація яких не суперечить меті покарання, порядку і умовам виконання та відбування покарання.

3. Засуджені зобов'язані:

дотримуватися норм, які визначають порядок і умови відбування покарання, розпорядок дня колонії, правомірних взаємовідносин з іншими засудженими, персоналом колонії та іншими особами;

утримувати в чистоті і порядку приміщення, дбайливо ставитися до майна колонії і предметів, якими вони користуються при виконанні дорученої роботи, здійснювати за ними належний догляд і використовувати їх тільки за призначенням;

виконувати всі законні вимоги персоналу колонії;

виконувати необхідні роботи по самообслуговуванню, благоустрою колонії;

дотримуватися санітарно-гігієнічних норм;

дотримуватися вимог пожежної безпеки і безпеки праці.

4. Засудженим забороняється:

самовільно залишати колонію, порушувати лінію охорони;

спілкуватися із засудженими та іншими особами з порушенням встановлених правил ізоляції, звертатися до них з проханням про виконання незаконних дій;

придбавати, виготовляти, зберігати і використовувати гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби, заборонені до використання в колонії;

продавати, дарувати або відчужувати в інший спосіб на користь інших осіб предмети, вироби і речі, які перебувають в особистому користуванні;

заподіювати собі тілесні ушкодження, в тому числі і з допомогою іншої особи, завдавати шкоду своєму здоров'ю з метою ухилення від відбування покарання або виконання встановлених обов'язків;

завдавати шкоду державному, комунальному майну, майну інших юридичних чи фізичних осіб, у тому числі майну інших засуджених, створювати загрозу заподіяння шкоди такому майну;

вживати спиртні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги чи інші одурманюючі засоби;

чинити опір законним діям персоналу колонії, перешкоджати виконанню ним своїх службових обов'язків, підбурювати до цього інших засуджених;

грати в настільні та інші ігри з метою здобуття матеріальної чи іншої вигоди;

вживати нецензурні та жаргонні слова, давати і присвоювати прізвиська;

самовільно залишати призначені для перебування ізольовані територію, приміщення або визначене місце роботи.

Стаття 108. Придбання засудженими до позбавлення волі продуктів харчування і предметів першої потреби

1. Засуджені мають право придбавати за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої потреби на гроші, зароблені в колоніях, а засуджені чоловіки віком понад шістдесят років, жінки — віком понад п'ятдесят п'ять років, інваліди першої та другої груп, вагітні жінки, жінки, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, неповнолітні, а також засуджені, які перебувають у лікувально- ▼

(Продовження на 14–18-й стор.).

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

профілактичних закладах місць позбавлення волі, — також на гроші, одержані за переказами, за рахунок пенсій та іншого доходу.

2. Засудженим, які з незалежних від них причин не працюють чи завантажені роботою лише частково, дозволяється придбавати продукти харчування і предмети першої потреби на гроші, одержані за переказами.

3. Сума грошей, що дозволена до витрачання, встановлюється цим Кодексом.

4. Засудженим, які перевиконують норми виробітку або сумлінно виконують встановлені завдання, може бути додатково дозволено витрачати на місяць гроші в сумі тридцяти відсотків мінімального розміру заробітної плати; засудженим, які перевиконують норми виробітку або сумлінно виконують встановлені завдання на важких роботах чи роботах із шкідливими умовами праці, — п'ятдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати незалежно від відбутого строку покарання.

5. Інвалідам першої групи, вагітним жінкам, жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, дозволяється придбавати продукти харчування і предмети першої потреби на суму мінімального розміру заробітної плати.

6. Інвалідам другої групи і засудженим, які перебувають у лікувально-профілактичних закладах місць позбавлення волі, дозволяється придбавати продукти харчування і предмети першої потреби на суму, що становить шістдесят відсотків мінімального розміру заробітної плати.

7. Перелік і кількість продуктів харчування і предметів першої потреби, що дозволяються до продажу засудженим, визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 109. Придбання засудженими до позбавлення волі літератури і письмового приладдя

1. Засуджені мають право одержувати в бандеролях, посилках і передачах, а також без обмеження придбавати за рахунок коштів, які є на їхніх особових рахунках, літературу через книготорговельну мережу, письмове приладдя, передплачувати газети і журнали.

2. Література, придбана через книготорговельну мережу і отримана через пошту, не включається в число посилок (передач) і бандеролей, визначене цим Кодексом.

3. Засудженому дозволяється мати при собі не більше десяти примірників книг і журналів.

4. Література в кількості, що перевищує вказану в частині третій цієї статті, може передаватися на зберігання або за згодою засудженого — до бібліотеки колонії, або пересилатися за його рахунок родичам.

Стаття 110. Побачення засуджених до позбавлення волі з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови

1. Засуджені мають право на побачення: короткострокові тривалістю до чотирьох годин і тривалі — до трьох діб. Короткострокові побачення надаються з родичами або іншими особами у присутності представника колонії. Тривалі побачення надаються з правом спільного проживання і тільки з близькими родичами (подружжя, батьки, діти, всиновлювачі, всиновлені, рідні брати й сестри, дід, баба, онуки). Тривалі побачення можуть надаватися і подружжю, яке проживало однією сім'єю, але не перебувало у шлюбі, за умови, що в них є спільні неповнолітні діти. Оплата послуг за користування кімнатами короткострокових і тривалих побачень здійснюється засудженими або їх родичами чи іншими особами за рахунок власних коштів.

2. Тривалі побачення при реєстрації шлюбу надаються позачергово.

3. Для одержання правової допомоги за письмовою заявою засуджених, їхніх близьких родичів, громадських організацій засудженим надається побачення з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи. За бажанням засудженого або адвоката чи іншого фахівця в галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, побачення можуть надаватися наодинці. Побачення надається адміністрацією колонії при пред'явленні адвокатом ордера, а іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, іншого відповідного документа, а також документів, що посвідчують їх особу. Кількість і тривалість таких побачень не обмежена.

4. Кількість і види побачень встановлюються цим Кодексом.

5. Засудженим надається право на чотири телефонних розмови протягом року тривалістю до п'ятнадцяти хвилин кожна під контролем адміністрації. Телефонні розмови оплачуються з особистих коштів засуджених. Телефонні розмови між перебуваючими в місцях позбавлення волі заборонені.

6. Засудженим за їхнім проханням дозволяється заміняти тривалі побачення короткостроковими, а також тривалі або короткострокові побачення — телефонними розмовами.

7. Порядок надання побачень і телефонних розмов визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 111. Короткочасні виїзди за межі виправних і виховних колоній

1. Засудженим, які тримаються у виправних колоніях мінімального рівня безпеки, дільницях соціальної реабілітації виправних колоній середнього рівня безпеки та виховних колоніях, може бути дозволено короткочасні виїзди за межі колонії на території України на строк не більше семи діб, не включаючи часу, необхідного для проїзду в обидва кінці (не більше трьох діб), у зв'язку з такими винятковими особистими обставинами:

смерть або тяжка хвороба близького родича, що загрожує життю хворого;

стихійне лихо, що спричинило значну матеріальну шкоду засудженому або його сім'ї.

2. Заява засудженого про терміновий виїзд у зв'язку з винятковими обставинами має бути розглянута протягом доби.

Дозвіл на короткочасний виїзд дається начальником колонії з урахуванням особи і поведінки засудженого. Час перебування засудженого поза межами колонії зараховується в строк відбування покарання. Вартість проїзду засудженого оплачується ним особисто або його родичами.

3. Порядок надання засудженим короткочасних виїздів за межі колонії у зв'язку з винятковими особистими обставинами, передбаченими частиною першою цієї статті, визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

4. Засудженим жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, може бути дозволений короткочасний виїзд за межі виправної колонії на території України для влаштування дітей у родичів, опікунів або в дитячих будинках тривалістю не більше десяти діб без урахування часу перебування в дорозі (не більше трьох діб).

Стаття 112. Одержання засудженими до позбавлення волі посилок (передач) і бандеролей

1. Число посилок (передач) і бандеролей, що одержують засуджені, які тримаються в колоніях, встановлюється цим Кодексом.

2. Максимальна вага однієї посилки або бандеролі визначається діючими поштовими правилами. Вага однієї передачі не може перевищувати встановленої ваги посилки.

3. Важкохворі засуджені, вагітні жінки, жінки, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, інваліди першої та другої груп, незалежно від призначеного їм виду виправної колонії, можуть одержувати додаткові посилки (передачі) і бандеролі в кількості і асортименті, які визначаються медичним висновком.

4. Лікарські засоби і вироби медичного призначення, які одержують засуджені відповідно до медичного висновку, не включаються в число посилок (передач) і бандеролей. Вони направляються до медичної частини колонії для лікування цих засуджених.

5. Порядок приймання і вручення посилок (передач) або бандеролей, а також перелік предметів, заборонених до одержання засудженими, визначаються нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

Стаття 113. Листування засуджених до позбавлення волі

1. Засудженим дозволяється одержувати і відправляти листи і телеграми за свій рахунок без обмеження їх кількості.

2. Листування між перебуваючими в місцях позбавлення волі засудженими, які не є родичами, допускається тільки з дозволу адміністрації колонії.

3. Кореспонденція, яку одержують і відправляють засуджені, підлягає перегляду.

4. Пропозиції, заяви і скарги, адресовані Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини та прокуророві, переглядові не підлягають і не пізніш як у добовий строк надсилаються за належністю.

Стаття 114. Одержання і відправлення засудженими до позбавлення волі грошових переказів

1. Засуджені мають право без обмеження одержувати грошові перекази і відправляти грошові перекази родичам, а з дозволу адміністрації колонії — й іншим особам. Одержані за переказами гроші зараховуються на особовий рахунок засудженого.

2. Гроші, виявлені в посилках (передачах), бандеролях і листах, що надходять на ім'я засудженого, вилучаються і реалізовуються в порядку, встановленому частиною четвертою статті 59 цього Кодексу.

Стаття 115. Матеріально-побутове забезпечення засуджених до позбавлення волі

1. Особам, які відбувають покарання у виправних і виховних колоніях, створюються необхідні житлово-побутові умови, що відповідають правилам санітарії та гігієни. Норма жилої площі на одного засудженого у виправних колоніях не може бути меншою трьох квадратних метрів, у виховних колоніях і у виправних колоніях, призначених для тримання жінок, — чотирьох квадратних метрів, у лікувальних закладах при виправних колоніях, у виправних колоніях, призначених для тримання і лікування хворих на туберкульоз, у стаціонарі — п'яти квадратних метрів.

2. Засудженим надається індивідуальне спальне місце і постільні речі. Вони забезпечуються одягом, білизною і взуттям за сезоном з урахуванням статі і кліматичних умов, а в лікувальних закладах — спеціальним одягом і взуттям.

3. Вагітним жінкам і матерям-годувальницям створюються поліпшені житлово-побутові умови та встановлюються підвищені норми харчування.

4. Засудженим неповнолітнім, інвалідам першої та другої груп, жінкам з вагітністю понад чотири місяці, непрацюючим жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, непрацюючим чоловікам віком понад шістдесят років і жінкам — понад п'ятдесят п'ять років (якщо вони не одержують пенсії), а також особам, звільненим від роботи через хворобу, в тому числі хворим на активну форму туберкульозу, харчування, одяг, взуття, білизна і комунально-побутові послуги надаються безоплатно.

5. Норми харчування осіб, позбавлених волі, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

6. Засуджені з дозволу адміністрації можуть з коштів, які знаходяться на особових рахунках, додатково придбавати взуття і одяг, у тому числі спортивний, оплачувати лікувально-профілактичні послуги, що надаються додатково за призначенням лікаря, отримувати необхідне за медичними показаннями дієтичне харчування.

Стаття 116. Медико-санітарне забезпечення засуджених до позбавлення волі

1. У місцях позбавлення волі організовуються необхідні лікувально-профілактичні заклади, а для лікування засуджених, які хворіють на активну форму туберкульозу, — заклади на правах лікувальних. Для спостереження та лікування хворих на інфекційні захворювання в медичних частинах колоній створюються інфекційні ізолятори.

2. Лікувально-профілактична і санітарно-протиепідемічна робота в місцях позбавлення волі організовується і проводиться відповідно до законодавства про охорону здоров'я. Адміністрація колоній зобов'язана виконувати необхідні медичні вимоги, що забезпечують охорону здоров'я засуджених. Засуджені до позбавлення волі зобов'язані виконувати правила особистої і загальної гігієни, вимоги санітарії.

3. У разі заявленої засудженим відмови від прийняття їжі, якщо це загрожує його життю, допускається примусове годування за медичним висновком.

4. Порядок надання особам, які позбавлені волі, медичної допомоги, організації і проведення санітарного нагляду, використання лікувально-профілактичних і санітарно-профілактичних установ органів охорони здоров'я і залучення з цією метою їхнього медичного персоналу визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань і Міністерства охорони здоров'я України.

5. Засуджений має право звертатися за консультацією і лікуванням до установ, що надають платні медичні послуги. Оплата таких послуг і придбання необхідних ліків здійснюються засудженими або їхніми родичами за рахунок власних коштів. Консультування і лікування в таких випадках здійснюються в медичних частинах колоній за місцем відбування покарання під наглядом персоналу медичної частини.

Стаття 117. Виконання примусового лікування

1. До засуджених до позбавлення волі осіб, які мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та тих, які не пройшли повного курсу лікування і відмовляються від нього, адміністрацією колонії застосовуються призначені судом примусові заходи медичного характеру або примусове лікування.

2. Якщо під час відбування покарання буде встановлено, що засуджений має хворобу, яка становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та відмовляється від лікування, адміністрація колонії вносить до суду подання про застосування до такої особи примусового лікування.

Глава 18. ПРАЦЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Стаття 118. Залучення засуджених до позбавлення волі до суспільно корисної праці

1. Засуджені до позбавлення волі повинні працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії. Засуджені залучаються до суспільно корисної праці з урахуванням наявних виробничих потужностей, зважаючи при цьому на стать, вік, працездатність, стан здоров'я і спеціальність. Засуджені залучаються до праці, як правило, на підприємствах, у майстернях колоній, а також на державних або інших форм власності підприємствах за умови забезпечення їх належної охорони та ізоляції.

2. Засудженим чоловікам віком понад шістдесят років, жінкам — понад п'ятдесят п'ять років, інвалідам першої та другої груп, хворим на активну форму туберкульозу, жінкам з вагітністю понад чотири місяці, жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, дозволяється працювати за їхнім бажанням з урахуванням висновку лікарської комісії колонії.

3. Перелік робіт і посад, на яких забороняється використовувати засуджених до позбавлення волі, визначається нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

4. Засуджені не мають права припиняти роботу з метою вирішення трудових та інших конфліктів.

5. Засуджені можуть залучатися без оплати праці лише до робіт з благоустрою колоній і прилеглих до них територій, а також поліпшення житлово-побутових умов засуджених або до допоміжних робіт із забезпечення колоній продовольством.

До цих робіт засуджені залучаються, як правило, в порядку черговості, в неробочий час і не більш як на дві години на день.

Стаття 119. Умови праці засуджених до позбавлення волі

1. Для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, робочий тиждень не може перевищувати норму тривалості робочого часу, встановленого законодавством про працю. Час початку і закінчення роботи (зміни) визначаються адміністрацією колонії. Засуджені звільняються від роботи у вихідні, святкові та неробочі дні, визначені законодавством про працю.

2. З урахуванням характеру виконуваних засудженим робіт допускається підсумований облік робочого часу з тим, щоб тривалість робочого часу за обліковий період не перевищувала нормального числа робочих годин.

3. Праця засуджених організовується з додержанням правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії, встановлених законодавством про працю.

Стаття 120. Оплата праці засуджених до позбавлення волі

1. Праця осіб, засуджених до позбавлення волі, оплачується відповідно до її кількості і якості. Форми і системи оплати праці, норми праці та розцінки встановлюються нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

▼

2. У виправних колоніях на особовий рахунок засуджених, які виконують норми виробітку або встановлені завдання і не допускають порушень режиму, зараховується незалежно від усіх відрахувань п'ятнадцять відсотків, а на особовий рахунок засуджених чоловіків віком понад шістдесят років, жінок — понад п'ятдесят п'ять років, інвалідів першої та другої груп, хворих на активну форму туберкульозу, вагітних жінок, жінок, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, — не менш як п'ятдесят відсотків нарахованого їм місячного заробітку.

Засудженим, які відбувають покарання у виховних колоніях, дільницях соціальної реабілітації виправних колоній, колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, а також засудженим жінкам, яким дозволено проживання за межами виправної колонії, на особовий рахунок зараховується незалежно від усіх відрахувань не менш як сімдесят п'ять відсотків нарахованого їм місячного заробітку.

Стаття 121. Відрахування із заробітку або іншого доходу засуджених до позбавлення волі

1. Особи, які відбувають покарання у виправних колоніях, із нарахованого їм заробітку, пенсій та іншого доходу відшкодовують вартість харчування, одягу, взуття, білизни, комунально-побутових та інших наданих послуг, крім вартості спецодягу і спецхарчування.

2. Відшкодування засудженими витрат на їхнє утримання провадиться після відрахування прибуткового податку і аліментів. Відрахування за виконавчими листами та іншими виконавчими документами провадяться у порядку, встановленому законом.

3. Із засуджених, які злісно ухиляються від роботи, вартість харчування, одягу, взуття, білизни, комунально-побутових та інших наданих послуг утримується з коштів, які є на їхніх особових рахунках. У разі відсутності в засудженого коштів на особовому рахунку виправна колонія має право пред'явити йому позов через суд.

Стаття 122. Пенсійне забезпечення засуджених до позбавлення волі

1. Засуджені мають право на загальних підставах на державне пенсійне забезпечення за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника та в інших випадках, передбачених законом.

2. Особи, яким до відбування покарання призначена пенсія, підлягають державному пенсійному забезпеченню на загальних підставах. Призначена пенсія перераховується органами Пенсійного фонду України за місцем відбування покарання пенсіонера і з неї відшкодовуються витрати на його утримання у виправній колонії (харчування, речове майно, комунально-побутові послуги та інше), при цьому не менш як двадцять п'ять відсотків пенсії зараховується на особовий рахунок засудженого.

3. Час роботи засуджених у період відбування ними покарання у виді позбавлення волі зараховується у стаж роботи для призначення трудової пенсії після звільнення за умови сплати ними страхових внесків до Пенсійного фонду України в порядку і розмірах, передбачених законодавством.

4. Засуджені, які втратили працездатність під час відбування покарання, після звільнення їх від покарання мають право на пенсію і на компенсацію шкоди у випадках і у порядку, встановлених законодавством України.

Глава 19. ВИХОВНИЙ ВПЛИВ НА ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Стаття 123. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі

1. Соціально-виховна робота — цілеспрямована діяльність персоналу органів і установ виконання покарань та інших соціальних інституцій для досягнення мети виправлення і ресоціалізації засуджених.

Соціально-виховна робота спрямована на формування та закріплення в засуджених прагнення до зайняття суспільно корисною діяльністю, сумлінного ставлення до праці, дотримання вимог законів та інших прийнятих у суспільстві правил поведінки, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівнів.

2. Участь засуджених у виховних заходах, які проводяться в колоніях, враховується при визначенні ступеня їхнього виправлення, а також при застосуванні заходів заохочення і стягнення.

3. Розпорядком дня колоній можуть бути передбачені виховні заходи, участь в яких для засуджених є обов'язковою.

4. Стимулювання правослухняної поведінки засуджених здійснюється за допомогою програм диференційованого виховного впливу з урахуванням їхньої поведінки, психічного стану і ступеня соціальної занедбаності.

5. Програми диференційованого виховного впливу на засуджених повинні враховувати можливості виховної функції режиму відбування покарання, загальноосвітнього і професійно-технічного навчання, заходів заохочення і стягнення, які застосовуються до осіб, позбавлених волі, самодіяльних організацій засуджених, громадських, благодійних і релігійних організацій, а також залучення засуджених до самовиховання.

Стаття 124. Основні напрями, форми і методи соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі

1. У колоніях проводиться моральне, правове, трудове, естетичне, фізичне, санітарно-гігієнічне виховання засуджених, а також інші його види, що сприяють становленню їх на життєву позицію, яка відповідає правовим нормам і вимогам суспільно корисної діяльності.

2. Соціально-виховна робота із засудженими організовується в індивідуальних, групових і масових формах на основі психолого-педагогічних принципів і методів.

Стаття 125. Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі

1. У колоніях відповідно до законів України «Про освіту» і «Про загальну середню освіту» для засуджених забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти.

2. Засудженим, які бажають підвищувати свій загальноосвітній рівень, незалежно від віку створюються умови для самоосвіти, надається можливість навчання в загальноосвітніх навчальних закладах колоній, які створюються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до потреб у них і за наявності необхідної матеріально-технічної та науково-методичної бази, педагогічних кадрів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. У виховних колоніях утворюються середні загальноосвітні школи трьох ступенів. Засуджені, які навчаються в них, підручниками, зошитами та письмовим приладдям забезпечуються безоплатно.

4. Для засуджених, які не мають робітничої професії, за якою вони можуть бути працевлаштовані в даній колонії, обов'язковою є підготовка на курсах професійного навчання робітників на виробництві.

Стаття 126. Організація загальноосвітнього і професійно-технічного навчання засуджених до позбавлення волі

1. Організація загальноосвітнього і професійно-технічного навчання засуджених, у тому числі професійно-технічного навчання на виробництві, здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» і «Про професійно-технічну освіту» в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. На період проходження державної підсумкової атестації засуджені, які навчаються, звільняються від роботи на строк, передбачений законодавством. Заробітна плата їм за цей період не нараховується, харчування надається безоплатно.

3. Засудженим, які займаються самоосвітою, адміністрація колонії створює необхідні умови для занять у вільний від роботи час.

4. Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених заохочується і враховується при визначенні ступеня їхнього виправлення.

5. Педагогічні працівники загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів надають допомогу адміністрації колонії в соціально-виховній роботі із засудженими.

Стаття 127. Самодіяльні організації засуджених до позбавлення волі

1. Самодіяльні організації засуджених до позбавлення волі створюються в колоніях з метою розвитку в засуджених корисної ініціативи, соціальної активності, здорових міжособових взаємовідносин, участі у вирішенні питань організації праці, навчання, відпочинку, побуту, впливу на виправлення засуджених, розвитку корисних соціальних зв'язків.

2. Участь у самодіяльних організаціях є добровільною справою кожного засудженого, його соціально корисна активність заохочується адміністрацією колонії і враховується при визначенні ступеня його виправлення.

3. У колоніях із числа засуджених, які зарекомендували себе позитивно, створюються ради колективів колоній і відділень соціально-психологічної служби. У колоніях можуть створюватися й інші самодіяльні організації засуджених, якщо їхня діяльність не суперечить порядку і умовам відбування покарання.

4. Засуджені, які входять до складу самодіяльних організацій, не користуються додатковими пільгами і не звільняються від основної роботи.

Стаття 128. Богослужіння і релігійні обряди в колоніях

1. У колоніях здійснення свободи сповідувати будь-яку релігію або виражати переконання, пов'язані із ставленням до релігії, підлягає лише тим обмеженням, які необхідні для забезпечення ізоляції, громадської безпеки і встановлені цим Кодексом.

2. Богослужіння і релігійні обряди в колоніях проводяться за проханням засуджених або за зверненням релігійної організації в неробочий час.

3. Адміністрація колонії сприяє у запрошенні священнослужителів, бере участь у визначенні місця, часу та інших умов проведення богослужіння, обряду або церемонії.

4. Засуджені мають право на придбання і користування релігійною літературою, іншими предметами і матеріалами релігійного призначення, використання яких не суперечить інтересам забезпечення ізоляції засуджених, а також іншим умовам виконання покарання.

5. Засуджені не мають права, посилаючись на свої релігійні переконання, ухилятися від виконання своїх обов'язків, а також установлених вимог режиму відбування покарання.

6. Відправлення релігійних обрядів не повинно порушувати розпорядок дня в колоніях, а також утискати права інших осіб, які відбувають покарання.

7. У колонії для відправлення релігійних обрядів можуть допускатися тільки представники релігійних організацій, які офіційно зареєстровані у встановленому законом порядку.

Стаття 129. Вільний час засуджених до позбавлення волі

1. Час, вільний від основної трудової діяльності і виконання обов'язкових заходів, передбачених розпорядком дня для засуджених у колонії, є їх вільним часом.

2. Засуджені мають право розпоряджатися вільним часом на власний розсуд, виключаючи виконання тих видів діяльності, які заборонені цим Кодексом.

3. Вільний час засуджених повинен тривати не менш як дві години на добу і передбачається розпорядком дня колонії.

Стаття 130. Заходи заохочення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі

1. За сумлінну поведінку і ставлення до праці, навчання, активну участь у роботі самодіяльних організацій до засуджених можуть застосовуватися такі заходи заохочення:

подяка;

нагородження похвальною грамотою;

грошова премія;

нагородження подарунком;

дозвіл на одержання додатково посилки або передачі;

надання додаткового короткострокового або тривалого побачення;

дозвіл на додаткову телефонну розмову;

дострокове зняття раніше накладеного стягнення;

дозвіл додатково витрачати гроші для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби в сумі до п'ятнадцяти відсотків мінімального розміру заробітної плати;

збільшення тривалості прогулянки засудженим, які тримаються в дільницях посиленого контролю колоній і приміщеннях камерного типу виправних колоній максимального рівня безпеки, до двох годин.

2. Засуджені, які стали на шлях виправлення або сумлінною поведінкою і ставленням до праці та навчання довели своє виправлення, можуть бути у встановленому законом порядку представлені до заміни невідбутої частини покарання більш м'яким або до умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

Стаття 131. Порядок застосування заходів заохочення до осіб, позбавлених волі

1. Застосування заходів заохочення має на меті здійснення виховного впливу як на тих осіб, до яких ці заходи застосовуються на основі об'єктивної оцінки поведінки засуджених, їхнього ставлення до праці і навчання, так і на інших засуджених.

2. При заохоченні до засудженого застосовується один захід заохочення.

3. Грошова премія приєднується до заробітку і зараховується на особовий рахунок засудженого, подарунок передається на зберігання до звільнення засудженого або за його проханням надсилається родичам.

4. У порядку заохочення засудженим протягом року може бути дозволено одержувати додатково одну посилку чи передачу і надано додатково одне короткострокове чи тривале побачення і одна телефонна розмова.

5. До засуджених, які тримаються в дільницях посиленого контролю колоній і приміщеннях камерного типу виправних колоній максимального рівня безпеки, заохочення у виді збільшення тривалості прогулянки застосовується на строк до одного місяця.

6. Із засудженого може бути достроково знято, як правило, лише одне раніше накладене стягнення.

7. Заохочення у виді подяки і дострокового зняття раніше накладеного стягнення застосовуються усно або письмово, інші заохочення — тільки письмово.

Стаття 132. Заходи стягнення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі

1. За порушення встановленого порядку відбування покарання до засуджених можуть застосовуватися такі заходи стягнення:

попередження;

догана;

сувора догана;

призначення на позачергове чергування по прибиранню приміщень і території колонії;

дисциплінарний штраф у сумі до двох мінімальних розмірів заробітної плати;

скасування поліпшених умов тримання, передбачених статтями 138—140 і 143 цього Кодексу;

поміщення засуджених чоловіків, які тримаються у виправних колоніях, у дисциплінарний ізолятор з виведенням або без виведення на роботу чи навчання на строк до п'ятнадцяти діб, а засуджених жінок — до десяти діб;

поміщення засуджених, які тримаються в приміщеннях камерного типу виправних колоній максимального рівня безпеки, в карцер без виведення на роботу на строк до п'ятнадцяти діб;

переведення засуджених, які тримаються у виправних колоніях, до приміщення камерного типу (одиночної камери) на строк до трьох місяців.

2. Вагітні жінки, жінки, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, інваліди першої групи в дисциплінарний ізолятор, карцер, приміщення камерного типу (одиночну камеру) не поміщаються.

Стаття 133. Злісний порушник установленого порядку відбування покарання

Злісним порушником установленого порядку відбування покарання є засуджений, який не виконує законних вимог адміністрації, необґрунтовано відмовляється від праці (не менш як три рази протягом року); припиняє роботу з метою вирішення трудових та інших конфліктів; вживає спиртні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги чи інші одурманюючі засоби; виготовляє, зберігає, купує, розповсюджує заборонені предмети; бере участь у настільних та інших іграх з метою здобуття матеріальної чи іншої вигоди; вчинив дрібне хуліганство; систематично ухиляється від лікування захворювання, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, а також вчинив протягом року більше трьох інших порушень режиму відбування покарання, за умови, якщо за кожне з цих порушень за постановою начальника колонії або особи, яка виконує його обов'язки, були накладені стягнення, що достроково не зняті або не погашені у встановленому законом порядку.

Стаття 134. Порядок застосування заходів стягнення до осіб, позбавлених волі

1. При призначенні заходів стягнення враховуються причини, обставини і мотиви вчинення порушення, поведінка засудженого до вчинення проступку, кількість і характер раніше накладених стягнень, а також пояснення засудженого щодо суті проступку. Стягнення, що накладаються, мають відповідати тяжкості і характеру проступку засудженого.

2. За кілька проступків, вчинених одночасно, накладається одне стягнення.

3. Стягнення може бути накладене лише на особу, яка вчинила проступок, і не пізніше десяти діб з дня виявлення проступку, а якщо у зв'язку з проступком проводилася перевірка, то з дня її закінчення, але не пізніше шести місяців з дня вчинення проступку.

4. Накладене стягнення звертається до виконання негайно, а у виняткових випадках — у строк не пізніше одного місяця з дня його накладення. Якщо протягом місяця з дня накладення стягнення воно не бу-

(Продовження на 16–18-й стор.).

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ло звернено до виконання, то це стягнення не виконується.

5. Повторне переведення на поліпшені умови тримання може бути застосоване не раніше, ніж через шість місяців з дня відбуття стягнення.

6. Стягнення у виді попередження або догани, призначення на позачергове чергування по прибиранню приміщень і території колонії накладається усно чи письмово, інші стягнення — тільки письмово.

7. Стягнення у виді дисциплінарного штрафу накладається тільки за злісне порушення встановленого порядку відбування покарання, передбачене статтею 133 цього Кодексу, за постановою начальника колонії або особи, яка виконує його обов'язки. Постанова оголошується засудженому під розписку. Стягнена сума штрафу перераховується в доход держави.

8. Поміщення засудженого в дисциплінарний ізолятор або в карцер чи переведення засудженого до приміщення камерного типу (одиночної камери) провидиться за вмотивованою постановою начальника колонії або особи, яка виконує його обов'язки, з визначенням строку тримання.

9. Стягнення у виді переведення засудженого до приміщення камерного типу (одиночної камери) накладається в разі безуспішного застосування інших заходів впливу.

10. До засуджених, які поміщені в дисциплінарний ізолятор або карцер, переведені до приміщення камерного типу (одиночної камери), можуть застосовуватися всі заходи стягнення, за винятком повторного поміщення в дисциплінарний ізолятор або карцер, повторного переведення до приміщення камерного типу (одиночної камери).

11. Під час тримання в дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиночній камері) засудженим забороняються побачення, придбання продуктів харчування і предметів першої потреби, одержання посилок (передач) і бандеролей, користування настільними іграми.

У дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиночній камері) засуджені забезпечуються індивідуальним спальним місцем і постільними речами. Постільні речі видаються тільки на час сну, верхній одяг — на час виходу з приміщення.

Тримання засуджених у карцері одиночне.

Засудженим, які тримаються в дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиночній камері), надається щоденна прогулянка тривалістю одна година.

Посилки (передачі) і бандеролі вручаються засудженому після закінчення строку його перебування в дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиночній камері).

12. Засуджені, які тримаються в дисциплінарному ізоляторі з виведенням на роботу, в приміщенні камерного типу (одиночній камері), працюють окремо від інших засуджених.

13. Засуджений може оскаржити накладене на нього стягнення, однак подання скарги не зупиняє виконання стягнення. Посадова особа, яка наклала стягнення, за наявності для того підстав може його скасувати або замінити іншим, більш м'яким стягненням. Вища посадова особа може скасувати стягнення в разі, коли посадова особа, яка наклала стягнення, перевищила свої повноваження або стягнення було накладено нею при відсутності порушення з боку засудженого.

14. Якщо протягом шести місяців з дня відбуття стягнення засуджений не буде підданий новому стягненню, він визнається таким, що не має стягнення.

15. При накладенні стягнення на засудженого адміністрація колонії надає йому можливість у встановленому порядку повідомити про це близьких родичів, адвоката або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

Стаття 135. Посадові особи, які застосовують заходи заохочення і стягнення, та обсяг їх повноважень

1. Правом застосовувати заходи заохочення і стягнення, передбачені статтями 130 і 132 цього Кодексу, користуються начальник колонії або особа, яка виконує його обов'язки, а також його прямі начальники. Заходи заохочення і стягнення можуть застосовувати також заступник начальника колонії, начальник відділення соціально-психологічної служби колонії в межах, передбачених частинами другою і третьою цієї статті.

2. Заступник начальника колонії користується таким же, як і начальник цієї колонії, правом застосовувати заходи заохочення і стягнення, за винятком накладення дисциплінарного штрафу, скасування поліпшених умов тримання, поміщення засудженого в дисциплінарний ізолятор або карцер, переведення засудженого до приміщення камерного типу (одиночної камери).

3. Начальник відділення соціально-психологічної служби колонії має право застосовувати в усній формі такі заходи заохочення і стягнення:

подяка, дострокове зняття раніше накладеного ним стягнення;

попередження, догана, призначення на позачергове чергування по прибиранню приміщень і території колонії.

Стаття 136. Підстави і розмір матеріальної відповідальності засуджених до позбавлення волі

1. Засуджені до позбавлення волі несуть матеріальну відповідальність за заподіяні під час відбування покарання матеріальні збитки державі згідно із законодавством. Засуджені також повинні відшкодувати збитки, заподіяні колонії, і додаткові витрати, пов'язані з припиненням втечі засудженого, лікуванням засудженого, який навмисно заподіяв собі тілесні ушкодження. Якщо збитки заподіяні у процесі виконання трудових обов'язків, засуджені несуть матеріальну відповідальність у розмірі і на підставах, встановлених законодавством про працю. В інших випадках збитки відшкодовуються в розмірі і на підставах, встановлених цивільним законодавством.

2. У разі заподіяння матеріальних збитків злочином, вчиненим засудженим під час відбування покарання, стягнення збитків провадиться на загальних підставах.

Стаття 137. Порядок стягнення матеріальних збитків, заподіяних засудженими до позбавлення волі

1. Матеріальні збитки, заподіяні державі засудженими під час відбування покарання, стягуються з їхнього заробітку за постановою начальника колонії.

2. До винесення постанови має бути встановлений розмір збитків, обставини, за яких їх було завдано, і ступінь вини засудженого в заподіянні збитків. У процесі перевірки у нього береться письмове пояснення.

3. Постанова начальника колонії про стягнення збитків оголошується засудженому під розписку.

4. Засуджений може оскаржити постанову начальника колонії вищій посадовій особі. Подача скарги не зупиняє виконання постанови про стягнення збитків.

5. Вища посадова особа може скасувати постанову про стягнення збитків або зменшити розмір суми, що підлягає стягненню.

6. Неправильно відраховані суми за заподіяні матеріальні збитки підлягають поверненню засудженому і зараховуються на його особовий рахунок.

7. Після звільнення засудженого від покарання збитки, не відшкодовані ним під час відбування покарання, можуть бути стягнені за рішенням суду у встановленому законом порядку.

Глава 20. ОСОБЛИВОСТІ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ В КОЛОНІЯХ РІЗНИХ ВИДІВ

Стаття 138. Виправні колонії мінімального рівня безпеки

1. Засуджені у виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання мають право:

витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші, зароблені у виправній колонії, в сумі до ста відсотків мінімального розміру заробітної плати;

одержувати щомісяця короткострокове і один раз на три місяці тривале побачення;

одержувати протягом року сім посилок (передач) і чотири бандеролі.

2. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття не менше однієї третини строку покарання засуджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації виправної колонії, мають право на поліпшення умов тримання і їм може бути дозволено додатково витрачати на місяць гроші в сумі п'ятдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати.

3. У виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання встановлюється режим, передбачений частиною другою статті 99 цього Кодексу для засуджених, які тримаються у дільницях соціальної реабілітації.

Стаття 139. Виправні колонії середнього рівня безпеки

1. У виправних колоніях середнього рівня безпеки засуджені мають право:

витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші, зароблені у виправній колонії, в сумі до вісімдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати;

одержувати щомісяця короткострокове і один раз на три місяці тривале побачення;

одержувати протягом року шість посилок (передач) і чотири бандеролі.

2. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття не менше половини строку покарання засуджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації виправної колонії, мають право на поліпшення умов тримання і їм може бути дозволено додатково витрачати на місяць гроші в сумі сорока відсотків мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 140. Виправні колонії максимального рівня безпеки

1. У виправних колоніях максимального рівня безпеки засуджені тримаються в умовах суворої ізоляції у звичайних жилих приміщеннях та приміщеннях камерного типу.

У звичайних жилих приміщеннях тримаються:

чоловіки, яким покарання у виді смертної кари або довічного позбавлення волі замінено позбавленням волі на певний строк у порядку помилування або амністії;

чоловіки, засуджені за умисні особливо тяжкі злочини;

чоловіки, які раніше двічі в будь-якій послідовності були засуджені до позбавлення волі за такі злочини: проти основ національної безпеки України; умисне вбивство; умисне тяжке тілесне ушкодження; захоплення заручників; зґвалтування; розбій, вчинений при обтяжуючих обставинах; вимагання, вчинене при обтяжуючих обставинах; виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї; створення злочинної організації; бандитизм; терористичний акт; створення непередбачених законом воєнізованих або збройних формувань; викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем; незаконне заволодіння транспортним засобом при обтяжуючих обставинах; контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця; посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя; злісна непокора вимогам адміністрації виправної установи; втеча з місця позбавлення волі або з-під варти; посягання на життя представника іноземної держави і які знову вчинили будь-який з перелічених злочинів, за який вони засуджені до покарання у виді позбавлення волі.

У приміщеннях камерного типу тримаються:

чоловіки, засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі;

чоловіки, яким покарання у виді смертної кари замінено довічним позбавленням волі;

чоловіки, засуджені за умисні особливо тяжкі злочини;

чоловіки, засуджені за вчинення умисного тяжкого або особливо тяжкого злочину в період відбування покарання у виді позбавлення волі;

чоловіки, які раніше були засуджені до позбавлення волі за будь-який з таких злочинів: проти основ національної безпеки України; умисне вбивство при обтяжуючих обставинах; захоплення заручників; зґвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки, а також зґвалтування неповнолітнього чи неповнолітньої, малолітнього чи малолітньої; розбій, вчинений організованою групою або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень; вимагання, вчинене організованою групою або поєднане із заподіянням тяжкого тілесного ушкодження; створення злочинної організації; бандитизм; терористичний акт; посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця; посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя; злісна непокора вимогам адміністрації виправної установи; втеча з місця позбавлення волі або з-під варти і які знову вчинили будь-який з перелічених злочинів, за який вони засуджені до покарання у виді позбавлення волі;

чоловіки, переведені із колоній середнього рівня безпеки на підставах, передбачених цим Кодексом.

2. У виправних колоніях максимального рівня безпеки засуджені мають право:

витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші, зароблені у виправній колонії, в сумі до сімдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати;

одержувати щомісяця короткострокове і один раз на три місяці тривале побачення;

одержувати протягом року п'ять посилок (передач) і дві бандеролі.

Засудженим, які тримаються в приміщеннях камерного типу, надається щоденна прогулянка тривалістю одна година.

3. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття не менше половини строку покарання засуджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації виправної колонії, мають право на поліпшення умов тримання і їм може бути дозволено додатково витрачати на місяць гроші в сумі тридцяти відсотків мінімального розміру заробітної плати.

Глава 21. ОСОБЛИВОСТІ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЗАСУДЖЕНИМИ ЖІНКАМИ І НЕПОВНОЛІТНІМИ

Стаття 141. Відбування покарання засудженими вагітними жінками, матерями-годувальницями і жінками, які мають дітей віком до трьох років

1. При виправних колоніях, в яких відбувають покарання засуджені до позбавлення волі жінки, у разі необхідності організовуються будинки дитини. Засуджені жінки, крім засуджених до позбавлення волі на строк більше п'яти років за умисні тяжкі та особливо тяжкі злочини, можуть поміщати в будинки дитини своїх дітей віком до трьох років. У будинках дитини забезпечуються умови, необхідні для нормальної життєдіяльності та розвитку дитини. Засуджені жінки можуть спілкуватися із своїми дітьми у вільний від роботи час без обмежень.

2. Матері-годувальниці і вагітні жінки можуть одержувати продуктові посилки (передачі) у кількості й асортименті, які визначаються медичним висновком.

3. Засуджені жінки з вагітністю понад чотири місяці або які мають при собі дітей віком до трьох років у випадках, коли до них не застосовується звільнення від відбування покарання відповідно до статті 83 Кримінального кодексу України, направляються адміністрацією виправної колонії для дальшого відбування покарання у виправну колонію, при якій є будинок дитини.

4. Діти засуджених жінок за згодою матері можуть передаватися її родичам чи за згодою матері та за рішенням органів опіки і піклування — іншим особам або після досягнення трирічного віку направляються до відповідних дитячих закладів.

5. Якщо у матері дитини, яка досягла трирічного віку, невідбута частина строку покарання не перевищує одного року і вона сумлінно виконує свої материнські обов'язки, перебування дитини в будинку дитини може бути продовжено адміністрацією виправної колонії до звільнення матері. У разі злісного порушення матір'ю вимог режиму відбування покарання рішення про продовження перебування дитини в будинку дитини може бути скасовано.

Стаття 142. Проживання жінок, засуджених до позбавлення волі, за межами виправної колонії

1. Засудженим жінкам, які сумлінно ставляться до праці і додержують вимог режиму, постановою на-

чальника виправної колонії за погодженням із спостережною комісією може бути дозволено проживання за межами виправної колонії на час звільнення від роботи у зв'язку з вагітністю і пологами, а також до досягнення дитиною трирічного віку.

2. Засуджені жінки, яким дозволено проживання за межами виправної колонії:

оселяються поблизу виправної колонії і перебувають під наглядом адміністрації колонії;

можуть носити одяг, прийнятий у цивільному вжитку, мати при собі гроші та цінні речі;

можуть без обмеження листуватися, одержувати грошові перекази, посилки (передачі) і бандеролі, витрачати гроші, мати побачення з родичами та іншими особами;

користуються правом вільного пересування по території, межі якої визначаються начальником виправної колонії;

у разі пологів, хвороби засуджених або їхніх дітей вони можуть поміщатися в місцеві лікувальні заклади охорони здоров'я;

після закінчення періоду звільнення від роботи у зв'язку з вагітністю та пологами виконують роботу за вказівкою адміністрації виправної колонії, їм нараховується заробіток на загальних підставах з іншими засудженими, які відбувають покарання у виправній колонії даного виду.

3. Харчуванням, одягом, а також комунально-побутовими послугами вони забезпечуються за нормами, встановленими для засуджених, які відбувають покарання у виправній колонії.

4. У разі систематичного або злісного порушення встановлених правил поведінки право на проживання за межами колонії скасовується за постановою начальника виправної колонії, погодженою із спостережною комісією, і засуджені жінки повертаються в колонію для подальшого відбування покарання.

Стаття 143. Особливості відбування покарання у виховних колоніях

1. У виховних колоніях засуджені мають право:

витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші, зароблені в колонії, в сумі до ста відсотків мінімального розміру заробітної плати;

одержувати щомісяця короткострокове і один раз на три місяці тривале побачення;

одержувати протягом року дев'ять посилок (передач) і чотири бандеролі.

2. При сумлінній поведінці і ставленні до праці та навчання після відбуття не менше однієї четвертої частини строку покарання засуджені мають право на поліпшення умов тримання і їм може бути дозволено:

додатково витрачати на місяць гроші в сумі шістдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати;

додатково одержувати один раз на три місяці короткострокове побачення, яке за постановою начальника виховної колонії може проходити за межами виховної колонії;

додатково одержувати протягом року три посилки (передачі) і чотири бандеролі.

Стаття 144. Заходи заохочення, що застосовуються до засуджених неповнолітніх

1. За сумлінну поведінку і ставлення до праці та навчання, активну участь у роботі самодіяльних організацій і виховних заходах до засуджених неповнолітніх можуть застосовуватися, крім передбачених статтею 130 цього Кодексу, такі заходи заохочення:

надання права відвідування культурно—видовищних і спортивних заходів за межами виховної колонії в супроводі працівників колонії;

надання права виходу за межі виховної колонії в супроводі батьків чи інших близьких родичів.

2. Тривалість виходу за межі колонії встановлюється начальником колонії, але не може перевищувати восьми годин. Забороняється відвідування культурно-видовищних і спортивних заходів за межами колонії, які проводяться після двадцятої години.

Стаття 145. Заходи стягнення, що застосовуються до засуджених неповнолітніх

За порушення встановленого порядку і умов відбування покарання до засуджених неповнолітніх можуть застосовуватися такі заходи стягнення:

попередження;

догана;

сувора догана;

призначення на позачергове чергування по прибиранню приміщень і території колонії;

скасування поліпшених умов тримання, передбачених статтею 143 цього Кодексу;

поміщення в дисциплінарний ізолятор на строк до десяти діб з виведенням чи без виведення на навчання або роботу.

Стаття 146. Посадові особи, які застосовують заходи заохочення і стягнення до засуджених неповнолітніх, та обсяг їх повноважень

1. Крім посадових осіб, визначених у статті 135 цього Кодексу, правом застосування заходів заохочення і стягнення користуються старші вихователі і вихователі.

2. Старший вихователь має право застосовувати в усній формі такі заходи заохочення і стягнення:

подяка;

дострокове зняття раніше накладеного ним або вихователем стягнення;

попередження;

догана;

призначення на позачергове чергування по прибиранню приміщень і території колонії.

3. Вихователь має право застосовувати в усній формі такі заходи заохочення і стягнення:

подяка;

дострокове зняття раніше накладеного ним стягнення;

попередження;

догана.

Стаття 147. Переведення засуджених із виховної колонії до виправної колонії

1. Засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, переводяться із виховної колонії для дальшого відбування покарання до виправної колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання.

2. Питання про переведення засудженого, який досяг вісімнадцятирічного віку, з виховної колонії до виправної колонії вирішується Державним департаментом України з питань виконання покарань за рішенням педагогічної ради і поданням начальника виховної колонії, погодженим із службою у справах неповнолітніх.

Стаття 148. Залишення у виховних колоніях засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку

1. З метою закріплення результатів виправлення, завершення загальноосвітнього або професійно-технічного навчання засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, можуть бути залишені у виховній колонії до закінчення строку покарання, але не довше ніж до досягнення ними двадцяти двох років.

2. Залишення засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку, у виховній колонії проводиться за рішенням педагогічної ради постановою начальника колонії, погодженою із службою у справах неповнолітніх.

3. На засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку і залишені у виховній колонії, поширюються умови відбування покарання, норми харчування і матеріально-побутового забезпечення, встановлені для неповнолітніх засуджених. Умови праці осіб, які досягли вісімнадцятирічного віку, встановлюються відповідно до законодавства про працю.

Стаття 149. Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених неповнолітніх

1. Для надання допомоги адміністрації виховної колонії в організації навчально-виховного процесу і зміцненні матеріально-технічної бази колонії, вирішення питань соціального захисту засуджених, трудового і побутового влаштування осіб, які звільняються, при виховних колоніях створюється піклувальна рада з представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій.

Організація і діяльність піклувальної ради визначаються положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. З метою підвищення ефективності виховного впливу на засуджених і надання допомоги адміністрації виховної колонії при відділеннях соціально-психологічної служби можуть створюватися батьківські комітети. Діяльність батьківського комітету визначається положенням, яке затверджує начальник виховної колонії.

РОЗДІЛ IV. ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Глава 22. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИКОНАННЯ ТА ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Стаття 150. Місця відбування покарання у виді довічного позбавлення волі

1. Засуджені до довічного позбавлення волі відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки.

2. Засуджені, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі у виправних колоніях максимального рівня безпеки, тримаються окремо від інших засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях даного виду.

Стаття 151. Порядок і умови виконання та відбування покарання у виді довічного позбавлення волі

1. Засуджені, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі, розміщуються в приміщеннях камерного типу, як правило, по дві особи і носять одяг спеціального зразка. За заявою засудженого та в інших необхідних випадках з метою захисту засудженого від можливих посягань на його життя з боку інших засуджених чи запобігання вчиненню ним злочину або при наявності медичного висновку за постановою начальника колонії його можуть тримати в одиночній камері.

2. На осіб, які відбувають довічне позбавлення волі, поширюються права і обов'язки засуджених до позбавлення волі, передбачені статтею 107 цього Кодексу.

3. Засуджені до довічного позбавлення волі залучаються до праці тільки на території колонії з урахуванням вимог тримання їх у приміщеннях камерного типу.

4. Самодіяльні організації серед засуджених до довічного позбавлення волі не створюються. Для засуджених, які не мають загальної середньої освіти, у виправних колоніях утворюються консультаційні пункти.

5. Засуджені до довічного позбавлення волі мають право:

витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші, зароблені в колонії, в сумі до п'ятдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати;

одержувати один раз на шість місяців короткострокове побачення;

одержувати протягом року дві посилки (передачі) і дві бандеролі.

Засудженим надається щоденна прогулянка тривалістю одна година.

6. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття десяти років строку покарання засудженому може бути дозволено додатково витрачати на місяць гроші в сумі двадцяти відсотків мінімального розміру заробітної плати.

РОЗДІЛ V. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ. ДОПОМОГА ОСОБАМ, ЯКІ ЗВІЛЬНЕНІ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ, КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА НИМИ

Глава 23. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Стаття 152. Підстави звільнення від відбування покарання

Підставами звільнення від відбування покарання є:

відбуття строку покарання, призначеного вироком суду;

закон України про амністію;

акт про помилування;

скасування вироку суду і закриття кримінальної справи;

закінчення строків давності виконання обвинувального вироку;

умовно-дострокове звільнення від відбування покарання;

хвороба;

інші підстави, передбачені законом.

Стаття 153. Припинення відбування покарання і порядок звільнення

1. Відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, арешту, обмеження волі, тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, позбавлення волі припиняється в перший половині дня останнього строку покарання з урахуванням тих змін, які можуть бути внесені у строк покарання відповідно до закону.

2. Засуджені до арешту, обмеження волі або позбавлення волі після відбуття строку покарання, призначеного вироком суду, звільняються в першій половині останнього дня строку покарання.

Якщо строк покарання закінчується у вихідний або святковий день, засуджений звільняється у передвихідний або передсвятковий день. При обчисленні строків місяцями строк закінчується відповідного числа останнього місяця, а коли цей місяць не має відповідного числа — в останній день цього місяця.

3. З особою, яка звільняється, проводиться повний розрахунок, повертаються особисті документи, цінності та речі, які їй належать, видаються гроші, що зберігалися на її особовому рахунку, а також довідка встановленого зразка, де зазначаються підстави звільнення. На прохання особи, яка звільняється, видається характеристика.

4. Паспорт особі, яка звільняється від відбування покарання у виді арешту, обмеження або позбавлення волі, видається при звільненні. При відсутності паспорта в особовій справі засудженого адміністрація установи виконання покарань завчасно вживає заходів щодо його одержання.

5. Дострокове звільнення від відбування покарання проводиться у день надходження відповідних документів, а якщо документи одержані після закінчення робочого дня — у першій половині наступного дня.

6. Кримінально-виконавча інспекція в день закінчення строку покарання у виді громадських чи виправних робіт, а при звільненні за іншими підставами — не пізніше наступного робочого дня після одержання відповідних документів направляє повідомлення власнику підприємства, установи, організації або уповноваженому ним органу, де засуджений відбував покарання, про припинення виконання громадських робіт чи відрахувань з його заробітної плати. Засудженому за його вимогою може видаватися довідка про відбуття покарання або про звільнення від нього.

Стаття 154. Порядок дострокового звільнення від відбування покарання

1. Амністія застосовується законом до громадян, засуджених судами України, незалежно від місця відбування ними покарання.

2. Стосовно засудженого, представленого до помилування органом або установою виконання покарань, відповідне клопотання подається у порядку, встановленому законодавством.

3. Стосовно засудженого, щодо якого відповідно до статей 81, 82 Кримінального кодексу України може бути застосоване умовно-дострокове звільнення від відбування покарання або заміна невідбутої частини покарання більш м'яким, орган або установа виконання покарань надсилає подання до суду у порядку, встановленому кримінально-процесуальним законодавством. Адміністрація органу або установи виконання покарань після відбуття засудженим установленої Кримінальним кодексом України частини строку покарання зобов'язана в місячний термін розглянути питання щодо можливості представлення його до умовно-дострокового звільнення від відбування покарання або до заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

4. Подання про звільнення від відбування покарання внаслідок психічної хвороби надсилається до суду начальником органу або установи виконання покарань. Разом з поданням до суду надсилаються висновок спеціальної психіатричної експертної комісії й особова справа засудженого.

5. Подання про звільнення від відбування покарання внаслідок іншої тяжкої хвороби надсилається до суду начальником органу або установи виконання покарань. Одночасно з поданням до суду надсилаються висновок медичної або лікарсько-трудової експертної комісії й особова справа засудженого. У поданні вказуються дані, які характеризують поведінку засудженого під час відбування покарання.

6. У разі визнання інвалідом першої або другої групи особи, засудженої до громадських робіт або обмеження волі, орган чи установа виконання покарань вносить подання до суду про його дострокове звільнення від відбування покарання. Разом з поданням до

(Закінчення на 18-й стор.).

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

суду надсилається висновок лікарсько-трудової експертної комісії.

7. У разі відмови суду щодо умовно-дострокового звільнення від відбування покарання або заміни невідбутої частини покарання більш м'яким повторне подання в цьому питанні щодо осіб, засуджених за тяжкі і особливо тяжкі злочини до позбавлення волі на строк не менше п'яти років, може бути внесено не раніше як через один рік з дня винесення постанови про відмову, а щодо засуджених за інші злочини та неповнолітніх засуджених — не раніше як через шість місяців.

8. Особи, звільнені від відбування покарання з випробуванням або в порядку заміни невідбутої частини покарання більш м'яким, якщо вони були направлені у місця обмеження волі або позбавлення волі у випадках, передбачених законом, можуть бути знову представлені до умовно-дострокового звільнення від відбування покарання або заміни невідбутої частини покарання більш м'яким не раніше як через один рік з дня винесення ухвали про направлення у місця обмеження волі або позбавлення волі.

9. У разі встановлення вагітності у жінки, засудженої до громадських чи виправних робіт, кримінально-виконавча інспекція вносить до суду подання про її дострокове звільнення від відбування покарання з часу звільнення від роботи у зв'язку з вагітністю і пологами.

10. Засуджені до обмеження волі або позбавлення волі жінки, які стали вагітними або народили дітей під час відбування покарання, крім засуджених до позбавлення волі на строк більше п'яти років за умисні тяжкі та особливо тяжкі злочини, які мають сім'ю або родичів, що дали згоду на спільне з ними проживання, або які мають можливість самостійно забезпечити належні умови для виховання дитини, можуть бути за поданням адміністрації установи виконання покарань і спостережної комісії звільнені судом від відбування покарання в межах строку, на який згідно із законом жінку може бути звільнено від роботи у зв'язку з вагітністю, пологами і до досягнення дитиною трирічного віку.

Залежно від поведінки засудженої після досягнення дитиною трирічного віку або в разі смерті дитини кримінально-виконавча інспекція вносить до суду подання про звільнення її від відбування покарання або заміну його більш м'яким покаранням чи направлення засудженої для відбування покарання, призначеного за вироком.

Стаття 155. Правовий статус осіб, які відбули покарання

Особи, які відбули покарання, несуть обов'язки і користуються правами, встановленими для громадян України, з обмеженнями, що передбачені для осіб, які мають судимість. Такі обмеження можуть бути передбачені тільки законом.

Глава 24. ДОПОМОГА ОСОБАМ, ЯКІ ЗВІЛЬНЕНІ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Стаття 156. Надання допомоги засудженим у трудовому і побутовому влаштуванні

1. Не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку покарання адміністрація установи виконання покарань через територіальні органи внутрішніх справ і центри зайнятості населення вживає заходів до трудового і побутового влаштування засудженого за обраним ним місцем проживання.

2. В установах виконання покарань організовуються курси підготовки засуджених до звільнення.

3. Інваліди першої та другої груп, а також чоловіки віком понад шістдесят років і жінки — понад п'ятдесят п'ять років, у разі потреби, за їхньою згодою направляються у будинки інвалідів і престарілих. Неповнолітні, які позбавлені батьківського піклування, у необхідних випадках направляються службами у справах неповнолітніх до шкіл-інтернатів або над ними встановлюється опіка чи піклування.

Стаття 157. Надання допомоги особам, звільненим з місць відбування покарання

1. Особи, які звільнені від відбування покарання, забезпечуються безплатним проїздом до місця проживання або роботи в межах України.

2. У разі відсутності необхідного за сезоном одягу, взуття і коштів на їх придбання особи, звільнені від відбування покарання, забезпечуються одягом і взуттям безоплатно, їм може бути видана одноразова грошова допомога за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на утримання кримінально-виконавчої системи. Умови і порядок надання допомоги визначаються нормативно-правовими актами Державного департаменту України з питань виконання покарань.

3. Особи, які звільнені від відбування покарання і потребують за станом здоров'я постійного догляду, а також неповнолітні направляються до місця проживання в супроводі родичів або працівника колонії.

Глава 25. НАГЛЯД ЗА ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Стаття 158. Встановлення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі

Адміністративний нагляд встановлюється щодо осіб, зазначених у статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», за постановою судді в порядку, передбаченому статтею 5 вищезазначеного Закону.

Стаття 159. Виконання постанови судді про встановлення та припинення адміністративного нагляду

1. Постанова судді про встановлення або припинення адміністративного нагляду у випадках, передбачених пунктами «а», «б» і «г» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», надсилається судом начальнику колонії.

2. Адміністрація колонії надсилає для виконання постанову судді органу внутрішніх справ за обраним піднаглядним місцем проживання в день його звільнення.

3. Постанова судді оголошується піднаглядному під розписку. При цьому особі, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, роз'яснюються обов'язки піднаглядного, сповіщається про відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду та про встановлені щодо неї обмеження, передбачені статтями 9, 10 і 11 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі».

Глава 26. ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ПОВЕДІНКОЮ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Стаття 160. Громадський контроль за особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання

1. За особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання, протягом невідбутої частини покарання встановлюється контроль громадських організацій і трудових колективів, з цими особами проводиться виховна робота з метою закріплення результатів виправлення і ресоціалізації.

2. Громадськими організаціями, які здійснюють громадський контроль відповідно до глави 26 цього Кодексу, є ті, статутами яких передбачено здійснення такого контролю, або ті, які виявили бажання здійснювати його з дозволу органу або установи виконання покарань.

Стаття 161. Порядок здійснення громадського контролю за особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання

1. Громадський контроль за особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання, а також виховна робота з ними організовуються спостережними комісіями і здійснюються громадськими організаціями та трудовими колективами за місцем роботи або навчання і за місцем проживання цих осіб.

2. Спостережні комісії, служби у справах неповнолітніх, центри соціальних служб для молоді, а також громадські організації і трудові колективи можуть виділяти своїх представників та доручати їм за їхньою згодою систематичне проведення виховної роботи і здійснення контролю за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання.

3. Громадські вихователі неповнолітніх та інші особи, яким доручено проводити з умовно-достроково звільненими від відбування покарання виховну роботу, контролюють їхнє ставлення до праці, навчання і поведінку в побуті, надають їм необхідну допомогу.

Стаття 162. Заходи громадського впливу щодо осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання

1. До умовно-достроково звільнених від відбування покарання осіб, які ухиляються від громадського контролю, збори трудового колективу або громадська організація можуть застосовувати захід впливу у виді громадського попередження.

2. У разі систематичного порушення громадського порядку особою, яка відбувала покарання у виді позбавлення волі за тяжкий або особливо тяжкий злочин чи була двічі засуджена до позбавлення волі за умисні злочини і умовно-достроково звільнена від відбування покарання, трудовий колектив або громадська організація можуть порушити клопотання перед органом внутрішніх справ про встановлення за нею адміністративного нагляду.

Стаття 163. Органи, що здійснюють контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням

1. Контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, протягом іспитового строку здійснюється кримінально-виконавчою інспекцією за місцем проживання засудженого, а стосовно військовослужбовців — командирами військових частин.

2. Проведення індивідуально-профілактичної роботи із засудженими, звільненими від відбування покарання з випробуванням, за місцем проживання покладається на органи внутрішніх справ. До цієї роботи можуть залучатися працівники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також об'єднання громадян, релігійні та благодійні організації.

Стаття 164. Порядок здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням

1. Кримінально-виконавча інспекція веде персональний облік засуджених протягом іспитового строку, спільно з органами внутрішніх справ та відповідними громадськими формуваннями проводить індивідуально-профілактичну роботу із засудженими та контролює додержання ними громадського порядку і виконання обов'язків, покладених на них судом; вносить подання органу внутрішніх справ щодо здійснення приводу засуджених, які не з'явилися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції; організовує початковий розшук засуджених, місцезнаходження яких невідоме, та надсилає матеріали до органів внутрішніх справ для оголошення розшуку таких засуджених.

2. У разі призову засудженого на строкову військову службу до військового комісаріату надсилається копія вироку, а в необхідних випадках до неї додаються інші документи, які потрібні для здійснення контролю за поведінкою засудженого за місцем проходження служби.

3. Звільнені від відбування покарання з випробуванням зобов'язані: виконувати обов'язки, які покладені на них судом; повідомляти інспекцію про зміну місця проживання; з'являтися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції. У разі неприбуття до кримінально-виконавчої інспекції без поважних причин до засудженого може бути застосовано привід, який здійснюється органом внутрішніх справ.

Поважними причинами неявки засудженого до кримінально-виконавчої інспекції в призначений строк визнаються: несвоєчасне одержання запрошення, хвороба та інші обставини, що фактично позбавляють його можливості своєчасно прибути за викликом і які документально підтверджені.

Стаття 165. Обчислення іспитового строку

1. Іспитовий строк обчислюється з моменту проголошення вироку суду.

2. Після закінчення іспитового строку засуджений, який виконав покладені на нього обов'язки та не вчинив нового злочину, за поданням кримінально-виконавчої інспекції звільняється судом від призначеного йому покарання, контроль за його поведінкою припиняється і засуджений знімається з обліку в кримінально-виконавчій інспекції.

Стаття 166. Відповідальність осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням

1. У разі ухилення засудженого, звільненого від відбування покарання з випробуванням, від виконання обов'язків, які покладені на нього судом, або порушення громадського порядку, за яке його було притягнуто до адміністративної відповідальності, кримінально-виконавча інспекція застосовує до нього застереження у виді письмового попередження про скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням і направлення для відбування призначеного покарання.

2. Якщо засуджений не виконує покладені на нього обов'язки або систематично вчиняє правопорушення, що потягли за собою адміністративні стягнення і свідчать про його небажання стати на шлях виправлення, кримінально-виконавча інспекція вносить до суду подання про скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням і направлення засудженого для відбування призначеного покарання.

3. Невиконанням обов'язків вважається таке, коли засуджений не виконав хоч один з обов'язків, які було покладено на нього судом.

4. Систематичним вчиненням правопорушень вважається вчинення засудженим трьох і більше правопорушень, за які його було притягнуто до адміністративної відповідальності.

5. Поважними причинами неявки засудженого до кримінально-виконавчої інспекції в призначений строк визнаються: несвоєчасне одержання виклику, хвороба та інші обставини, що фактично позбавляють його можливості своєчасно прибути за викликом і які документально підтверджені.

6. Особа, звільнена від відбування покарання з випробуванням, розшук якої оголошено у зв'язку з ухиленням від відбування покарання, затримується і конвоюється органом внутрішніх справ у порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Кодекс набирає чинності з 1 січня 2004 року.

2. З набранням чинності цим Кодексом втрачають чинність:

Виправно-трудовий кодекс України від 23 грудня 1970 року (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 1, ст. 6) із змінами, внесеними до нього;

Закон Української РСР «Про затвердження Виправно-трудового кодексу Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., № 1, ст. 6);

Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 19 травня 1971 року «Про порядок введення в дію Виправно-трудового кодексу Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., № 21, ст. 154);

Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 22 червня 1984 року «Про затвердження Положення про порядок і умови виконання в Українській РСР кримінальних покарань, не зв'язаних із заходами виправно-трудового впливу на засуджених» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., № 27, ст. 511);

Закон Української РСР «Про затвердження Указу Президії Верховної Ради Української РСР «Про затвердження Положення про порядок і умови виконання в Українській РСР кримінальних покарань, не зв'язаних із заходами виправно-трудового впливу на засуджених» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., № 51, ст. 1124).

3. Закони України та інші нормативно-правові акти до приведення у відповідність із цим Кодексом застосовуються у частині, що не суперечить цьому Кодексу.

4. До створення відповідних умов для функціонування кримінально-виконавчої інспекції зберігається існуючий порядок обліку осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання, та здійснення контролю за їх поведінкою, але не довше ніж п'ять років після набрання чинності цим Кодексом.

5. До законодавчого врегулювання питань проходження служби персоналом органів і установ виконання покарань та його соціального захисту на осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи поширюються дія статей 22 і 23 Закону України «Про міліцію», а також порядок і умови проходження служби та грошового забезпечення, передбачені для працівників органів внутрішніх справ.

6. Кабінету Міністрів України у шестимісячний термін з дня опублікування цього Кодексу:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Кодексом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Кодексом;

відповідно до своєї компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Кодексом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2003 року.
№ 1129-IV.

Згідно з Регламентом ВР України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією

З ПОШТИ

Тільки глухому не ріже вухо

ДУМКИ ВГОЛОС

Можливо, те, що ви зараз прочитаєте, викладено дещо сумбурно. Зате щиро, адже мене і моїх земляків бентежить усе, що коїться в нашій державі. Незалежній Україні вже 12 років. І начебто все у нас є: Конституція, герб, прапор, гімн, Президент, законодавча, виконавча та судова влада, гроші і державна мова. От тільки з мовою —проблеми. Слухаю радіо, дивлюсь телепередачі, і стає соромно й лячно. Соромно за тих, хто не знає й не хоче знати мову. Лячно за майбутнє нашої держави: якщо ми так гребуємо рідною мовою, то так само легко зречемося й історії, культури, національної гідності.

Не писатиму про наші досягнення в економіці та соціальній сфері: їх, за словами нашого Президента, «тільки сліпому не видно». Поговорімо про мову, яка згідно зі ст. 10 Конституції визначена єдиною державною в Україні.

Хочу звернутися до наших народних обранців, до урядовців різного рангу і працівників радіо та телебачення, від яких залежить майбутнє нашої державності. Зверніть увагу на те, як ви говорите. Невже не соромно за повсякденне мавпяче копіювання іншомовних слів? А скільки у нас назв, написаних латиницею! Виходить, що ми, дуже повільно звільняючи мову від впливу російської, йдемо до поневолення її англійською. Ця тенденція не тільки в побутовому мовленні, а й в офіційній мові без законних на те підстав. Скажіть, у яких законодавчих актах України зазначено такі посади, як «спікер», «губернатор», «мер»?

Не менш шкідливий вплив і так званого суржику. Він скрізь: на радіо, телебаченні, в навчальних закладах, службових кабінетах, залі Верховної Ради. Невже важко вивчити вимову тих чи тих слів нашим керівникам? І досі деякі діячі «рахують неправильними» рішення «прошлих годів» та «планірують міри на будуще»... Якби вчились, як треба, то не «заключали» б договори, а «укладали» б їх.

Чимало слів з гідною однієї тварини впертістю калічаться неправильним наголосом.

З назвою нашої грошової одиниці зовсім вільне поводження. Нерідко з високих трибун злітають «три гривня», «десять гривнів», «гривна», а то й «рубель».

Мені скажуть, що винне в усьому наше радянське минуле, коли всіх «насильно» змушували вивчати одну мову. Не полемізуватиму, хоч маю багато аргументів проти цього твердження. Скажу лише одне: цивілізована освічена людина, яка посідає певну посаду, повинна вивчити літературну мову. Приділіть одну годину щодня вивченню мови, щоб не ганьбити себе невіглаством. І хай у Верховній Раді організують лікнеп з української.

У Києві не перевелися вчителі-мовознавці. Вони могли б скласти довідничок з правильного вживання та наголосу українських слів. Хай він буде невеличкий, та принесе більшу користь, ніж об'ємний фоліант, який поліняться взяти до рук.

Анатолій СЄРИЙ,
ветеран органів внутрішніх справ, юрист.

Нікополь
Дніпропетровської області.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

ФОТОПОГЛЯД

Веселий протест.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Уперед, до... культу

СТУДЕНТСЬКИЙ МІКРОФОН

Як студент і патріот України хочу запропонувати кілька цікавих ідей. Можливо, урядовці та народні депутати України й критикуватимуть їх...

Для відродження культури НЕОБХІДНО:

вивчити гімн, а потім змінити його;

знайти в країні героя для обожнення народом. Це найважче;

зібрати докупи небезпечно-хворих;

розробити єдину систему свят. Їх забагато. Треба 5—6 основних свят, а решту перетворити на робочі дні;

встановити менш демократичні покарання за правопорушення. За вживання наркотиків у публічних місцях і нічних клубах призначати громадські роботи у психічних лікарнях, анатомічних музеях або моргах (чим не екстрим?);

розробити програму кредитування кіно. Давати кредити на виробництво кінострічок і законодавчо зобов'язати всі кінотеатри демонструвати українські фільми на рівних умовах з іншими;

контролювати телебачення. Слід заборонити рекламу торгових марок, що представляють горілчані вироби. Безглуздо рекламувати в Україні горілку! Це все одно, що рекламувати в Латинській Америці кокаїн;

знизити податки;

розвивати медицину. Наша медицина вже давно не є безплатною, а низька зарплата лікарів робить пацієнтів гравцями в російську рулетку;

освіта. Пропоную ліквідувати бальну систему оцінки взагалі. Поточні перевірки учнів і студентів проводити за тестовою системою. А остаточна перевірка — захист дипломної роботи. Жодних примусів до загальних знань: кожен може бути вузько-профільним спеціалістом.

Микита ПОЗ.

Галас і лайка до ранку

ЗАПИТУЄТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Наш будинок новий, йому нема й десяти років. І мешкає в ньому переважно молодь, у родинах багато маленьких дітей. Але в 2000 році до його тильної частини було прибудовано кафе «Перлина». І тепер через постійний шум, що починається з 11-ої ранку і закінчується пізно вночі (а іноді — й на світанку), потерпають усі мешканці. Люди з кафе виходять налаштовані горланити пісні, а лайку чутно до ранку.

Взагалі в проекті нашого будинку було закладено можливість прибудови до нього магазинів, але аж ніяк не кафе для розпивання спиртних напоїв і літніх майданчиків, розташованих просто під вікнами мешканців. Кафе межує стінами з квартирами першого і другого поверхів, тому в них неможливо жити через рівень шуму, що перевищує санітарні норми.

Ми не раз зверталися по допомогу до місцевої влади, але позитивної відповіді не одержали. Архітектор міста також ясної відповіді щодо норм розміщення кафе в житлових будинках не дав. Зверталися письмово до голови Красноградської райдержадміністрації. Шановна редакціє, підкажіть, що нам робити і куди ще звернутися по допомогу?

Мешканці будинку № 14
Третього мікрорайону
Краснограда.

Харківська область.

Коментар юриста

Яка парадоксальна ситуація склалася — одні відпочивають із задоволенням, другі гроші заробляють, а треті від усього цього страждають! І як чинити в такій ситуації, що робити, як себе захистити? Треба пригадати Закон України «Про власність», яким передбачено, що власник може вимагати усунення будь-яких порушень його права, навіть, якщо таке порушення не пов'язане з позбавленням права володіння майном. Це та норма, що захищає вас у даній ситуації. Ви є власниками квартир. А ваші так звані сусіди перешкоджають нормально користуватися квартирою — жити у злагоді та спокої. Тому по захист свого права слід звернутися до суду. Ви правильно зробили, що викликали працівника органу місцевої влади і склали акт із зазначенням рівня шуму, санітарна норма якого в залах кафе не має перевищувати 75 Гц за рівня звукового тиску 63 дБ, а також звернулися до місцевої влади з проханням захистити вас.

Світлана ВОРОНІНА.

ВЕТЕРАН

Усіх забуто, все забуто

Ветерани Великої Вітчизняної війни, старше покоління, виконали свій солдатський і громадянський обов'язок: відстояли священні землі своїх предків для онуків та правнуків, створили їм умови жити вільно, будувати своє життя і майбутнє Батьківщини.

Ми стоїмо на порозі 60-річчя Перемоги у Вітчизняній війні над фашистською Німеччиною. Нас, ветеранів війни, з кожним роком стає дедалі менше. І нам гірко і соромно за те, що багато хто з нас нині, на старості років, живе у скруті; нам недоступне нормальне медичне забезпечення, санаторне лікування.

Замість того, щоб планомірно підвищувати життєвий рівень ветеранів, проводити в життя чинні закони України стосовно них, на державному рівні дедалі частіше чути голоси про скорочення пільг, нехтують права ветеранів, нас образливо називають «безплатниками».

Нам соромно за свій уряд і за свою принижену старість!

Держава на ділі має виявити більше турботи про старше покоління, забезпечити цілковите виконання законів України про ветеранів війни, праці та військової служби, підвищити пенсії і повернути заморожені вклади ветеранам війни ще за їх життя.

Повсюдно має діяти Закон «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні», потрібно заснувати медаль «60 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.»

Міністерство освіти України має відновити об'єктивність у викладанні історії в навчальних закладах України, виключити перекручення історії Вітчизняної війни 1941—1945 років, заохочувати створення у школах музеїв слави на матеріалах Вітчизняної війни.

Ми не можемо миритися з тим, що хтось заважає народу України жити ліпше, забезпечити всім ветеранам гідне життя, а Україні — посісти достойне місце у світовій співдружності держав.

Від імені більш як 20 тисяч пенсіонерів, учасників війни

А. ПРЕСНЯКОВ, голова міської ради ветеранів, Герой Радянського Союзу, генерал-лейтенант у відставці;
В. РАКИТЯНСЬКИЙ, А. КАСАТКІНА, І. КОРОЛЬКО, М. ЦЕСАРЕНКО — заступники.

Феодосія, Крим.

Було несолодко

Я не належу ні до дітей війни, ні до її учасників. Але хочу звернутися до тих, хто вимагає прирівняти їх до учасників бойових дій. Мій батько воював поруч з ними і загинув, а вони залишилися живі. На моїх очах німці розстріляли маму і молодшого брата, якому було три роки. У загиблого воїна — мого батька, залишилися діти, їм було несолодко всі повоєнні роки. І я молодший від нинішніх учасників війни лише на рік. Тож не можна тягнути ковдру весь час на себе. Тим паче нині, в такий складний час.

В. АФОНІН, інвалід II групи,
відпрацював на шахті 41 рік.

Селидове Донецької області.

На заводі ми свої люди

Більшість похилих і нездорових людей отримують дуже невелику пенсію — 140 гривень. На ці гроші треба купити продукти, щоб вистачило до наступної пенсії, заплатити за квартиру та ще й необхідні ліки придбати. І не дивно, що всі розмови ветеранів зводяться до того, як нині їм важко живеться.

А ось ветеранів, які свого часу відпрацювали на заводі «Київприлад», шанують і поважають керівництво і адміністрація. 650 ветеранів перебувають на обліку в заводській профспілці, їх поділено на групи по 30 осіб. Усі вони люди похилого віку, є важко хворі, лежачі, але групи організовано так, що ніхто не почувається самотнім, бо кожного відвідують профгрупорги. Завжди до свят скликають збори ветеранів, виступає керівництво підприємства, кожному виділяють грошову допомогу, вручають вітальні адреси. Ветерани завжди в курсі всіх змін і новацій на заводі.

Від усього великого колективу ветеранів хочу подякувати за увагу і допомогу людям похилого віку директору заводу «Київприлад» Олександру Осадчому і голові профкому Валерію Кульбичу. Саме вони доклали чимало зусиль для того, щоб ніхто з нас не почувався забутим.

Г. ЧОРНИЙ, ветеран війни та праці.

Київ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

РІВНЕНЩИНА

Татові мавки

На цьому знімку трійня — сестрички Віра, Надія, Любов Мартинчук з Рівного. А позували юні артистки (вони ж бо учасниці шкільного ансамблю «Ранкова роса») перед фотооб'єктивом по закінченні концерту. Цю фотографію з по-дитячому щирими побажаннями дівчатка подарували першому заступникові голови Рівненської обласної ради Валентину Івановичу Кроці.

На жаль, не завжди радісно було в цій сім'ї. Під час пологів народилася трійня гарненьких дівчаток, а їхню маму лікарі не змогли врятувати. Весь клопіт з виховання старшої доньки Марійки та трьох немовлят ліг на батька — Володимира Мартинчука. Важко передати словами, наскільки непросто було справитися чоловікові з малюками. До цієї проблеми додалася й відсутність житла. Отоді багатодітний татко прийшов по допомогу до Валентина Кроки.

— Він допоміг моїй сім'ї, хоча це було дуже непросто, — згадує вдячний батько. — У нас з'явився дах над головою, а відтак не згасла віра у людське милосердя. Всі ці вісім років Валентин Іванович цікавиться проблемами нашої сім'ї, в міру можливості підсобляє чим може, за що ми йому щиро вдячні. Дівчатка дуже поважають цю людину, постійно з вдячністю згадують.

Підростають чотири красуні в сім'ї Мартинчуків, яких тато ласкаво й ніжно називає мавками. Старша Марійка намагається замінити меншим сестричкам маму: береться куховарити, прибирати помешкання. Менші теж не сидять без діла, у кожної коло своїх обов'язків. Тож татко не натішиться своїми маленькими мавками.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

ДОСВІД

І відкрийте свою справу

Почуте мною біля сільради в одному з поліських сіл навіяло сум. Багатодітна мати не пускала свою доньку-випускницю на навчання в місто.

— Це ж платити за навчання потрібно, за гуртожиток, одягнути більш-менш пристойно, а у мене на це немає грошей. Самі знаєте, які у нас, безробітних, статки, — наводила переконливі аргументи жінка.

Що на це заперечиш? Таки справді, подібні причини не дають випускникам прокласти собі дорогу в житті, залишають їх практично без майбутнього, ставлячи у матеріальну залежність від батьків.

— У таких випадках можемо ми зарадити випускникам, — каже начальник відділу організаційної роботи та взаємодії з соціальними партнерами і громадськістю Рівненського обласного центру зайнятості Ольга Смирнова. — Ми ось уже кілька років практикуємо активну політику сприяння зайнятості молоді Полісся, де найвищий рівень безробіття серед молоді. А загалом цей показник високий і по області: із 41,8 тисячі безробітних кожен четвертий — молода людина віком до 28 років.

— Що то за активна політика? — цікавлюсь.

— Ми почали частіше виїжджати у глибинку — віддалені села, де надаємо безплатні юридичні, психологічні консультації, в основному випускникам, які ще не змогли знайти себе. Наше основне завдання -переконати, вселити впевненість у молоду людину, щоб вона не залишила себе без майбутнього. А ще - що обрати і здобути свою першу професію, яка гарантує працевлаштування або ж самозайнятість, справді можливо. Можу навести чимало прикладів, коли дівчата, здобувши професію перукаря чи швачки, відкрили свою справу у рідних селах. І не обов'язково їхати на навчання далеко від домівки. Ми зберегли центр з підготовки кадрів не лише у Рівному, а й створили його філії у дванадцяти районах області. Щоправда, ті з випускників шкіл, які звернулися в центр зайнятості, можуть опанувати одну з сорока професій та спеціальностей. А загалом служба зайнятості навчає за шістдесятьма спеціальностями.

— За сім місяців нинішнього року таке навчання у центрах служби зайнятості пройшло 5,2 тисячі чоловік, з них 2,8 тисячі - молодь. 2,4 тисячі молодих людей залучали до громадських робіт. А загалом же із 17 тисяч працевлаштованих в цьому році — 6,1 тисяча молодь, - продовжує Ольга Смирнова. — Тому раджу молоді, а особливо випускникам шкіл, не впадати у відчай, а звертатися в центри зайнятості. У третині сільрад області є інформаційно-консультаційні куточки, з яких молодь може почерпнути для себе інформацію щодо застосування своїх сил і знань.

У тихому дворику на Поштовій

«Біографія» цього будинку в тихому дворику в центрі Рівного дуже цікава. За сімдесят три роки, відколи він існує, тут була польська стайня, у роки війни — німецьке казино, яке відвідували Микола Кузнецов, Еріх Кох, пізніше — будинок культури будівельників, драмтеатр... А останні вісім років у цій старій будівлі розмістився Рівненський обласний центр інвалідного спорту «Інваспорт».

Допоки тривала наша бесіда з начальником центру Віктором Кучером, на тренування збиралися люди. Один із залів «окупували» футболісти. Людно було біля більярдних столів, а також у залі, де тренувались прихильники пауерліфтингу (вижимання штанги лежачи). Любов Семенюк, яка має проблеми з опорно-руховим апаратом, саме працювала зі штангою. Її тренер Михайло Коверза з гордістю розповів, що Люба виборола перше місце на відкритому чемпіонаті Європи та друге місце на чемпіонаті світу у словацькому містечку Піштаня, одержавши в такий спосіб путівку на Параолімпійські ігри.

— А тепер ось готується до таких відповідальних змагань, — каже тренер. — Вона має величезний фізичний потенціал, а головне — оптимізм та велику силу волі, тому я вірю в неї.

— Тренування скрашують моє невеселе життя, — зізнається Люба Семенюк. — У нас чомусь існує хибна думка: мовляв, якщо ти інвалід, то й сиди вдома. Якийсь час я так і жила, а мій світ був обмежений батьківською домівкою у далекому поліському селі та подвір'ям. А тут, у Рівному, в центрі, ми не лише займаємося спортом, а й спілкуємося між собою. Сюди охоче допомагає мені добиратись і мій чоловік Федір — теж інвалід. А загалом добре, що є такий центр. Це наша віддушина...

Між іншим, центр став такою «віддушиною» ще для 360 рівнян з вадами здоров'я. Багато хто з них займається плаванням у басейнах міста, які обслуговують їх безплатно.

— Справді, у великих містах є подібні центри, а як бути тим інвалідам, які мешкають, скажімо, у районних центрах? — запитую у Віктора Кучера.

— На Рівненщині із 69 тисяч інвалідів близько 3 тисяч займаються фізкультурою і спортом. Згідно з регіональною програмою «Фізична культура — здоров'я нації» створили фізкультурно-спортивні клуби для інвалідів у Кузнецовську, Рокитному, Сарнах, Костополі, Березному, Млинові, Корці, Острозі, Здолбунові, у Рівненському районі та місті Рівне, — розповідає Віктор Кучер. — Ось уже три роки поспіль кращим визнають клуб у Сарнах, який відвідує 83 інваліди. Його очолює дуже активна людина Олександр Цицюра -інвалід першої групи, без ноги. Проте він оптиміст, у цьому році закінчив факультет здоров'я, фізкультури і спорту Рівненського міжнародного університету «РЕГІ». Ще один важливий штрих Сарненського ФСК. Він розташований в одному приміщенні з підлітковим клубом, тож діти-інваліди мають змогу спілкуватись зі своїми ровесниками.

— Бачу, центр не розкошує. А чи маєте постійних спонсорів? — цікавлюся.

— Постійних немає. Хоча є люди, до яких я звертаюсь у важкі хвилини і від яких ще не чув «ні». Серед них перший заступник голови Рівненської обласної ради Валентин Крока, — каже Віктор Кучер. — Завжди уважний до наших проблем і ректор Рівненського міжнародного університету «РЕГІ» Анатолій Дем'янчук. З недержавним вищим навчальним закладом, який він очолює, наш центр уклав угоду на співпрацю: вуз щороку приймає на безплатне навчання п'ять спортсменів-інвалідів, а ми, в свою чергу, надаємо свою базу студентам факультету здоров'я, фізкультури і спорту «РЕГІ» для проходження практики. У цьому році став студентом факультету журналістики вузу наш спортсмен-початківець Сашко Шевчук. А загалом за згаданою угодою на різних факультетах цього вузу зараз навчається тридцять інвалідів. Перші кроки до подібної співпраці зроблені також з Рівненським економіко-гуманітарним університетом.

Проте є проблеми. І вони спільні для всіх регіонів України. Це непристосованість наших міст для інвалідів (до багатьох установ не під'їдеш на інвалідному візку), відсутність пандусів у підземних переходах, які б допомагали долати сходи, а ще — відсутність підйомників у громадському транспорті — автобусах, тролейбусах...

— В області є інваліди, які потребують догляду когось із членів сім'ї. Держава виплачує доглядальникам якісь копійки, але при цьому їм не зараховується трудовий стаж, через що виникають проблеми при оформленні пенсії, — підсумовує Віктор Кучер.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

На знімку: начальник Рівненського обласного центру інвалідного спорту «Інваспорт» Віктор КУЧЕР — людина на своєму місці, яка близько до серця сприймає проблеми інвалідів.

Там, де зима, щедра на... вітаміни

Ніби за помахом чарівної палички, трохи більш ніж за півроку на околиці Костополя виросло нове підприємство з найсучаснішим імпортним «начинням». Рука господаря відчувається і в добротних приміщеннях, і в ідеальному порядку, в якому утримується територія. Звісно, приватник вклав сюди кошти, тож і ставлення відповідне. ТОВ «Примет» одразу привернуло увагу жителів не лише Рівненської, а й Житомирської областей.

— Ніна Мельниченко, один із співвласників «Примету», наче вцілила у десятку, побудувавши у нашому місті таке унікальне підприємство, яке займається заготівлею та заморожуванням лісових та домашніх ягід, — каже міський голова Костополя Євген Денисюк. — В такий спосіб знята проблема пошуку точки, куди можна було б здати ягоди. Згадайте, як досі люди «окупували» потяги, везучи у великі міста чорницю, ожину, журавлину, якими багаті поліські ліси

— Тепер у цьому відпала потреба, — долучається до розмови начальник виробничої бази «Примету» Віктор Довгорукий, - бо мережа наших заготівельних пунктів охопила багато сіл і містечок. Із здавачами ягід розраховуємось одразу, тому в нас уже є постійні клієнти. Окремі багатодітні сім'ї за сезон заробляють по кілька тисяч гривень. А загалом за той час, відколи запрацювало підприємство, ми прийняли від населення ягід на мільйони гривень.

— Другим плюсом «Примету» є те, що він у сезон заготівлі дає роботу близько ста чоловікам, — продовжує міський голова. — До того ж, непогані заробітки — по тисячі й більше гривень на місяць. Люди, як ви бачите, працюють у цеху в теплих курточках та рукавичках, бо тут низький температурний режим. І, як не дивно, ніхто не хворіє, бо за низьких температур гинуть мікроби.

— Іще один позитивний момент від такого виробництва: люди, відчувши, що здавати ягоди вигідно (а тут ви бачите не лише лісові ягоди, а й смородину, порічки, вишні), одержали стимул розвивати садівництво, — підсумовує Євген Денисюк.

Додам, що і підприємство цієї осені закладе власну плантацію червоних порічок. Уже замовлено в Голландії 100 тисяч кущів саджанців.

— А як з радіологічним контролем? — цікавлюсь у майстра фасувальників Ольги Присяжнюк.

— Дуже жорстко, — відповідає вона. — Подивіться, яке сучасне обладнання для цього застосовуємо. Наші ягоди відправляємо не лише у різні регіони України, а й за кордон. Тож самі розумієте, які високі вимоги до продукції. До речі, вона під впливом низьких температур позбувається будьяких мікробів. Водночас зберігає всі смакові якості, вітаміни.

Справді, всі підготовлені до відправки ягоди — одна в одну, бо проходять через калібрувальний агрегат.

— Наступного року налагодимо переробку нестандартних ягід, — наче читає мої думки Віктор Довгорукий. — Виготовлятимемо джеми. А ще у нас є не менш унікальне виробництво, тільки в іншому місці — цех із заготівлі й переробки лікарських рослин. Для місцевого населення в перспективі це ще один шанс заробити копійку на заготівлі та здачі лікарських рослин, на які щедрий наш поліський край. Тут одночасно прийматимемо яблука, груші, які сушитимемо.

На знімках: майстер цеху фасувальників Ольга Присяжнюк демонструє обладнання з радіологічного контролю; кипить робота у «зимовому» цеху біля калібрувального агрегата.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

НОВИНИ

Заможне місто

Таким на Рівненщині, якщо вірити статистиці, є Кузнецовськ — місто рівненських атомників. У першому півріччі середньомісячна заробітна плата тут становила 1122 гривні (порівняймо: номінальна середньомісячна заробітна плата на одного штатного працівника за цей період по області — 311 гривень). На другому полюсі достатку з показником 170 гривень Корецький район.

Мешканців атомного міста випереджають хіба що працівники підприємств транспортування трубопроводами, виробництва електроенергії, газу та води, які заробляли відповідно по 1450 і 1254 гривні. А ось у працівників сільського господарства заробітна плата стабільно низька — 117 гривень.

П'яте золото «Родини»

Ще жодного разу представники ВАТ «Костопільський завод продтоварів», який випускає свою продукцію під торговою маркою «Родина», не поверталися з національних виставок на кращу вітчизняну торгову марку без нагород. Досі чотирма золотими медалями було відзначено його кондитерські вироби, а з останньої привезли золоту медаль за морквяний сік.

Смачна продукція «Родини» має великий попит не лише в західному регіоні, а й у столиці та за кордоном. Прайс — аркуш дуже довгий: кондитерська група, хлібобулочні вироби, майонези, маргарин, різні консервації та соки... Вся продукція — екологічно чиста, окрема виготовлена за старовинними рецептами.

А ще в «Родини» добра традиція — весь час поповнювати асортимент. Ось і до Дня незалежності на прилавках магазинів з'явилися кондитерські новинки — батончики «Йо-майо» (їх уже встигли назвати українськими снікерсами), цукерка-ковбаска «Тропіканка». І це не все, чим порадує «Родина», бо задумів тут цілий міх.

ЗНАХІДКИ

Таємниці стародавньої Пересопниці

Стародавнє село Пересопниця, що в Рівненському районі, — це те місце, де археологи та історики почувають себе, наче риба у воді. Цю місцевість з родючими грунтами безперервно, в усі часи, заселяли люди — починаючи з неоліту і до пізнього середньовіччя. І кожне покоління залишало по собі слід, який древня і мудра Пересопниця відкриває археологам. Але не відразу, а поступово, наче хоче, щоб ці місця залишалися для них меккою.

Насправді так і є. Бо щойно стане лагіднішим сонце, як у село, а точніше, на його околиці, навідуються археологи, краєзнавці, історики. А з ними — і студенти рівненських вузів. Буває, що юні практиканти допоможуть стареньким сіно у скирти скласти чи ще якусь роботу виконати, а ті віддячують їм щедрими дарами із садків чи склянкою молока. Одне слово, мешканці Пересопниці не дивуються, більше того — навіть раді таким ось гостям. Та й самі інколи приходять на північно-східну околицю села — місце розкопок, бо таки цікаво, хто і як жив тут до них.

— Нинішня спільна експедиція Рівненських краєзнавчого музею та гуманітарного університету була щедрою на знахідки, — розповідає керівник експедиції, кандидат історичних наук Богдан Прищепа. — Тут ми виявили сліди давнього поселення мідного віку (III тисячоліття до н. е.), уламки ліпного орнаментованого посуду і крем'яну шліфовану сокиру. Крім того, Пересопниця розкрила перед нами й інші свої таємниці — матеріали, які свідчать про те, що тут жили слов'яни у VIII столітті н. е., а також залишки поселення XII ст. Серед найцікавіших знахідок — жіночі прикраси із бронзи та срібла, скроневі кільця, що слугували своєрідними оберегами, амулетами. Деякі знахідки — давньоруське поховання XIII ст. і предмети християнського культу (глиняні свічники) — переконують: десь поблизу містилась дерев'яна церква, яку ще будемо шукати.

Ліцей із страусами

Усі ранки останні півроку голова Рівненської райдержадміністрації Анатолій Камінський починає із села Любомирка, де першого вересня має прийняти дітей новий аграрно-технічний ліцей.

— Це буде навчальний заклад нового типу, — розповідає Анатолій Камінський. — Крім просторих навчальних аудиторій, ліцей матиме лісовий клас, стайню, різні ферми, навіть з розведення страусів, пасіку, сільськогосподарську техніку, майстерні. Адже ліцеїсти разом із середньою освітою зможуть (за своїм вибором, звичайно ж) здобувати професії у бджільництві, конярстві, птахівництві, рільництві, лісовій справі або ж стати токарем, столяром, слюсарем-ремонтником.

Першого вересня стануть до ладу нові школи у селах Лисичани Зарічненського та Катеринівка Сарненського районів, а ще — спортивний ліцей у Березному.

Пише вчителька підручник

Вихованці Тамари Кукси, яка працює в гуманітарній гімназії Рівного і багато років вивчає краєзнавство, вже звикли бачити на підручниках прізвище своєї вчительки. Адже вона — автор «Географії рідного краю» для п'ятого класу і практикуму, схвалених ученою радою Міністерства освіти України. У співавторстві з Юрієм Лисом і Тетяною Сокол учителька написала посібник «Природа і господарство Рівненщини», спільно з Ольгою Гаврилюк — чотири підручники з економіки для 5 і 6 класів, що стали однією з перших спроб в Україні вивчати економіку в середній ланці школи.

У дні літніх канікул Тамара Кукса багато подорожувала заповідними куточками Рівненщини, збираючи матеріали для серії таблиць до краєзнавчого курсу про рідний край. Отож її уроки обіцяють бути дуже цікавими.

Міні-ВДНГ

Уже вдруге у райцентрі Рокитне проводиться виставка продукції, що виготовляється на підприємствах усіх форм власності та в господарствах Рокитнівського району.

Виставка популярна серед мешканців району, бо тут можна придбати на розплід породисту живність, різноманітне насіння, а також будь-який з представлених тут товарів.

— Нинішня виставка привернула більше учасників, ніж попередня, тож ледве вмістилася на міському стадіоні, — розповідає голова Рокитнівської райдержадміністрації Віктор Рудницький. — Адже це чудова нагода прорекламувати свою продукцію і працю, показати, на що здатні. Ми подбали про те, щоб всі її учасники були заохочені преміями.

Сторінки «Регіон» підготувала наш власний кореспондент у Рівненській області Олександра ЮРКОВА. Тел. у Рівному (0362) 62-10-90.

СУСПІЛЬСТВО

Азарському пропонують гроші й лабораторії,

а йому важливо щоб відкриття залишилися на Батьківщині

ЕЛІТА НАЦІЇ

Якби у Івана Миколайовича Азарського не було такого наукового визнання — а він академік, доктор медичних наук, заслужений раціоналізатор, нейрохірург та викладач хірургії вищої категорії, — можна було б подумати, що це якийсь чаклун. Ну, хто, скажіть, може похвалитися тим, що вміє зробити таку кров, сто грамів якої заміняють літр звичайної? Чи, приміром, має зразки «блакитної крові»?

Але він уже захопився іншим і зайнявся лікуванням та реабілітацією дітей, хворих на дитячий церебральний параліч. У те, що робить разом із дружиною Олександрою Олександрівною, до речі, теж академіком, заслуженим раціоналізатором, відмінником народної освіти, багато хто просто не вірить. Вони вчать говорити німих, читати і писати розумово відсталих, ходити, кататися на роликах і лижах тих, хто колись був нерухомий...

Як зробити кров із... повітря

Розпочавши свою медичну практику рядовим хірургом, Азарський швидко став провідним. А оскільки при цьому носив ще й погони, то, за наказом, опанував спеціальність головного трансфузіолога і почав займатися проблемами крові.

Розпочалось все з того, що вузівські колеги показали йому секретну на той час документацію про роботу американських учених над переливанням крові у підводному човні. Ідея була проста: треба навчитись у специфічних умовах робити кров з чого завгодно — хоч із повітря, бо де її взяти в разі потреби десь на океанському дні?

Зрозуміло, із повітря крові не виготовиш, але чому б її не наситити звичайним киснем, розмірковував молодий учений.

Уже перші досліди показали, що збагачена таким чином кров працює в людському організмі у кілька разів ефективніше і до того ж допомагає профілактиці низки хвороб. Новий метод давав можливість не шукати в разі потреби десятки і сотні донорів, а обійтися значно меншою кількістю насиченої киснем плазми.

Для ученого світу такі ідеї уже були відомі. Але Азарський придумав пристрій, котрий зумів зробити кров із... повітря.

І не тільки кров. Невеликий апарат, котрий з часом був зареєстрований як авторський винахід, міг насичувати киснем і інші тканини. У Львові провели першу операцію з оксигинації рогівки ока. Потім киснем насичували кістки і шкіру. З'ясувалося, що використання цього методу допомагає не тільки швидкому загоєнню власних трансплантатів, а й приживленню без відторгнення чужих.

Так Азарський отримав патенти не тільки на сам апарат, а й на спосіб оксигінації крові та тканин, використання оксигинованих трансплантатів і методику визначення газового складу крові. А згодом завдяки цим розробкам став доктором медичних наук.

Здавалося, практична медицина отримала непогану зброю для боротьби із недугами. Та сталось, як завжди. Ще й досі апарат припадає пилом у... гаражі Азарських. Не знайшлось бажаючих узятися за його серійне виробництво.

Чому плазма блакитна

Одного разу за звичкою переглядав зразки зібраної крові й раптом побачив, що в одному із флаконів зверху відділилася плазма, котра мала... блакитно-синій колір. «Це було так дивно і незрозуміло, що я навіть одразу не повірив, що таке може бути, — пригадує Іван Миколайович. — Покликав медсестру, щоб і вона глянула. Ні, помилки не було — у пробірці блакитна кров».

У лічені дні Азарський відшукав її володаря. Сильний, симпатичний, розумний сержант і сам був здивований. Одразу погодився лягти на обстеження. Місяць щодня перевіряли його аналізи, досліджували у своїх лабораторіях, розсилали в усі гематологічні центри, збирали консиліуми із фахівців Львівського інституту гематології та провідних спеціалістів інших медичних закладів, але ніхто так і не зміг пояснити цей феномен. Жодна лабораторія ні в Україні, ні в колишньому союзі не визначила, що робило кров синьою. Та й властивості її залишались невивченими.

Азарський написав кілька наукових статей, стукав у всі двері, закликав до співробітництва — адже без спеціальної лабораторії вивчати такий предмет просто неможливо. Та так і не достукався. Каже, що це відкриття ще чекає свого часу.

Після розміщення даних на своєму вебсайті отримав чимало пропозицій про співпрацю від ізраїльських та німецьких учених. «Вони пропонували в обмін на зразки гроші й лабораторії, — розповідає Іван Миколайович, — але для мене було важливим, щоб право на відкриття залишилось за Україною. Та саме ця умова стримала чужих учених — бо не від імені нашої держави, а від свого вони хотіли заявити світові про феномен».

Зразки «блакитної крові» Іван Миколайович поки що зберігає, як своє найбільше багатство. І готує зйомки науково-популярного фільму про своє відкриття на замовлення англійців із каналу «Дискавері».

Від своєї біди — до чужого горя

Хто знає, чи прикипів би надовго нейрохірург Азарський до «кривавих» проблем, якби у родину не прийшла біда. Дружина, йдучи на роботу, послизнулася, впала і дістала тяжкі травми хребта й голови. Дехто з колег вважав: ніколи вже Олександра Олександрівна не підніметься на ноги. Та чоловік думав інакше.

На дев'ятий день після складної операції на хребті підняв її з ліжка. Цілий рік вона пересувалася на милицях, ще сім років — з палицею. І весь цей час — масаж, лікувальна фізкультура, тренування на спеціальних снарядах, які придумував Азарський. Вони так вперто обоє боролися за її життя і здоров'я, що вона стала на ноги. Мало того, повернулась до активного наукового і педагогічного життя. Але ті важкі роки, що довелось пережити родині, наштовхнули їх обох на думку: вони можуть і повинні допомогти дітям, котрі опиняються у такій само ситуації.

Не домовляючись, подружжя паралельно почало працювати у двох напрямах: Іван Миколайович ставив своїх хворих на ноги у буквальному розумінні слова, Олександра Олександрівна займалась соціальним та психологічним лікуванням і педагогікою.

Майже за десять років через соціально-реабілітаційну систему Азарських пройшло 1250 дітей. Як стверджує лікар, лише приблизно півтора десятка тяжко хворих, котрих мучили важкі епілептичні припадки, не змогли опанувати цей курс.

Сашкові, котрий потрапив до Азарських уже у восьмирічному віці, життя давалось непросто з дня народження. Хоча хлопчик і ходив у спеціалізовану групу дитячого садка, жодної надії на те, що продовжить навчання навіть у спецшколі, не було.

— Будь-яке лікування ми обов'язково починаємо з медикаментозного, — розповів Іван Миколайович. — Я не вірю у всіляку магію, знахарство, потойбічні сили. Зате правильно підібравши ліки, можна справді допомогти дитині.

Сашка лікували, робили масаж і голкотерапію, фізкультуру. Протягом місяця день у день Олександра Олександрівна вчила його першим у житті звукам. Робила це за допомогою артикуляційно-вокального апарата.

Про цей пристрій — окрема мова. Вони його придумали самі. До безтями простий, до непристойного дешевий. Але він може поставити дикцію, навчити співака володіти голосом, а головне — навчити хвору дитину говорити.

Налагодити його випуск на виробництві — справжня дрібниця. Але скільки Азарський не пропагував свій винахід, скільки не демонстрував вражаючі результати його використання, так і не знайшлось ентузіаста, готового взятися за справу.

Утім, повернімось до Сашка. Майже рік тривав лікувально-реабілітаційний курс. По закінченні хлопчика було не впізнати. Його обличчя, колись таке неприваблие і закам'яніле, навчилося виражати всі емоції, зникла косоокість. Дитина почала ходити і бігати, робити понад сотню присідань, віджиматися до тридцяти разів від підлоги. Не кожна цілком здорова зробить таке з першого разу. Та головне — хлопчик почав говорити, вивчив абетку і навіть опанував математичні ази.

Нині Сашко закінчив п'ятий клас. У житті його ще чекає багато проблем і випробувань. Ніхто не пообіцяє йому, що він до кінця здолає свою недугу. Але те, що зробили для нього Азарські, — це справжнє диво: вони навчили його жити серед усіх і з усіма, стати таким, як усі.

У співавторстві Азарські видали вже другу книжку, що розкриває систему лікування та адаптації хворих на дитячий церебральний параліч, надбану слабкорозумовість та педагогічно занедбаних. Накладу у півтори тисячі ледь вистачило, щоб роздати депутатам місцевих рад, управлінням охорони здоров'я всіх областей України, обласній службі соціального захисту, школам життя для хворих дітей. Восени Азарський передасть кожному депутату ВР таку книжку. Щоб не просто привернути увагу до проблеми, а підштовхнути людей можновладних і багатих до її вирішення. Адже методика родини Азарських допомогла повернути до життя тисячі безнадійно хворих.

На знімках: під наглядом Івана Миколайовича нерухомі і паралізовані діти починають виконувати складні акробатичні вправи; з Олександрою Олександрівною діти опановують ази мови, читання і письма.

Ірина КОЗАК.

Фото з архіву Азарських.

Хмельницький.

Добрі справи робляться совістю

Входини в новозбудовану школу громада села Лапаївка відзначала як велике храмове свято — всім селом. На відкриття прибув і генеральний директор «Укрзалізниці» — Міністр транспорту України Георгій Кірпа. Будівельники впродовж одного року звели величну споруду, яка зорієнтована на виконання соціальної програми «Школа — центр відродження села».

Лапаївка — село приміське, а тому донедавна чимало батьків возили своїх дітей до львівських шкіл. Тепер, кажуть освітяни, розпочнеться зворотний процес, — сюди доїжджатимуть із міста. Вклавши у спорудження школи майже 25 мільйонів гривень, залізничники подбали про те, щоб вона справді відповідала епітетові «храм науки». Тут і комп'ютерний клас, і устатковані кабінети для вивчення іноземних мов, і актовий зал на 390 осіб. А на спортивній базі можна готувати майбутніх олімпійців. Передбачають, що тут навчатиметься 650—720 школярів.

Голова Львівської облдержадміністрації Олександр Сендега подарував школі телевізор, відеомагнітофон та відеокамеру, щоб фіксувати літопис нового життя. Лапаївська новобудова має свою передісторію. Оскільки у залізничників тут земельні ділянки для індивідуальної забудови, громада мала моральне право просити допомоги. Ще коли Георгій Кірпа був начальником Львівської залізниці, він допоміг збудувати храм у селі. Згодом педагоги попрохали поремонтувати школу, але залізничники дійшли висновку, що не варто латати дірки. Відтак начальник Львівської залізниці Богдан Піх отримав відповідальне доручення і виконав його з честю. Нині зусиллями «Укрзалізниці» споруджують школи в Чернівцях, Долині (Івано-Франківська область), Янтарному (Крим).

— Ми показуємо дітям, як треба розбудовувати державу, — казав під час урочистостей Георгій Кірпа. — Не вірте тим, хто обіцяє і до того ж просить влади. Добра справа робиться не владою, а совістю...

Фото Юрія ЮХНИЦЬКОГО.

Оксана ПЕТРОВА.

Львівська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Шановні акціонери!

Правління відкритого акціонерного товариства «Новомосковський трубний завод» повідомляє, що за ініціативою акціонера, що володіє більш ніж 10% у статутному фонді Товариства порядок денний загальних зборів акціонерів, що скликані на 11 вересня 2003 року за адресою: 51200, Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ, вул. Комсомольська, 6 , ПК «Металургів» (інформаційне повідомлення, надруковане в офіційному виданні Державної комісії з цінних паперів та фондовому ринку «Цінні папери України» № 169-170 від 23 липня 2003 р. та в «Новомосковській правді» № 58 від 26 липня 2003 р.) доповнено наступними питаннями:

1. Про обрання Голови Правління.
2. Відкликання та обрання членів Правління.
3. Про розподіл повноважень між членами Правління.
4. Про затвердження внутрішніх нормативних документів Товариства.

Телефон для довідок: (05693) 4-27-05, 4-37-77.

Правління ВАТ «НМТЗ»

Хмельницька філія регіонального агентства з питань банкрутства

проводить конкурс по реалізації майна банкрута ДП ТОВ БК «Кам'янець» «Завод залізобетонних виробів» (м. Кам'янець-Подільський, пр-кт Грушевського, 29).

Загальна характеристика об'єктів продажу: Лот № 1 — Адміністративно-побутовий корпус, початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 1 складає 18776 грн. 00 коп. Лот № 2 — Побутовий корпус, початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 2 складає 7933 грн. 00 коп. Лот № 3 — Пропарочні камери, початкова ціна об'єкта продажу — 18976 грн. 00 коп.; Приміщення складу ПММ — початкова ціна об'єкта продажу 795 грн. 00 коп.; Сховище — початкова ціна об'єкта продажу — 1343 грн. 00 коп.; Підпірна стінка — початкова ціна об'єкта продажу складає 608 грн. 00 коп.; бетонозмішувальний вузол — початкова ціна об'єкта продажу складає 35122 грн. 00 коп.; Автомобільні шляхи — початкова ціна об'єкта продажу складає 2871 грн. 00 коп.; Козловий кран — початкова ціна складає 4965 грн. 00 коп.; Козловий кран — початкова ціна об'єкта продажу складає 4721 грн. 00 коп. Ціна вказана із урахуванням ПДВ.

Гарантійні внески учасників конкурсу (10% від початкової ціни) та реєстраційний збір за участь в конкурсі — 17 грн. перераховуються на рахунок Організатора торгів — Хмельницької філії регіонального агентства з питань банкрутства; р/р 260042830, МФО 315966 в Хмельницькій ОД АППБ «Аваль», іден. код 25993539. Заявки на участь у конкурсі приймаються протягом тридцяти діб після опублікуння оголошення. Торги відбудуться 01.10.2003 року за адресою: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 70, ХФРА з питань банкрутства.

Телефон для довідок: 6-10-98.

Шановний акціонер!

Повідомляємо, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 24 жовтня 2003 року об 11-й годині за адресою: 84791, Донецька область, с.м.т. Миронівське, вул. Советська, 42.

Реєстрація акціонерів (або представників) проводиться з 10.15 до 10.45 за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах при собі необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу;
- довіреність на представника.

Порядок денний:

1. Внесення змін до Статуту (шляхом викладення в новій редакції) та Установчого договору.
2. Обрання Спостережної Ради.
3. Затвердження реєстратора.

Господарчий суд Кіровоградської області (25000, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 10/38 про банкрутство підприємства «Заповіт» (юридична адреса: Кіровоградська область, Доброеличківський район, с. Липняжка, Код ЄДРПОУ — 30257494).

Ліквідатором банкрута призначено Добровеличківську міжрайонну державну податкову інспекцію (смт. Добровеличківка, вул. Шевченка, 134).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікаці оголошення.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) порушив провадження у справі № Б31/116-03 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Топільське» 62712, ст. Тополі, вул. Центральна, 2, Дворічанський район, Харківська область, Україна, код ЄДРПОУ 30749619, р/р 260042909 у Дворічанському відділенні Харківської обласної дирекції АППБ «Аваль».

Розпорядником майна призначено Кардаша Сергія Леонідовича, ліцензія №140479 серія АА від 02.07.2002 р. Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1-а) керуючись ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», постановою від 07.07.2003 р. у справі № Б 29/129/03 визнав банкрутом ТОВ «Чермет Збит Ресурс» (49033, м. Дніпропетровськ, вул. Г. Сталінграду, 122, код ЄДРПОУ 30602364, р/р 26000013000172 в ДФ АКБ «УБТС», МФО 306986) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Белика Сергія Пилиповича, ліцензія АА № 249929, тел. 8 (0569) 53-13-06.

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Филиал ГХУ Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ЗАО «Торезкая мебельная фабрика»,

сообщают о проведении конкурса по продаже активов.

На конкурс выставляются: здания, сооружения, оборудование и другие активы, находящиеся по адресу: Донецкая обл., г. Торез-14 с начальной ценой продажи — 874661,66 грн., в т. ч. НДС, гарантийный взнос 43733,08 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества и регистрационный сбор для регистрации участников конкурса — 17 грн. перечисляются на р/сч. 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» г. Донецк, МФО 335076, ОКПО 26252727, Филиалу ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку организатору конкурса Филиалу ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области, расположенному по адресу: г. Донецк, пр-т Комсомольский, 8, 4-й этаж. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 22 сентября 2003 г. включительно.

Конкурс состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 29 сентября 2003 г., в Филиале ГХУ Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области в 10-00 часов по адресу: г. Донецк, пр-т. Комсомольский, 8, 4-й этаж. справки по телефону: 385-39-52.

Львівська міська рада оголошує про продаж земельних ділянок у м. Львові на земельному аукціоні, який відбудеться 30 вересня 2003 року у великому сесійному залі Львівської міської ради об 11.00 год.

Реєстрація учасників земельного аукціону буде проводитися в Управлінні природних ресурсів та регулювання земельних відносин Львівської міської ради, м. Львів, пл. Ринок, 1 з 14.00 до 18.00 год. щоденно, крім вихідних.

Перелік земельних ділянок для продажу на земельному аукціоні

№ п/п	Адреса земельної ділянки	Цільове використання	Площа земельної ділянки, кв. м	Стартова ціна продажу, грн.
1	2	3	3	4
1	вул. Ангарна, 6-а	Заклад торгівлі, 2 поверхи	1 930	312 000
2	вул. І. Виговського, 62	Офіс з торговими приміщеннями, 2-3 поверхи	200	42100
3	вул. А. Головатого, 1-5	Багатоквартирний житловий будинок, 5-6 поверхів	890	200 340
4	вул. Дорога Кривчицька, 2а	Індивідуальний житловий будинок, 2 поверхи	400	63 680
5	вул. Каховська, 24а	Заклад торгівлі, 2 поверхи	715	38 100
6	вул. Кокорудза-Грюнвальська	Готель, офіс, 4 поверхи	300	104 690
7	вул. Личаківська, 60	Офіс, багатоквартирний житловий будинок, 3 поверхи	500	176 725
8	вул. Личаківська, 106а	Житловий будинок, 3-4 поверхи	645	163 960
9	вул. Манастирського	Індивідуальне блоковане житло, 3 поверхи, у т. ч. мансарда	3150	406 500
10	вул. Підмурна-Сянська	Житло, офіс, 4 поверхи	235	90 780
11	вул. Тернопільська, 14-16	Індивідуальне житло, 3 поверхи, у т. ч. мансарда	780	132 540
12	вул. Городоцька, 268	Автомобільний салон, підприємство автотранспорту	15 000	567 450

Сума гарантійного внеску учасника аукціону складає 15% від стартової ціни продажу земельної ділянки. З технічною документацією на земельні ділянки можна ознайомитися в Управлінні природних ресурсів та регулювання земельних відносин Львівської міської ради, 79008, м. Львів, пл. Ринок, 1, кімната 437.

Відповідальна посадова особа — начальник відділу Управління природних ресурсів та регулювання земельних відносин Львівської міської ради Зірченко Ю. П., тел. (380322) 975-701.

ТОВ «МХК» (код ЗКПО 31722137) зареєстроване Голосіївською районною державною адміністрацією м. Києва 02.11.2001 року, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 1-го місяця з дня опублікування об'яви.

Телефон: (044) 238-88-70.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) 04.08.2003 р. порушено провадження у справі № Б 39/361-03 про банкрутство ТОВ «ЮЕНАЛ» (61140, м. Харків, пр-т Гагаріна, 46, кв. 9, код ЄДРПОУ 21204586, р/р 26009811039540 в ТВБВ ХОД АКБ «Укрсоцбанк», МФО 351016) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено Задружного Дмитра Робертовича, ліцензія серія АА № 249706 від 19.10.2001 р. Претензії кредиторів приймаються за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 5, к. 408 протягом місяця з дня опублікування оголошення.

На підставі Постанови Господарського суду Закарпатської області № 16/68 від 31.07.2003 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ВАТ «Будівельні матеріали» (юридична адреса: м. Ужгород, вул. Минайська, 16 П/р № 26003301200161 в УФ АКБ «Промінвестбанк», м. Ужгород, МФО 312163 код ЄДРПОУ 05391212). Претензії кредиторів приймаються за адресою: 88000, м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/508 протягом 30 днів з дня, наступного після опублікування даного оголошення.

Хозяйственный суд Донецкой области (83000, г. Донецк, ул. Артема, 157) постановлением от 11.08.2003 г. и от 21.08.2003 г. по делу № 18/1Б признан судом ОАО «Донбасскоксохимремонт» (83086, г. Донецк, ул. Первомайская, 12; ЕГРПОУ 00192318; р/с № 26002301228 в Пролетрском отделении 5404 Ощадбанка г. Донецка, МФО 394051) и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Пастухов Олег Александрович; лицензия АА № 249938 (83030, г. Донецк, ул. Октября, 63, тел. 22-09-27).

Представительство **ЗАО «Совико Ко Лтд»,** зарегистрированное в Министерстве экономики, ЗКПО 21698921, адрес: Киев, 03151, ул. Народного ополчения, 1, к. 426 ликвидируется. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев.

Товариство з обмеженою відповідальністю «**Алтекс**» інформує про свою ліквідацію з 15 серпня 2003 р., р/р 26005000682001 в філії АКБ «Надра» КРУ, МФО 320564 в м. Києві, код ЄДРПОУ 31923354, ІПН 319233526533, Св-во пл. ПДВ № 35597973.

Претензії приймаються протягом місяця.

Господарським судом Автономної Республіки Крим (95001, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) продовжено справу № 2-11/4306-2003 р. про банкрутство Кооперативу «Моніка», який знаходиться за адресою: 97491, м. Євпаторія, смт. Новоозерне, вул. Героїв Десантників, 15, кв. 7, ОКПО 30122271, п/р 26004260715001 в ЕФ КБ «Приватбанк», м. Євпаторія, МФО 384566.

Постановою від 18.08.2003 р. боржника визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Тамашова Олександра Георгійовича, ліцензія арбітражного керуючого від 22.10.2001 р. № 249633.

Господарський суд Одеської області порушив справу № 2/228-03-5997 про банкрутство ДП «Елмер» ЗАТ «Стальметиз» (юр. адреса 65006, м. Одеса, вул. Вапняна, 52, т/с 26004311504 в АБ «Південний» в м. Одесі, МФО 328209, код ЄДРПОУ 30128231).

Письмові заяви кредиторів, а також можливих санаторів направляти в місячний термін з моменту публікації оголошення за адресою, пр. Шевченко, 4, м. Одеса, 65032.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Дворніченко О. О., ліцензія № 250227, видана Міністерством Економіки та з Питань Європейської Інтеграції України, 14.02.2002 р.

Правління ВАТ «Високопільська харчосмакова фабрика»

повідомляє Вам про те, що 17 жовтня 2003 року о 12-й годині, за адресою: Херсонська обл., смт. Високопілля, вул. Вокзальна, 41, відбудуться Загальні збори акціонерів ВАТ «Високопільська харчосмакова фабрика».

До порядку денного включено такі питання:

1. Звіт Правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 2002-2003 рр.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Визначення основних напрямків діяльності на 2004 рік.
4. Різне.

Ліквідатор Іванопільського хлібзаводу через ПП «Аудит-сервіс»

реалізує на відкритих аукціонних торгах цілісний майновий комплекс Іванопільського хлібзаводу Чуднівської райспоживспілки, який розташований в с. Іванопіль Чуднівського району Житомирської області.

В цілісний майновий комплекс входять:

- цех хлібобулочних виробів — 1305,5 $м^2$;
- виробничий корпус з сітроцехом — 785,6 $м^2$;
- ковбасний цех — 479,3 $м^2$;
- допоміжні підсобні приміщення, які повністю забезпечують функціонування комплексу;
- зручні площадки та під'їздні шляхи.

Загальна площа об'єктів нерухомості комплекса становить 3157,1 $м^2$.

Комплекс забезпечений необхідним виробничим обладнанням та устаткуванням. Об'єкти нерухомості комплекса огорожені металевим парканом.

Стартова ціна майнового комплекса становить: 80000 грн.

Відкриті аукціонні торги відбудуться 15.09.2003 року за адресою: м. Житомир, вул. 1-го Травня, 24, кім. 302, 303.

Заявки на участь в торгах приймаються до 12.09.2003 року.

Довідки за телефонами: (0412) 413-187; 227-226.

Пісні, написані душею...

«Усі ми прагнемо любові» — так називається збірник пісень Марії Шалайкевич, виданий за сприяння Львівської залізниці в подарунок дітям.

...На одному з концертів у палаці «Україна» російський співак Малінін зауважив, що керівництво Укрзалізниці вочевидь має хороший смак — позаяк його запросили виступити в Києві. «Скромний» гість не помилився: меценати-залізничники справді мають хороший смак. Саме тому глибоко національний за духовною суттю і реалізацією в мистецтві гурт «Соколи» є об'єктом постійної підтримки і опіки Міністра транспорту України Георгія Кірпи, начальника Львівської залізниці Богдана Піха.

Нотне видання пісень прикрасили малюнки вихованців дитячої академії мистецтв, що в Підбужі на Дрогобиччині. Власне усе, що пропонують шанувальникам пісні «Соколи», несе в собі високу енергію Франкового краю. Сама Марія Шалайкевич народилася в прикарпатському селі Смільна, неподалік Нагуєвичів. У її голосі, у піснях, музику котрих вона пише душею, незмінно жебонить гірський струмочок. Під час презентації книжечки народна артистка України пригадала зворушливий епізод. Коли виконувала на Донеччині пісню «Мова колискова», тамтешні її шанувальники запевняли: «Коли приїдете наступного разу, ми вже розмовлятимемо з вами українською». Ця пісня на слова Йосипа Фиштика стала першим соколиним злетом Марії Шалайкевич як композитора. Близько 300 разів звучала вона у програмах національного радіо. І нині є експонатом Лондонського музею кращих пісень світу.

Час іде, гуртові «Соколи» під керівництвом народного артиста України Михайла Мацялка скоро виповниться 15 років. У листопаді самобутній колектив виступатиме із сольним концертом у палаці «Україна». У країнах Європи, у Канаді й Америці «Соколів» сприймають як візитівку сучасної популярної пісні, закоріненої в традиції. Власне збірник пісень, адресований дітям, має свою надмету: виховувати смаки й імунітет до дешевих одноденних «зірок» і «хітів». І автори, і меценати вірять, що ніколи не мине мода на те, що твориться душею...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Фото Ігоря ФЕЦЯКА.

На знімку: поетеса Анна Канич та народна артистка України Марія Шалайкевич.

Цього дня

29 СЕРПНЯ

- 1868 р. Народилася письменниця Людмила Старицька-Черняхівська.
- 1918 р. Радянська Росія скасувала всі договори царської Росії щодо поділів Польщі.
- 1948 р. Відбудований після війни Харківський тракторний завод видав першу продукцію.
- 1949 р. В СРСР випробувано атомну бомбу.
- 1961 р. Не стало письменника Григорія Тютюнника («Вир»). Шевченківський лауреат.

ОТАКОЇ!

Чи полюбить Муза Гіннесса?

Упродовж 12 годин поспіль поет Іван Пазин читав у Львівському палаці мистецтв власні поезії —напам'ять.

Чи сумісна творчість із рекордами? Прихильники Івана Пазина вважають це питання недоречним. Ніні вони допомагають поетові владнати формальності, щоб внести його ім'я до Книги рекордів Гіннесса. Поки що поетів-декламаторів там немає.

Як засвідчує публіка, яка постійно змінювалася, 47-річний поет зовсім не втомився від такого тривалого спілкування із власною музою. Він читав ліричну, духовну поезію, твори національно-патріотичної тематики — загалом 233 твори.

Наталя КОЛОМІЄЦЬ.

ЮВІЛЕЙ

Говорить і показує Венеція

Цього тижня у Венеції стартував 60-й ювілейний кінофестиваль. За «Золотих левів» боротимуться двадцять кінофільмів, до того ж у конкурсі вочевидь домінує європейське кіно.

Хоча у списку гостей чимало зірок «made in Голівуд»: Ніколь Кідман, Джорж Клуні, Кетрін Зета-Джонс, Ентоні Хопкінс, Антоніо Бандерас, Сильвестр Сталлоне... Охочі побачити цих знаменитостей майже цілодобово чергують біля готелю «Ексцельсіор». Не менше, ніж акторів, очікується режисерів-зірок. Щоправда, багато хто із знаменитих учасників — і Роберт Родригес, і Рідлі Скотт, і Бернардо Бертолуччі — виставлять свої нові роботи поза конкурсом: вони надто великі, щоб з кимось змагатися. А відкриється фестиваль комедією Вуді Аллена «Щось іще».

Нинішній конкурс обіцяє бути одним із найсильніших і найрізноманітніших за всю історію Венеціанської мостри. Серед конкурсантів італійський класик Марко Беллоккьо з фільмом «Добрий день, ніч!», англієць Майкл Вінтерботтом «Код 46», француз Жак Дуайон «Раджа», поляк Ян Якуб Кольські «Порнографія», фаворитом конкурсу багато хто вважає японця Такеші Кітано з фільмом «Затойчі». Зате в інформаційних показах лідирує Голівуд. Брати Коени покажуть у Венеції комедійний бойовик «Нестерпна жорстокість», Роберт Бентон — «Ганьбу людську» з Ніколь Кідман та Ентоні Хопкінсом, Джим Джармуш — «Каву і цигарки», а Роберт Родригес — «Одного разу в Мексиці». Будуть тут і новинки європейського кіно: «Ліга видатних джентльменів» Стівена Норрінгтона, «Мосьє Ібрагім і квіти Корану» Франсуа Дюпейрона, «Мрійник» Бернардо Бертолуччі.

Очікується, що головні призи — 12 золотих левів — буде роздано 6 вересня. А поки що — говорить і показує Венеція.

Ганна ГУКОВА.

На знімку: режисер Вуді Аллен та виконавці головних ролей у його фільмі Крістіна Річі та Джейсон Бігз.

Байда з медом прийшов

ФЕСТИВАЛІ

Сьогодні у Тернополі відкрився дводенний Всеукраїнський фестиваль «Байда». У перший день свята козацька пісня лунатиме на Співочому полі, завтра — на набережній тернопільського ставу, де сцену обладнано у вигляді козацької чайки. Цьогоріч до Тернополя з'їхалися козаки з 22 областей України і з близького зарубіжжя — всього майже тисяча осіб. Безперечно, будуть на фестивалі і призи, і традиційний козацький куліш, «заговорять» гармати. А ще — освячення справжньої козацької могили у селі Костянтинівці під Тернополем.

Водночас з «Байдою» відбудуться й VI міжнародний фестиваль народного танцю «Червона калина» і фестиваль національних меншин «У колі друзів». Усі акції проводяться у рамках святкування Дня міста, яке у Тернополі відзначають у день Успіння Пресвятої Богородиці. Під час міських гулянь можна взяти участь у спортивних змаганнях, конкурсі караоке на майдані, святі квітів і меду.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

ЗЙОМКИ

Усе було, як у кіно

У Луцьку знімають фільм «Європейський конвой». Трисерійна кіностріჩка відображатиме події 2001-го, коли злочинці, пограбувавши німецький банк і захопивши заручників, проїхали пів-Європи і були зупинені під Рівним. Знімає її телекомпанія «FilmUA». Головний режисер — Андрій Бекендорф — відомий глядачам за фільмами «Благі наміри», «Балаган», «Снайпер», «Бандитський Петербург». У фільмі задіяно відомих акторів, зокрема, Леоніда Куравльова. Зіграють роль і правоохоронці Волині. Саме вони супроводжували бандитів від україно-польського кордону до Рівненщини і на одній із вулиць Луцька відвернули аварійну ситуацію, створену німецькими злочинцями. Окрім Луцька, зйомки проводилися в Німеччині й Польщі.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Краснодонська «прописка»

А В ЦЕЙ ЧАС

Луганщина готується до проведення фестивалю патріотичної пісні «Молода гвардія». Перший пісенний конкурс, організований торік, показав не тільки важливість проведення такої роботи серед молоді, а й потребу розширити масштаби фестивалю. Луганщина звернулася до Міністерства культури з проханням надати фестивалю патріотичної пісні «Молода гвардія» статусу міжнародного. Це свято щорічно проводиться в Краснодоні у вересні—жовтні.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Майкл Джексон запрошує в гості

Щоправда, за вхід на знамените ранчо Neverland доведеться заплатити 5 тисяч доларів. А як іще поліпшити фінансове становище бідному Майклу? Загалом буде продано 250 квитків, які будуть дійсні протягом лише одного дня — 13 вересня. Очікується, що за один «екскурсійний» день співак заробить більш як мільйон доларів. Майкл обіцяє п'яту частину доходу віддати на благодійні цілі. На знімку ви бачите приватний парк атракціонів поп-зірки. Цілком можливо, гостям удасться прокататися з вітерцем. Проте поки що невідомо, чи дозволить гостинний господар отримати таке задоволення без додаткової плати.

ПОШУКИ

Дует для регбістів

Організатори Кубка світу з регбі бажають, щоб церемонію відкривала зоряна пара австралійських знаменитостей з пісенним номером. Кращих кандидатів, ніж всесвітньо популярні Рассел Кроу та Кайлі Міноуг, не знайшли.

За повідомленнями місцевої преси, нині пара шукає спосіб, щоб удало поєднати їхні досить різні голоси і створити неповторний дует. Рассел і Кайлі намагаються також визначити, яку пісню вони виконуватимуть, однак поки що не можуть дійти спільної думки.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311157. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos